Trilyonluk ilaçlar çöpe gidiyor!

Halkın ilacı pahalı almaktan şikayetçi olduğu bir dönemde, SSK depolarındaki trilyonlarca liralık ilaç çöpe atılacak

■ SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığı'na devri üzerinden 10 ay geçmesine rağmen, bu hastanelerin depolarındaki 100 trilyon liralık ilaç, son kullanma tarihinin dolmasını bekliyor. SSK'ye ait Bomanti İlaç Fabrikası'nın deposu da ağzına kadar ilaç dolu... İlaçlar yatan hastalara verildiği halde bitirilemezken, SSK'nin 9 aylık dışarıya ödediği ilaç faturası geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 43.9 artarak, 2 katrilyon 591 trilyon liraya ulaştı.

❑ DİNÇER GÖKÇE'NİN HABERİ 10'DA ❑

İki ay sonra ilk fotoğraf

ANF, gerillalar tarafından alıkonulan polis memuru Hakan Açıl'ın fotoğraflarını yayınladı. Açıl, kendisine iyi davranıldığını, yiyecek ve temizlik sıkıntısı çekmediğini ifade ederek, "Kaçırıldığım an öldürüleceğimi düşündüm. Şimdi sağlığım iyi, psikolojim biraz etkilendi" dedi. Sayfa/5

Ülkede özgür GÜNDEM

9 Aralık 2005 Cuma FİYATI 50 YKr (500 BİN TL) YIL: 2 SAYI: 649 e-mail: eposta@gundemimiz.com www.gundemimiz.com

TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR YANINDAN İNSANLAR ŞEMDİNLİ'YE GİDİYOR

Anlamlı dayanışma

Devlet içindeki çeteleri ortaya çıkaran Şemdinlililerle dayanışmak amacıyla Türkiye'nin çeşitli yerlerinden yola çıkan binlerce kişi yarın ilçede olacak

BİR AY GEÇTİ

Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde çetelerin suçüstü yakalanmasının üzerinden tam bir ay geçti. Kentin ve Türkiye'nin gündemini birinci sırasını hâlâ bu olaylar oluşturuyor. Çetelerle mücadelenin simgesi haline gelen kent, yarın anlamlı bir buluşmaya ev sahipliği yapıyor. Türkiye'nin dört bir yanından yola çıkan binlerce kişi Şemdinli'de bir araya gelecek.

AÇIKLAMA YARIN

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nde gerçekleşecek bu buluşmada, kitlesel bir basın açıklaması yapılarak, çetelerin üzerine daha etkin bir şekilde gidilmesi istenecek. DTP Meclis Üyesi Salih Akdoğan, amaçlarının halka karşı uygulanan çetelere dur demek ve Kürt sorununun demokratik çözümüne dönük talepleri bir kez daha dile getirmek olduğunu söyledi. Sayfa/6

Silopi'de komplo kokusu

Silopi Belediye Meclis Üyesi Abdülaziz Çoban'ın evinde bomba bulunduğunu içeren haberlere Belediye'den yalanlama gelirken, olayın polisin komplosu olduğu ifade ediliyor. Son dönemde kentte ev baskınlarının yoğunlaşması ise halkta tedirginliği artırıyor. Halk, Şemdinli olaylarının benzerinin yaşanmasından korkuyor.

HABER SAYFA 5'TE

ABD'de hasta yolcuya infaz

■ Dünyanın çeşitli ülkelerinde kurduğu gizli cezaevlerinin ve işkence uçaklarının ortaya çıkmasıyla, dünya kamuoyunda yoğun tepki toplayan ABD'de dün bir kişi infaz edildi. Miami polisi akli dengesi bozuk bir ABD yurttaşını, bombacı olduğu şüphesiyle dün Miami Havaalanı'nda öldürdü. Sayfa/8

Seçim öncesi intihar saldırısı

■ Irak'ta ilk daimi hükümeti oluşturacak seçimlere bir haftadan az bir süre kaldı. Seçime girecek partiler, seçim çalışmalarını hızlandırırken, ülkede saldırılar da arttı. Dün Irak'ın başkenti Bağdat'ta, bir otobüste düzenlenen intihar saldırısında 30 kişi öldü. Sayfa/9

ŞEMDİNLİ'DE SESSİZ, HAKKARİ'DE SLOGANLI TEPKİ

Canan'ın olması işe yaramadı

Kürt sorununa ilişkin milliyetçi söylemleriyle dikkat çeken CHP Lideri Baykal, Şemdinli ziyareti sırasında halktan ilgi görmedi. Küçük bir gruba konuşan Baykal'ın ziyareti sırasında bir ilçe sakininin "Esat Canan olmasaydı, kimse ona selam bile vermeyecekti" ifadesi dikkat çekti. Baykal, Hakkari'de ise "Derin devlet derin Baykal" sloganı atan halkın tepkisiyle karşılaştı. Sayfa/7

Ankara nabız mı yokluyor?

■ MİT'in Öcalan'la görüştüğü yönündeki haberler Öcalan'la bu hafta görüşme yapılmadığı için doğrulanamazken, MİT'ten de haberlere yalanlama gelmedi. MİT'in yalanlamadığı bu gelişmeyi değerlendiren uzmanlar ve siyasetçiler, Ankara'nın Kürt sorunu konusunda yeni bir politika arayışında olduğu, görüşmenin de bu nedenle yapılmış olabileceğini belirtiyorlar. Sayfa/7

DOSYA

Hukukçular çeteleri tartıştı

İHD Diyarbakır Şube Başkanı Av. Selahattin Demirtaş, Diyarbakır Baro Başkan Yardımcısı Av. Tahir Elçi ve Yüksekova Çetesi davasının müdahil avukatlarından Yaşar Altürk, Susurluk, Yüksekova ve Şemdinli çetelerini tartıştı. Hukukçular, çetenin üç beş askerin itirafçı ve korucularla bir araya gelen örgütleme değil, kaynağını "kutsal devletten" alan ve devletin meşru yapılarınca hoş görülen bir örgütleme olduğuna dikkat çekiyor.

İRFAN UÇAR HAZIRLADI SAYFA 4'TE

EK GÜNDEM

TÜRKİYE'DEKİ İNSAN HAKLARINA MERCEK TUTUYOR

YARIN GAZETENİZLE BİRLİKTE

BAKANLIK ÖZEL ORMANLARIN ÖNÜNÜ AÇIYOR. İSTEYENLER ORMAN SAHİBİ OLABİLECEK

Hobi ormanları geliyor

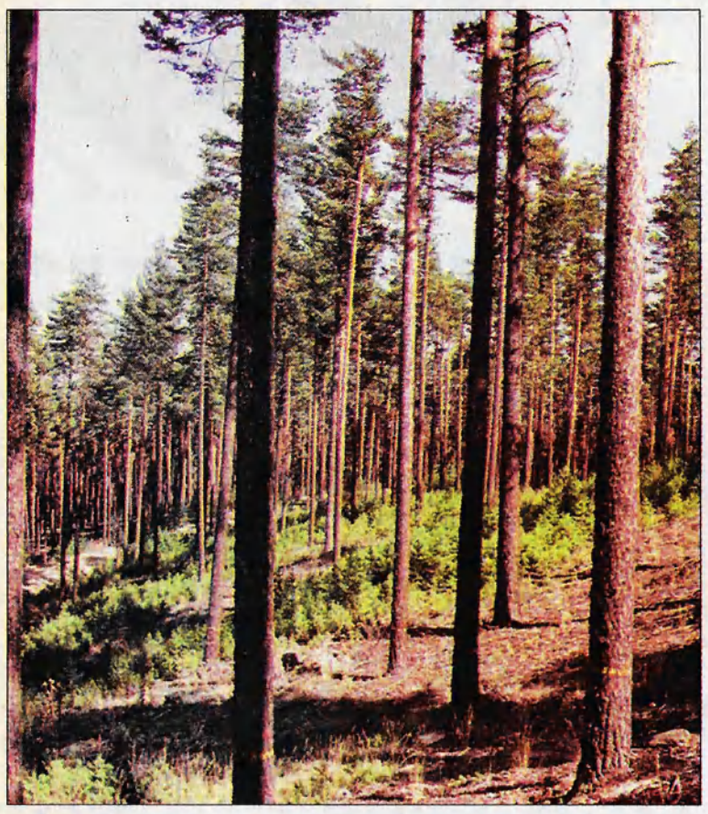

Hükümet, 2B yasasıyla orman arazilerini yapılaşmaya açarken, Çevre Bakanlığı şimdi de kişiye özel orman projesi hazırladı

Kent insanlarının rahat bir nefes almasını sağlayan hobi bahçelerine alternatif hobi ormanları geliyor. Yurttaşlar hafta sonlarını kendi isimlerini taşıyan hobi ormanlarında geçirebilecek. Sivil toplum kuruluşları, kooperatifler ve özel bankalar da projeden faydalanacak.

Çevre ve Orman Bakanlığı; halkın rekreasyon ihtiyacını karşılamak amacıyla hobi ormanları projesini geliştirdi. Bakanlık, kent yakınlarında halkın toprağa, yeşile ve ormana olan taleplerini karşılamak amacıyla en az 100 hektar orman kurulmasını hedefliyor. Projeyle, büyükşehirin gürültü ve stresinden bunalan yurttaşlar kendi ormanlarında vakit geçirebilecek.

Proje hakkında bilgi veren Çevre ve Orman Bakanlığı Müsteşer Yardımcısı Nuri Uslu, uygulamadan kurumsallaşmış sivil toplum kurumlarının, kooperatiflerin, vakıf, dernek ve özel bankaların da faydalanabileceğini kaydetti. Proje kapsamında arazi tahsislerinin, özel ağaçlandırma yönetmeliği çerçevesinde yapılacağını belirten Uslu, "Başvuru olması durumunda, en az 5 bin metrekare arazi tahsisi yapılacak. Buralara dikilecek fidanlarda Bakanlık tarafından ücretsiz olarak karşılanacabilecek. Tahsis edilen hazine arazilerinin yüzde 1'ine inşaat yapım; devlet bozuk orman alanlarında ise ahşap portatif baraka veya hareketli karavana izin verilecek" diye konuştu.

Proje çerçevesinde; uygun görülen hazine arazileri, devletin tasarrufu altındaki araziler, ot ve bozuk orman alanları, hobi ormanı alanı olarak değerlendirilecek. Projeden faydalanmak isteyen kişi ve kurumlar il ve ilçelerdeki orman idarelerine başvuracak. İkinci aşamada, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından ağaçlandırma yönetmeliğine göre arazi tahsisi yapılacak.

Türkiye'deki ormanların mülkiyeti yüzde 99.9 oranında devlete ait bulunuyor. Türkiye'de 2002 yılı sonuna kadar toplam yapılan özel ağaçlandırma miktarı ise 33 bin hektar. Bakanlık, yılda 30 bin hektar orman kurma hedefiyle 10 yıl sonra 300 bin hektar özel orman kurmayı hedefliyor.

ANKARA - CİHAN

Bir tarz-ı siyaset olarak cinayet...

Demokrasi, ancak onun önündeki engellerle mücadele edilerek ve bu mücadelenin sonuç ve kazanımlarıyla birlikte ulaşılabilecek, gerçekleştirebilecek bir düzey ve kültürdür. Demokrasinin bir kültürel formasyon olması, zaten, onun gerçekleşme sürecinin, beraberinde kendi mantalitesini geliştirmesinden ötürüdür. Demokrasiyi, Türkiye egemenlerinin yaklaşımıyla, sadece birtakım yasal düzenlemeler yapmakla gerçekleştirebilecek bir siyaset manevrası olarak görmek kadar yanılgılı bir şey olamaz. Aslında bu, yanılgının da ötesinde, bilinçli bir yanıltma ve çarpıtma durumu oluyor. Nitekim siyasi iktidarın sözcülerinden, özellikle AB ile yürütülen ilişkilerle ilgili, çok sık duyarız; "Biz, her türlü demokratik düzenlemeyi yaptık, yasal mevzuatımızda değişiklikler yaptık, artık kimse bizden başka bir şey istemesin, beklemesin." Sorunu bir yasal düzenleme sorunundan ibaret saymak, bilinen Kemalist zihniyetin tezahüründen başka bir şey değildir aslında. "Bu memlekete demokrasi lazımsa, onu da biz getiririz..."

Böyle olunca, bir yandan hem demokrasisini düzenlemiş, tamamlamış bir ülke olunuyor (!), ama hem de örneğin, demokratik istemlerini dile getirmek üzere Ankara yollarına düşen eğitim emekçilerinin yolu panzerlerle kesiliyor, emekçiler coplu saldırılara maruz kalıyorlar. Bir yandan her türlü demokratik kriterin yerine getirilmiş olduğuna dair bir devlet görüşü ve tutumu oluşturulurken, öte yandan "bu çağda bu kafa" dedirten türden uygulamalar eksik olmuyor. Örneğin Kürt sorununun asgari çözümünün gereklerinden dahi uzak durmakta ısrar edilir; üstüne üstlük, Kürtlerin kendi emek ve çabalarıyla yarattıkları demokratik mevzilerini tasfiye etmek için kampanyalar düzenlenir, Roj Tv'nin kapatılması için devlet seferberliği ilan edilir...

CAFER SOLGUN
solguncafer@hotmail.com

Demokrasi, örgütlü bir toplum gerektirir. Hakları konusunda duyarlı ve demokratik refleksleri canlı bir toplum olmadan, olunamadan gerçek ve güçlü bir demokratik yapının varlığından sözetmek, imkansız demeyelim ama, zordur. Aynı şekilde, toplumun örgütlü oluşundan, kendi hakları konusunda duyarlı oluşundan rahatsızlık duyan bir siyasi mantığın demokrasi havariliği de, sahte ve şarlatancadır.

Demokratik gelişmenin gereklerinden biri de, kendi geçmişiyle yüzleşecek cüret ve olgunluğa sahip olmaktır. Bir ülke ve toplum, kendi tarihi geçmişinden çıkardığı derslerle kendini yapılandırabildiği ölçüde güçlü, güvenli ve demokrat olabilir. Kendi geçmişine karşı, kabul ölçülerini yerle bir edecek tarzda savunmacı bir yaklaşım göstermek, komplekslerini "devlet politikası" haline getirmek ve bu politika dışındaki görüşleri, örneğin "vatan hainliği" ile itham etmek, demokratik normların hiçbiriyle bağdaşmaz. Türkiye'nin geçmişiyle yüzleşmeden demokratikleşme alanında ciddi bir mesafe alma olanağı bulunmuyor. Bunun içindir ki, Şemdinli var, Silopi var...

Türkiye'nin, yakın geçmişinde yüzleşmesi ve mutlaka kendini arındırması gereken gerçeklerinden biri de, faili meçhullerdir. "Faili meçhul", Türkiye'nin korkunç gerçeklerinden biridir. Böylesi bir gerçeği taşıyarak, onunla hesaplaşmadan, arınmadan nasıl bir demokratik yapılanma ve gelecekten söz edilebilir ki?

Orhan Gökdemir'in Chiviyazıları Yayınevi'nden çıkan "Faili meçhul cinayetler tarihi" adlı kitabı, konuyla ilgili çok zengin veriler sunuyor. Gökdemir'in çalışması, aslında bir yazılmamış Türkiye tarihi. Kitapta ikibine yakın "faili meçhul" olayı üzerinde duruluyor. Türkiye'nin gerçekleriyle ilgili herkesin okuması gereken kitap, Osmanlıdan günümüze değin uzanan "faili meçhul" geleneğinin, derli-toplu bir belgesel çalışması.

Bu "tarz-ı siyaset", bir Türkiye gerçeği olarak güncelliğini ve geçerliliğini koruduğu müddetçe, demokrasi, bir büyük soru ve sorun konusu olmayı da sürdürecektir...

Çevre ve sağlık seminerleri başlıyor

Çevre İçin Hekimler Derneği tarafından "Çevre ve Sağlık Bilgi İletişim Ağı" kapsamında düzenlenen "Çevre ve Sağlık Seminerleri" İstanbul ve İzmir'de yapılacak.

Diyarbakır ve Adana'nın ardından seminerler İstanbul ve İzmir Tabip odalarında yapılıyor. Seminerlerde çevre sağlığı konusundaki genel yaklaşımlar, sağlık sorunlarına yol açan başlıca kirleticiler ve çevre sağlığında iki özel alan olan ulaşımın çevre ve sağlık üzerine etkileri ile en önemli risk grubunu oluşturan çocukların çevre kirliliğinden nasıl etkilendiği konularında uzmanlar tarafından bilgi verilecek ve konular tartışmaya açılacak. Seminerlerde katılımcılara konularla ilgili broşür ve kitapçıklar dağıtılacak. Seminerlerde ayrıca bölgenin başlıca çevre sorunları katılımcıların sunuşlarıyla ele alınacak. Seminerler Çevre İçin Hekimler Derneği'nden ve bölge üniversitelerinden uzman doktorlar tarafından verilecek. HABER MERKEZİ

Çin'de 'çevre kirliliği yok' diyen vali ölü bulundu

Çin'in kuzeydoğusundaki Jilin (Cilin) eyaletinde bir kimya sanayi fabrikasında 13 Kasım'da meydana gelen dev patlamanın ardından kirlenen Sonhua Nehri sorumlularından Jilin Vali yardımcısının evinde ölü bulunduğu bildirildi.

Çin Günlüğü gazetesinin haberinde, Çin Devlet Konseyi'nin söz konusu kimya fabrikasındaki patlama ve sonrasında Harbin şehrine içme suyu sağlayan nehrin kirlenmesine yol açan olayla ilgili olarak salı günü bölgeye üst düzey bir komisyon göndermişti. Teknik, yönetim ve tüm meseleleri kapsayan 3 ekipten oluşan komisyonun bölgeye vardığı aynı günde Jilin şehri vali yardımcısı ve çalışma güvenliği ve çevre koruması sorumlusu Wang Wei'in evinde ölü olarak bulunduğu bildirildi. Haberde, Wang'ın fabrikadaki patlamanın ardından kurtarma çalışmalarına katıldığı ve gazetecilere patlamanın ardından her hangi bir çevre kirlenmesinin söz konusu olamayabileceği konusunda ısrar ettiği belirtildi. Yetkililer, Wang'ın gerçek ölüm sebebinin söz konusu çevre kirlenmesi olayıyla ilişkinin olup olmadığının bilinmediğini duyurdu.

PEKİN

Zihinsel özürlüler dışlanıyor

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), zihinsel özürlü yaklaşık 450 milyon kişinin insan haklarının ihlal edildiğine dikkat çekerek, akıl sağlığı bozuk insanların aşağılamalara, istismara maruz kaldığını ve insanlık dışı ortamlarda kilitli tutulduğunu belirtti.

WHO Başkanı Dr. Lee Jong Wook yaptığı açıklamada 10 Aralık'ta kutlanan Uluslararası İnsan Hakları Günü'nün bu yıl dikkatleri akıl hastalarına yönelik ihlallere çekmek istediklerini söyledi.

"Unutulmuş İnsanlar: Akıl Sağlığı ve İnsan Hakları" başlıklı bir makale yayınladıklarını ifade eden Wook, zihinsel özürlülere yönelik ihlallerin niçin ve nasıl durdurulması gerektiğine dikkat çektiklerini kaydetti. WHO verilerine göre, dünyada akıl sorunları ile davranış bozuklukları bulunan 450 milyondan fazla insan yaşıyor. Buna rağmen ülkelerin yüzde 64'ünde akıl sağlığına dair herhangi bir yasa bulunmuyor ya da var olan yasalar ihtiyaçlara göre güncellenmiyor.

Akıl hastalıklarına karşı etkili tedavilerin varlığına rağmen, bu hastaların tedavi edilemeyeceğine ya da bu hastalarla uğraşmanın zor olduğuna dair yaygın bir inanç bulunduğuna dikkat çeken WHO, hastaların aşağılamalara ve yanlış anlamalara maruz kaldıklarını belirtiyor. Sağlık Örgütü, bu durumun akıl hastalarının istismarına, toplumdan dışlanmasına ya da sağlık imkanlarından mahrum bırakılmalarına yol açtığına dikkat çekti.

CENEVRE -ANF

Maymunlar köy bastı

Hindistan'ın Jammu Keşmir eyaleti köylerinden Cheryai'de maymunlar kışın gelmesi ile dağlardan köylere indi. Biranda köyü istila eden binlerce maymundan korkan 65 köylü aile köyü terketmek zorunda kaldı. Cheryai köyünden göç edenlerden olan Chaggu Ram Shastri, köye biranda gelen binlerce maymundan korktuklarını ne yapacaklarını bilemeden köyden ayrıldıklarını dile getirdi. Köyde halen 400'e yakın aile yaşarken kimsenin sokaklarda yanında maymunların saldırmasını engelleyecek sopa yada benzeri bir şey taşımadan sokağa çıkamadığı bildirildi. Bölge belediyesine ve polise başvurduklarını dile getiren köylüler çaresiz bir biçimde yöneticilerden yardım bekliyor.

YENİDELHİ - CİHAN

Romatizma her yaşta görülebilir

Savunma mekanizmasındaki bozuklukların yol açtığı romatizma her yaşta görülebiliyor.

Yaygın kanının aksine sıcak ya da soğuk havanın neden olmadığı romatizma kilolu kişilerde daha fazla ağrıya yol açıyor. Eklemlerde ağrı, şişlik ve sıcaklık ile kendini gösteren hastalık tedavi edilmediği taktirde ciddi rahatsızlıklara yol açıyor.

Memorial Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi'nden Uzm. Dr. Rıza Nejat romatizma hastalığı ve tedavi yöntemleri hakkında şunları söyledi: "Romatizma hareket sisteminde görülen, kemik, kas ve eklemleri kapsayan hastalık grubuna verilen addır. Genelde romatizmada bir veya birkaç eklemin farklı veya eş zamanlı tutulumu söz konusudur. Hangi eklemlerin tutulma şekli, süresi, simetrisi ve laboratuar değerleri göz önünde tutularak romatizmal hastalığın tanısını konulur." Romatizmal hastalıkların vücudun savunma mekanizmasıyla ilgili olduğunu belirten Nejat, savunma mekanizmasındaki bozuklukların romatizmaya neden olduğunu söyledi: "Savunma sistemi vücudunu yabancı maddelere karşı korur ancak romatizma hastalığı sırasında dokuyu tanıyamaz ve insanın kendi dokularına karşı reaksiyon gösterir. Normalde sağlıklı yaşam için gerekli olan bağışıklık sistemi, dokuları bakteri ve virüslerden koruyacağı yerde kendi eklem yapısını bakteriye benzeterek ekleme saldırır ve bunun sonucunda eklemde iltihap ve ağrıya neden olur.

İSTANBUL

Tavuk gübresinden biyogaz üretilecek

Ege Üniversitesi (EÜ) Biyomühendislik Bölümü, tavuk işletmelerinin atıklarından biyogaz üretecek bir proje geliştiriyor. Projenin amacının pilot tesis ölçeğinde tavuk çiftlikleri atıklarının biyogaza dönüştürülmesi olduğunu ifade eden EÜ Biyomühendislik Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Nuri Azbar, biyogaz eldesinden geriye kalan katı ve sıvı kısmın da tarımda gübre amaçlı kullanılmasının mümkün olduğunu kaydetti.

Türkiye'nin tavuk yetiştiriciliği ve yan ürünlerinin üretimi açısından önemli bir konumda olduğunu ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, ortalama 350 milyon adet tavuk bulunduğunu belirten Doç. Dr. Azbar, bunun yaklaşık 35 milyonunun yumurta üretimi için kullanılan tavuklar olduğunu söyledi. Azbar, Ege Bölgesi'nde de yaklaşık 4-6 milyon adet yumurta tavuğu olduğunu söyledi. "Son yıllarda gerek tavukçuluk işletmeleri gerekse ülke ekonomisindeki gelişmelerden dolayı tavukçuluk sektöründe üretilen gübre artış göstermiştir" diyen Azbar, ayrıca yumurta tavukçuluğunda tavuk başına günde ortalama 80-100 gram gübre atıldığını, sadece Ege Bölgesi'nde yaklaşık 600 ton tavuk gübresinin uygun şartlarda bertaraf edildiğini ve değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Nuri Azbar, "Eskiden doğrudan tarımda kullanılan gübre, damla sulamaya geçmesi ve çevre kirliliğine sebep olması sebebiyle şimdi fazla kullanılmamaktadır ve tamamen atık haline gelmiştir. Çıkan gübrenin çevreyi kirletmeyecek ve uygun şekilde işlenmesi gerekir. Bu amaçla ülkemizde son yıllarda gübreyi kullanıma hazır hale getirmek için işletme tesisleri kurulmuştur" şeklinde konuştu.

Bu tesislerden çıkan işlenmiş gübrenin yılın belli zamanlarında kullanılabildiğini, tesisin kurulum ve işletme hatalarından dolayı işletme kârlılığı ve ürün değerlendirmesi problemleri olduğunu açıklayan Doç. Dr. Azbar, buna çözüm olarak biyogaz tesislerinin ek ünite veya alternatif tesisler olarak önerilmesi gerektiğini vurguladı.

İZMİR - CİHAN

ULUSLARARASI GÖÇ SEMPOZYUMU CEMAL REŞİT REY SALONU'NDA BAŞLADI

Baskılar göç yaratıyor

Ekonomik faktörlerden sonra savaş ve etnik baskılar, göçü doğuran en önemli etkenler arasında yer alıyor

Zeytinburnu Belediyesi tarafından düzenlenen "Uluslararası Göç Sempozyumu" Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda başladı. Sempozyumun açılış konuşmasını yapan İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, göç sorunun sosyal hayatı etkileyen bir vaka olduğunu söyledi. Göç olgusunun sadece insanların bir yerden bir yere göç etmesi olarak algılanmaması gerektiğini belirten Aksu, yeni etnik ve ulusal yapıların ortaya çıkmasında göçün önemli rolü olduğuna dikkat çekti. Göçün sosyal etkilerine de değinen Aksu, "terörizm" ve "uyuşturucu" gibi organize suçların oluşmasında göçün önemli rolü olduğunu savundu. Bu durumun uluslararası bir işbirliğiyle kontrol edilebileceğini ileri süren Aksu, "Türkiye bu konuda her zaman mücadeleye hazırdır. Türkiye'nin hudut kapılarını güvenli hale getirmesi yakında üyesi olacağımız AB'nin sınırlarını da koruyacaktır" diye konuştu.

'Entegrasyonu başaramadık'

Sempozyumda konuşan Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Ayhan Kaya, göçe sadece güvenlik konsepti açısından yaklaşılmasının olumsuz bakış açıları yarattığını belirterek, göçün sadece sonuçlar üzerinden değerlendirilmemesi, yoksulluk, işsizlik, ırkçılık gibi etkenler üzerinde de durulması gerektiğini vurguladı. Fransa'da Ekim ayı içerisinde başlayan olayların entegrasyon konusunu tekrar gündeme getirdiğini kaydeden Kaya, göçmenlerin entegrasyonu konusunda Cumhuriyetçi ve çok kültürlü yaklaşımlar bulunduğunu, iki projenin de çözüm getiremediğini, Cumhuriyetçi yaklaşımın kağıt üzerinde ideal eşit yurttaş yaklaşımı getirdiğini, ama uygulamada yaşanan problemlere yanıt olmadığını bildirdi. Kaya, çok kültürcü yaklaşımın ise kültürel sınırları yeniden üretip kültürel farklılıkları derinleştirdiği için entegrasyonu başaramadımı belirtti. Kaya, göçün yarattığı problemlerin çözülmesi için göçmen sivil toplum örgütleri ile merkezi hükümetin ortak hareket etme kanalları yaratmaları gerektiğini vurguladı. Kaya, "Siyaset yapamayanlar alternatif siyaset üretirler. Meşru siyasal haklar kurumsallaşırsa göçmenler eşitlikçi zeminde kendilerini ifade edip alternatif siyasete yönelmezler" dedi.

Göçmenler de katkı sunar

Londra Avrupa İşletme Okulu öğretim üyesi Dr. İbrahim Sirkeci de, BM verilerine göre dünya nüfusunun yüzde 3'ünü göçmenlerin oluşturduğunu belirterek, savaş ve etnik baskıların ekonomik etmenlerden sonra göçü belirleyen en büyük faktör olduğunu ifade etti. Göçmenlerin gittikleri ülkelere olumlu katkı sunduklarını anlatan Sirkeci, "Türkiye göçmen ülkesi olmadan göçü düzenleyici egzersizlere başlamalı" diye konuştu.

Gazeteci Cengiz Çandar da, Kürtler dışında Türk ulusunun oluşumunda Balkanlar ve Kafkasya'dan göç edenlerin çok önemli payı olduğunu dile getirdi. Prof. Dr. İlber Ortaylı da, Türk halkının tarım yapmak istemediğini, tembel köylü olmak istediğini, bunun da en önemli nedeninin kentlerdeki arsa spekülasyonu olduğunu söyledi. "Sorun halledilmedikçe kentler yaşanmaz hale gelir" diye konuşan Ortaylı, böyle gitmesi halinde kırsalın kentleri beslemeyez duruma geleceğini bildirdi.

HABER MERKEZİ

Organ bağışına yeni düzenleme

Sağlık Bakanlığı'nca organ bağışını teşvik eden ve yasadışı organ nakline ağır cezalar getiren düzenlemeler içeren yasa tasarısı taslağı hazırlandı.

Taslak, yakınlarının organlarını bağışlayanların herhangi bir sosyal güvencelerinin bulunmaması halinde, yoğun bakım masraflarının Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu'ndan karşılanmasını ve kanunsuz yollarla organ nakli yapan doktorlara meslekten mene varan cezalar verilmesini öngörüyor.

Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce Organ ve Doku Alınması, Saklanması ve Nakli Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Tasarı Taslağı hazırlandı. Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdür Vekili Osman Güler, tasarı taslağının, canlıdan organ nakline, en az 4. derece akrabalık ilişkisi bulunan kişiler arasında olanak tanıdığını bildirdi.

Güler, bu şartın bulunmaması halinde organ nakline etik kurulun karar verebileceğini belirtti. Mevcut yasanın canlıdan organ ve doku bağışı için en az 18 yaş koşulu aradığını kaydeden Güler, bu hükmün özellikle kemik iliği nakli gerektiren hastalıkların tedavisinde sıkıntı yarattığını söyledi. Güler, tasarı taslağıyla bu sıkıntının ortadan kaldırılmasına yönelik yeni düzenleme getirileceğini bildirdi.

Yoğun bakım masrafı yok

Güler, yasada yapılacak değişiklikle organ bağışında bulunan, ancak tedavi giderlerini ödeyemeyecek durumda bulunan vatandaşların sıkıntılarını da büyük ölçüde ortadan kaldırmayı ümit ettiklerini bildirdi.

Düzenlemeyle organları bağışlanan hastanın, yoğun bakım servisinde beyin ölümü gerçekleşinceye kadar geçen süre içindeki tedavi giderlerinin bağlı olduğu sosyal güvenlik kurumunca, bunun olmaması halinde ise Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nca karşılanmasının öngörüldüğünü belirten Güler, bu kişiden alınan organlarla nakil yapıldıktan sonra herhangi bir giderin olması halinde de aynı yolun izleneceğini söyledi.

Güler, "Mevcut durumda yakınlarının organlarını bağışlayanlar bir de tedavi giderlerini ödemek durumunda kalabiliyorlar. Bu ödeme güçlüğü içindeki vatandaşlarımızda büyük sıkıntı yaratıyor. Değişiklikle bu durumun ortadan kaldırılması amaçlanıyor" diye konuştu. Taslağın ayrıca yasadışı organ nakli yapan hekimlere verilen cezaların artırılmasını öngördüğünü bildiren Güler, bu kişilerin meslekten mene varan cezalara çarptırılabileceğini söyledi.

ANKARA

Gecekondunun üzerine kamyon düştü

Ankara'da freni patlayan kamyon, gecekondunun üzerine düştü. Kamyon sürücüsü İbrahim Erdoğan olay yerinde hayatını kaybederken, gecekondu içerisinde bulunduğu tahmin edilen 6 yaşındaki Asiye Budak isimli kız çocuğunu arama çalışmaları devam ediyor.
Dün sabah saatlerinde İbrahim Erdoğan yönetimindeki 06 KE 893 plakalı kamyonun freni patlayınca; Türközü Mahallesi'nde bulunan gecekondunun üzerine düştü. Kaza sonrası kamyon sürücüsü olay yerinde hayatını kaybetti. Kamyonun düştüğü gecekondunun içerisinde 6 yaşındaki Asiye Budak isimli bir kız çocuğunun bulunduğu tahmin ediliyor. ANKARA

Etin kalitesini renginden tanıyın

Ege Üniversitesi (EÜ) Ziraat Fakültesi tarafından gerçekleştirilecek projeyle bir renk paleti aracılığıyla sığır etinin kalitesi renginden anlaşılabilecek. Tüketicilerin etin rengiyle kalitesi arasında ilişki olduğu düşüncesiyle sığır eti alırken öncelikle renk üzerinde durduğunu belirten EÜ Ziraat Fakültesi Hayvan Yetiştirme Anabilim Dalı Öğretim Elemanı Dr. Alper Önenç, "Tüketiciler bu yaklaşımında haklıdır, çünkü et rengiyle mikrobiyal yük, raf ömrü, su tutma kapasitesi, pişirme kayıpları ve lezzet arasında ilişki olduğu araştırmalarla ortaya konulmuştur. Buna rağmen et rengini tanımlamak ve bir kalite ölçütü olarak kullanmak, sektörde önemli bir problemi de beraberinde getirmektedir. Gözleme dayalı ölçümlerle et rengi, insan gözüne bağlı ve göreceli olarak oldukça dar bir renk aralığında tanımlanabilmektedir" dedi.

İZMİR

Sağlığa önem verilmiyor

Aksu, temel sağlık hizmetlerine gerekli bütçenin verilmediğini ve bu hizmetlerin ihmal edildiğini belirtti

Memur Sen ve Sağlık-Sen Genel Başkanı Ahmet Aksu, son dönemlerde artan salgın hastalıkların nedeninin temel sağlık hizmetlerine gereken önemin ve bütçenin verilmemesi olduğunu belirtti. Aksu, il özel idareleri ve sağlık müdürlüklerinin arasında koordinasyon merkezleri kurularak, denetimlerin sıkılaştırılması gerektiğini ifade etti.

Memur Sen ve Sağlık-Sen

Genel Başkanı Aksu yaptığı yazılı açıklamada, temel sağlık hizmetlerine daha fazla önem verilmesi gerektiğine dikkat çekerek, sağlıkta nihai amacın toplum sağlığını korumak olması gerektiğini ifade etti. Türkiye'de temel sağlık hizmetlerine gerekli bütçenin verilmediğini ve bu hizmetlerin ihmal edildiğini belirten Aksu, şehir sularının neden olduğu ishal vakaları, yenidoğan ünitelerinde yaşanan toplu ölümler, tıbbi atıkların ve çöplerin toplanmasındaki ihmaller sonucu ortaya çıkan çevre kirliliği gibi sorunların her gün ülkenin bir köşesinden patlak verdiğini kaydetti.

'Fazla söze gerek yok'

Salgın hastalıkların bütçeden yeterli pay ayrılmaması, eleman eksikliği, denetim ve kontrollerin ihmal edilmesi nedeniyle arttığına dikkat çeken Aksu, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde sağlığa ayrılan payın yüzde 10'larda olması gerekirken, Türkiye'de 2005 yılında sağlığa genel bütçeden ayrılan payın yüzde 3.55 olduğunu kaydetti. Türkiye'de sadece bu yıl 100 bine yakın insanın salgın hastalığı yakalandığını, yalnızca bir şehirde 10 bine yakın insanın ishale yakalanmasının fazle söze gerek bırakmadığını ifade etti.

Sorunun çözümünün temel sağlık hizmetlerine gereken önemin verilmesinden geçtiğini belirten Aksu, belediyeler, il özel idareleri, ve il sağlık müdürlükleri arasında koordinasyon merkezlerinin kurulması ve denetimlerin sıkılaştırılması gerektiğini, aksi halde Türkiye'nin salgın hastalıklardan kurtulmasının mümkün olmadığını vurguladı.

ANKARA - DİHA

Su depoları korumasız

ANAP Ankara Milletvekili Muzaffer Kurtulmuşoğlu, Malatya ve İstanbul'da yaşananları anımsatarak, Ankara'da içme suyu sağlayan büyük pompa istasyonları ve su depolarının tamamen korumasız durumda olduğuna işaret ederken, gerekenler yapılmazsa Ankara ve İstanbul'da çok daha büyük felaketlerle karşı karşıya kalınabileceği uyarısında bulundu.

Muzaffer Kurtulmuşoğlu parlamentoda düzenlediği basın toplantısında, geçtiğimiz hafta içinde Malatya'daki ishal vakaları ve İstanbul'da Galata Köprüsü kanalizasyon kanalında 7 temizlik işçisinin zehirlenmesi olaylarını anımsattı. Kurtulmuşoğlu, her iki olayda da gerek AKP'li yerel yöneticilerin gerekse hükümetin halkın sağlığı konusunda son derece umursamaz ve sorumsuz davrandıklarını kaydetti.

Kurtulmuşoğlu, Ankara'da temiz su yani içme suyu sağlayan büyük pompa istasyonları ve su depolarının tamamen korumasız durumda olduğu uyarısında bulunurken, önlem alınmazsa Ankara'da da bir salgın hastalıkla karşılaşılması ihtimalinin uzak olmadığını söyledi.

Büyük bir sorumsuzluk içinde halkın geleceği ve sağlığı ile oynandığını, birinci derecede hükümetin sorumlu olduğunu belirten Kurtulmuşoğlu, Sağlık Bakanı Recep Akdağ ve hükümeti göreve çağırdı. Kurtulmuşoğlu, gerekenler yapılmazsa İstanbul ve Ankara'da çok daha büyük felaketlerle karşılaşılmasının kaçınılmaz olduğunu ifade ederken, "Bu durumda İstanbul gibi bir metropolde veya cumhuriyetimizin başkentinde ortaya çıkacak bir salgın ne örtbas edilebilir, ne de anlık tedbirlerle geçiştirilebilir" dedi. ANKARA - ANKA

Akçatekir köylülerinin tapu sitemi

Zeki Kişial

Adana Pozantı Muhtarlar Derneği Başkanı Zeki Kişial, Hazine Müsteşarlığı'nın Akçatekir Köyü'ndeki 10 bin tapunun iptali için açtığı davada sahipsiz kaldıklarını söyledi. Yetkililere sitem eden Kişial, "Bu insanların 4 davar kadar da mı kıymeti yok. Akçatekir Köyü oturum yeridir bir mera değildir" dedi.

Pozantı ilçesine bağlı Akçatekir köyünde 10 bin tapunun iptali için Hazine Müsteşarlığı tarafından Pozantı Kadasro Mahkemesi'ne açılan dava sürüyor. Konuya ilişkin Adana Büyükşehir Belediye Encümen Toplantı Salonu'nda açıklama yapan Pozantı İlçesi Muhtarlar Derneği Başkanı Zeki Kişial hükümeti konuya ilgisiz kalmakla suçladı. TBMM'ye dahi gitmelerine rağmen sorunlarına çözüm bulunmadığını ve 10 bin tapunun iptali için dava açıldığına dikkat çeken Kişial, "Devlet bu güne kadar uyuyor muydu? Bu insanların 4 davar kadar da mı kıymeti yok. 10 bin oturum yeri olan tapunun iptali için dava açıldı. Akçatekir köyü oturum yeridir bir mera değil. Onun için hükümetin bu halka sahip çıkması gerekir. Bu hanelerin hepsinin tapusu var ve devlet bir taraftan tapu verirken, diğer taraftan da iptali için dava açıyor" diye konuştu.

'Erdoğan söz verdi ancak...'

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın sorunun çözümü yönünde söz verdiğini ifade eden Kişial, "Bize teşekkür etti ve sorunla ilgileneceğini söyledi. Ama sorunumuz halen devam etmektedir. 18 bin hanenin bulunduğu bir yer ve bir oturum yeridir. Biz hakkımızı istiyoruz ve sonuna kadar bunun için mücadele edeceğiz" dedi. Kişial'ın ardından dernek ve meclis üyeleri de konuya ilişkin görüşlerini dile getirdi. ADANA - DİHA

İnternet cafeler olumsuz etkiliyor

Kırıkkale Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç.Dr.Mimar Türkkahraman, internette kumar oynatılması, pornografik yayın yapılması gibi bilişim suçları ve internet kafelerde karşılaşılan kavga, çetecilik gibi adi suçların, bu kafelere giden genç nüfus için tehlike oluşturduğunu belirtti.

Türkiye'de kullanımı hızla yayılan internetin, sağladığı fayda yanında bilişim suçlarında artışa neden olduğu bildirildi. Mimar Türkkahraman, ülkenin en yoksul semtlerinden köylere kadar internet kafelerin giderek yaygınlaştığını belirterek, buralarda internete girenlerin interneti kullanma amaçları başında sohbet, flört, oyun ve erotik siteleri ziyaretin geldiğini söyledi. Kafelerden internete girenlerin yüzde 94.7'sini 30 yaş altındakilerin oluşturduğunu ifade eden Türkkahraman, yapılan bir araştırmada internet kafe müşterilerinin yüzde 30.6'sının kavga, yüzde 12.7'sinin alkol, bally, yüzde 8.7'sinin çetecilik, yüzde 6.7'sinin kumar oynatılması gibi kötü durumlarla karşılaştığı, bazılarının ise bu alışkanlıkları edindiğine işaret etti. Türkkahraman, kafelerde yaşanan bu sorunların gençliği ahlaki, iktisadi ve kültürel bağlamda tehdit ettiğini savundu.

İnternet bağımılılık yapıyor

İnterneti kullanan kişilerin fayda yanında toplumsal açıdan kabul görmüş değer ve normlardan uzaklaşabilme tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna değinen Türkkahraman, sanal dünyanın özellikle gençleri gerçek dünyadan koparabileceğini bildirdi. ANKARA - ANKA

Dosya

HUKUKÇULAR ÇETEYİ TARTIŞIYOR - 1 -

HAZIRLAYAN: İRFAN UÇAR

Çete devletin kendisidir

Bu, devletin bilgisi dışında, bağımsız yapılanmış bir çete örgütlenmesi değildir. Devletin kendisidir, asıl devlet onlardır, derin de değiller. Resmi kimlikleri, maaşları var, isimleri belli, lojmanlarda kalıyorlar

Fotoğraflar: Ramazan Pekköz

İki istihbarat astsubayı yanına bir itirafçıyı alarak Şemdinli'de Umud Kitabevi'ni bombaladı. Olayda bir kişi öldü, 5 kişi yaralandı. Halk bombacıları yakalayıp polise teslim etti. Yargı önce astsubayları bıraktı. Ardından adalet isteyen halk gösteri yaptı. Ve Yüksekova'da göstericilere ateş açılarak bir kez daha kan döküldü. Şimdi siyasetçiler, insan hakları savunucuları, aydınlar Şemdinli, Yüksekova ve Hakkari'ye giderek halka çeteleri soruyor. Bu bölgede çeteler ilk kez ortaya çıkmamıştı. Susurluk'un bir ucu Yüksekova'daydı. İHD Diyarbakır Şubesi'nde Şube Başkanı Av. Selahattin Demirtaş, Diyarbakır Baro Başkan Yardımcısı Av. Tahir Elçi ve Yüksekova davasının müdahil avukatlarından Yaşar Altürk'le çeteleri ve ardındaki gerçekleri konuştuk.

Susurluk'ta, Yüksekova'da ve son olarak da Şemdinli'de ortaya çıkan çeteler, devletin meşruiyet kazanmış yapılarıyla nasıl barışık yaşıyorlar? Çetelerin devlet yapılanması içindeki sosyolojik durumunu değerlendirir misiniz?

Yaşar Altürk: Çeteleşmede "terörle mücadele" bahane ediliyor. Genelde asker, polis, itirafçı sanık, korucu dörtgeni içerisinde oluşan bir yapıdır çeteleşme. İşledikleri eylemler yağma, fidye isteme, adam öldürme, bombalama tarzındadır. İdarenin hukuka bağlılığı ilkesinden yoğun bir sapma sonucu çeteleşme ortaya çıkar. Amir ve denetim birimlerindeki makamlar bu süreçte sessiz kalmayı tercih ederler. Çete yapılanması içinde yer alan kişilerin yaptığı her hareket meşru imiş gibi soruşturmasız devam eder. Ancak kamuoyunda açığa çıkan tepkiler artık taşınamaz noktaya geldiği aşamada işin bir ucu ortaya çıkartılır. Ama gerek Susurluk, gerek Yüksekova sürecinde ortaya çıkanlar aysbergin küçük bir parçasıdır.

Bu işin cilası, terörle mücadeledir. Terörle mücadele kavramına kutsiyet atfedildiği için hukuk duyarlılığı boş verilir. Tabii soruşturmalar da bu kapsamda ele alındığında delillere ulaşılmaz. Özellikle DYP-RP hükümeti döneminde militan konumunda çok sayıda uzman çavuş kamuya alındı. Bu kişiler özellikle bu işten akçeli çıkar sağlama noktasına geldiler. O tür bir istihdam tarzı, çeteleşmeyi yaygın hale getirdi. Bölge'de her ilçenin her ilin bir çetesi olmuştur, ama her çeteye ulaşılmamıştır. Çünkü yüreği yanan tanıklar ortaya çıktığında bunların beyanları kaybedilmiştir. Örneğin, Yüksekova sürecinde ilk sorgulamayı yapan Astsubay Hüseyin Oğuz'un almış olduğu 18 sayfalık ifade kaybedildi. Bu ifade 4 ay ele geçirilemedi.

Yasama, yürütme, yargı normalde kuvvetler ayrılığı ilkesine göre işler. Çeteler karşısında kuvvetler bütünleşiyor mu?

Y. Altürk: Zaten idarenin hukuka bağlılık ilkesi yeterli olmadığı için kuvvetler ayrılığı prensibi yaşama alanı bulamıyor. Çeteleşme yapısı diğer kuvvetleri adeta zapteder konuma geliyor. Milletvekili işin üstüne gitmeye yeterince cesaret edemiyor. Yargı cesaret göstermeye kalkıştığında yargıçlar, savcılar bazı kişisel sorunlarla yüz yüze bırakılıyor.

Av. Yaşar Altürk

Meclis komisyonları durumu ne kadar ortaya çıkardı?

Y. Altürk: Kaygılara rağmen Faili Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Komisyonu Raporu da, Susurluk Raporu ve davası da ülkemizi çok iyi bir noktaya taşımıştır. Karanlık olayların aydınlığa kavuşması yönünde özellikle '97'de CHP'nin hazırlamış olduğu Hakkari Raporu vardır.

Bunlara çete mi demek gerekiyor, derin devlet faaliyeti mi? Tanımlama ne olmalı?

Tahir Elçi: Meseleye daha geniş çerçeveden bakmamız gerektiğini düşünüyorum. Van'da, Şırnak'ta bazı subay, astsubay ve itirafçılar bir araya gelebilir. Eroin ticareti, silah ticareti yapabilir, adam kaçırmak için kendi aralarındaki bir dayanışmayla suç teşkil eden bir takım faaliyetlerin içine girebilirler. Türkiye'deki asıl olayın bu olmadığını düşünüyorum. Çünkü bu bir şekilde çözülebilir, failleri cezalandırılabilir. Bizim karşı karşıya olduğumuz olgunun, hukuk dışı faaliyetlerin asıl nedeni bu değil. Sorunun bir düşünsel ve felsefik arka planı, bir de nasıl ve hangi koşullarda çıktığı incelenmeli.

Türkiye'de özellikle askeri ve yargı bürokrasisi şöyle düşünüyor: Devletin varlığı, ulusun çıkarları, ülkenin bütünlüğü tehlikeye düştüğünde objektif hukuk kurallarını bir yana bırakmak gerekiyor. Bunları uygulamanın gerekli olmadığına, gerekirse hukuk dışına çıkmanın gerekli olabileceğine dair bir inanç ve bir refleks var. Yakın tarihimize baktığımızda üst düzey devlet yetkililerinin buna ilişkin saptamalarını bulmak da mümkün. Uzun yıllar başbakanlık, cumhurbaşkanlığı yapmış kişilerin "Gerekirse rutin dışına çıkılır" lafı ile aslında ifade etmek istediği budur.

Peki bu olaylar nasıl çıktı, ne zaman başladı?

T. Elçi: 1990'lı yıllara geldiğimizde Bölge'de çatışmalar yaşanıyordu. Buna karşı Bölge'de bir takım insanların kaçırılarak infaz edilmesi, faili meçhul cinayetler, gözaltına alındıktan sonra kayıp olayları yaşanmaya başladı. Bölgede yaşayan hukukçular, yurttaşlar olarak hep şunu derdik: Polis götürdü. Çünkü bu işi yapanlar da "Biz polisiz" diyorlardı. Daha çok Renault marka, beyaza yakın arabalarla bir takım sivil şahıslar sürekli geziyorlardı. Tanıklar veya kayıp yakınları bunları adres olarak gösteriyordu. Ve aynı kişilerin bir süre sonra illerde İl Alay Komutanlıkları'nda, ilçelerde İlçe Jandarma Komutanlıkları'na girip çıktıkları görülüyordu. Bir süre sonra gördük ki, aslında Jandarma Komutanlıkları'nda sorguyu yapan bu kişilermiş. Bir suç şüphesiyle gözaltına alınan kişileri aynı ekip sorguluyor. Zanlılar savcılıklara sevk edilirken, yine aynı ekip ellerinde soruşturma evraklarını taşıyorlar. Ve Necati Aydın'ın kayıp olayı bu konuda önemli bir örnektir. Necati Aydın, Diyarbakır'da bir sendika başkanıydı. Mehmet Ay ile birlikte Diyarbakır'da örgüt adına faaliyet yürütmekten sorgulandı. DGM'ye çıkarıldı. Burada hakim ifadesini aldıktan sonra serbest bırakma kararı verdi. Ama aynı binada başka bir sivil ekip Necati Aydın'ı aldı, arabaya koydu ve Adliyenin arka bahçesinden götürdü. Ve cesedi 3 gün sonra Bismil yakınlarında Dicle Nehri kenarında bulundu. Bunlar kim olduğu açıktı. Nasıl ki Emniyet Müdürlüğü'nde Terörle Mücadele Şubesi varsa, bazı şüphelilerin bunlar ifadesini alıyor, mahkemeye gönderiyorsa, bu kişiler de Bölge'de jandarmanın aynı işi yapan görevlileriydi. Bölge'de JİTEM olduklarını herkes biliyordu. Kendileri de bunu inkar etmiyordu, "Biz JİTEM görevlileriyiz" diyorlardı. Bu öyle çok gizli saklı bir şey değil.

Av. Selahattin Demirtaş

En bariz olay, Silopi kayıpları olarak bilinen bir siyasi partinin iki üyesinin gün ortasında ilçenin en kalabalık çarşısında, sivil bir otoda sivil giyimli kişiler tarafından kaçırılmaya çalışıldı. Serdar Tanış ve Ebubekir Deniz arabaya binmeyince bu kez telefonla "Jandarma merkezine gelin" dediler. Onlar da bu binaya gitmenin sakıncası olmaz diye düşündüler ve gittiler. Bir daha da geri dönemediler. Savcı, o dakikada Tanış'ı cep telefonundan arayan Jandarma İstihbarat elemanının telefon kayıtlarını tespit etti. Arayan kişi gerçekten de Jandarma İstihbarat elemanıymış. Resmi kayıtlarda bu böyle geçiyor, ama bir sonuç çıkmadı.

Av. Tahir Elçi

Çetelerin devletin meşruiyet kazanmış yapılarıyla ne kadar uyum sağladığı sorusu anlamsız kalıyor. Sayın Demirtaş'a soracağım. JİTEM'de maaşlı, bordrolu çalışanı Abdülkadir Aygan'ın Gündem'de yayımlanan ifadeleri üzerine gidip 11 yıldır kayıp Murat Aslan'ın kemiklerini çıkarıp savcıya teslim ettiniz. Buna rağmen neden sonuca gidilemiyor?

Selahattin Demirtaş: Öncelikle bu yapılanma devletin bilgisi dışında, ayrı, bağımsız yapılanmış bir çete örgütlenmesi değildir. Devletin kendisidir. Asıl devlet onlardır. Derin de değillerdir. Herkesin gözü önünde hareket eden, resmi kimlikleri olan, isimleri cisimleri belli, lojmanlarda kalan, kurumları, aileleri belli, maaş aldıkları yer belli. Devlet adına hareket eden kişiler bunlar...

Dolayısıyla böyle bir mekanizmanın kendisini koruyabilmesinin mutlaka araçlarının yaratılması gerekiyor. Düşünün, hukukla bağlı olan bir devlet yapılanması, hukuk dışına çıktığında kendini nasıl koruyacak, ne tür araçlar kullanacak. Elbette ki birinci olarak idareyi elde tutacak. İkincisi yasamayı mümkünse baskı altında tutacak ve yargıyı baskı altında tutacak. Aksi takdirde bir yapılanmanın bu kadar hukuk dışılığa, bu kadar açık insan hakları ve hukuk ihlaline rağmen yaşayabilmesi, çözülmemesi ve bu kadar pervasız olabilmesinin başka anlatımı yok.

Susurluk'ta, Şemdinli'de, Yüksekova'da üç defa büyük şekilde ortaya çıktı. Ama bunun küçük çapta ve çok sayıda örneği de var. Dolayısıyla böyle bir yapılanmayı kimse inkar edemez.

Bugüne kadar hiç bir çete içerisinde bir hakime veya savcıya rastlanmadı. Doğrudan çetenin üyesi olan bir bakana rastlanmadı. Bu şekilde çetenin üyesi olmuş ve çeteyi doğrudan desteklemiş bir yapı ortaya çıkarılmadı. Jandarma dışında, ya koruculardı ya da itirafçılardı bu çetelerin üyeleri... Dolayısıyla nasıl oluyor da bu insanlar kendilerini koruyabiliyorlardı. Biraz geriye doğru gitmek lazım. Birincisi, Türkiye Cumhuriyeti'nde devlete yüklenen anlama bakmak lazım. Devlet ne demektir Türkiye'de: Kutsaldır, dokunulmazdır, dolayısıyla kutsalı korumak adına yapılacak her şey mübahtır. Meşruiyetini devletin kutsallığından alıyor.

Eğer kutsal devlet yapılanmasını koruyacak mekanizma oluşturulamazsa devletin ne kutsiyeti kalacak, ne de devlet kalacak ortada. Bunun için oluşturulan bütün idari ve adli kurumlar buna riayet edebilecek, uyabilecek anlayışlardan, kişilerden, kişiliklerden oluşturuluyor. Örneğin, Türkiye'de hakim savcı alma yöntemi... Adalet Bakanlığı tarafından seçilmişlerdir. Adalet Bakanı siyasetçidir. Dolayısıyla doğrudan devlete egemen olan siyaset bu ülkede hakim, savcının kim olacağına karar verir. Bu nedenle hakim ya da savcının kendisi doğrudan bu çetenin üyesi olmasa dahi bu çete bu kutsiyeti koruduğu için yaptığı şeyler mubahtır. Dolayısıyla kendini dolaylı olarak bu tarafta görmektedir. Kaldı ki, çete üyesi olmuş, bizzat organik bağ kurmuş hakim savcılar da olabilir.

Bu kadar delil çıktı ortaya, Aygan'ın itiraflarında yer alanlar ya üst devlet mekanizmalarında şu ya da bu düzeyde yer alan görevliler, ya itirafçılar ya da JİTEM elemanlarıdır. Yani devletin kutsallığına inanan kişilerdir. Dolayısıyla bir savcının bu insanlar hakkında kolay kolay soruşturmayı derinleştirmesi, bunların ceza alabileceği derecede delillere ulaşıp iyi bir dava hazırlığı yapabilmesi kolay değil.

T. Elçi: Askeri yapılanmada her şey bir emir ve talimat üzerine işler. Bakıyoruz Jandarma İstihbarat elemanları yanlarında itirafçılar, bazen korucular, adam alıyor sorguluyor, bazıları adliyeye sevk ediliyor, bazıları da yok oluyor. Bu kadar sistematik ve açık bir olayın emir talimat, emir komuta zinciri dışında işlemesini tahayyül etmek mümkün değil. Askerde ufak bir davranış bile emirsiz yapılırsa çok sert bir şekilde cezalandırılır. Örneğin Murat Aslan olayı... Diyarbakır'dan alıp Silopi'de infaz ediyor. Tüm bunların kurumsal olarak şu ya da bunun haberi olmadan yapıldığını söylemek için hayalperest olmak lazım.

Bir çağrı yapmak istiyorum. Bölge'de birçok olaya ismi karışmış, yargılamalara konu olmuş itirafçıların askeri personel olduğuna ilişkin belgeler var. Halen askeri personel olarak görev yapan kaç tane eski örgüt üyesi itirafçı vardır. Bunu İçişleri Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı açıklayabilir mi?

Bu sorularımızı Meclis'te sorabilecek siyasetçi bulabiliyor musunuz?

T. Elçi: Şüphesiz görevini iyi yapanlar da vardır. Fakat Bölge'deki milletvekillerinin birçoğu bu konuda duyarlı değil. İşbirliğine, dayanışmaya, Bölge'deki sorunlara çözüm getirmeye çok duyarlı değiller. Gazeteniz vasıtasıyla açıkladığımız bu soruyu Bölge milletvekilleri bir soru önergesiyle Meclis'in gündemine getirebilirler.

Duyarlılık gösteren kamu görevlileri de var

'90'lı yıllarda Silvan'da olsun, Çevik Kuvvet merkezinde olsun Hizbullahçıların yetiştirildiği, eğitildiği yargılama dosyalarına ve basına yansımıştı. Bugün bu Hizbullahçıların önemli bir kısmı dışarıda. Jandarma görevlileriyle bunların rolleri arasında bir paralellik, bir işbirliği var mı?

Y. Altürk: Öncelikle ben bazı konularda arkadaşlardan farklı düşünüyorum. Yüksekova çetesinin ortaya çıkarılması sürecinde en az bizim kadar duyarlılık gösteren kamu görevlileri vardı. Bunlar askerdi, emniyet görevlisiydi. Tabii o yılların parlamentosunda kimi siyasetçiler de aynı duyarlılığı göstermişlerdi. Yargıçlardan savcılardan bu konuda en az bizim kadar duyarlı olan insanlar vardı. Bu çeteler devlette, idarede bu kadar etkili olsalar biz Yüksekova'da nefes alamayız, dışarı çıkamayız. Bunların sayısı devlette o kadar az ki. Bunlar yüzde bir, binde bir dahi yoklar. Örneğin bir tugay mı var, buradaki üç beş tiptir. Tugaylar asla bunlara pas vermezler. Arkadaş çevreleri genelde oranın lümpen kesimidir. Çıkar çevreleriyle bağ kurarlar, nüfus alanları dardır, ama mobildirler. Ancak bunlara vefa borcu duyan bazı yetkililer var. Ama konu yargıya gelince, yargı bağımsızlığı da tam sağlanırsa çözüleceğini zannediyorum. Silopi'de cumhuriyet savcısının aracı bombalanıyorsa orada çoban, esnaf, işsiz olanın yaşam garantisi yoktur. Bu bombalamayı ben ciddi bir kaygıyla karşılıyorum.

ANF, HPG GERİLLALARINCA ALIKONULAN POLİS MEMURU HAKAN AÇIL'IN FOTOĞRAFINI YAYIMLADI

'Öldürüleceğimi düşündüm'

Olay gününü ve sonrasını anlatan Hakan Açıl, serbest bırakılması için ilgili kuruluşlara çağrı yaptı

■ MUNZUR DİCLE - ANF

Mardin Midyat ile Şırnak'ın İdil ilçeleri arasında, 9 Ekim akşamı karayolunda yapılan yol kesme eylemi sırasında HPG tarafından alıkonulan polis memuru Hakan Açıl (27), serbest bırakılması için İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) devreye girmesini istedi. Ailesini çok özlediğini belirten Açıl, kendisine iyi davranıldığını, yiyecek ve temizlik sıkıntısı çekmediğini ifade ederek, "Kaçırıldığım an öldürüleceğimi düşündüm" dedi. Cizre Emniyet Müdürlüğü'nde görevli olan Hakan Açıl, olay anını ve daha sonra yaşadıklarını ilk kez ANF'ye anlattı.

Olay gününü anlatırmısınız?

O gün yol kapanmıştı. Araçla gidiyorduk Cizre'ye doğru. Geçici köy koruculları sandım, asker kıyafetliydiler. Kaza var zannederek, yardımcı olmak amacıyla polis olduğumu söyledim. Onlar da üzerime silah doğrultular, arabadan indirdiler. "Silahın var mı, silahını ver!" dediler. Silahımın yanımda olmadığını söyledim. Yanımda kız arkadaşım vardı. Ona zarar gelmesini de istemedim. Onlarla gitmek zorunda kaldım.

Sağlık durumunun iyi olduğunu belirten Hakan Açıl, gerillaların kendisine kötü davranmadığını söyledi.

Herhangi bir kötü muamele oldu mu size yönelik?

Araçtan çıkartılar beni ama darp falan olmadı, beni alırlarken kötü yaklaşım olmadı.

Alıkonulduğunuzu öğrendiğiniz an neler hissettiniz?

Polis memuru olduğum için öldürüleceğimi düşündüm.

Sizi ilk esir aldıklarında sözleri neler oldu, ne yapacaklarını söylediler?

Kısa bir süre içinde serbest bırakılacağımı söylediler, sivil toplum örgütlerinin gelip alabileceğini söylediler.

Aylar oldu HPG'lilerin elindesiniz, bu süre içerisinde herhangi bir kötü muameleyle karşılaştınız mı?

Sağlık durumum iyi şu an. Coşkun Kirandi gibi İnsan Hakları Derneği aracılığıyla aileme kavuşmak istiyorum. Sağlığım iyi, psikolojim biraz etkilendi.

Günlük ihtiyaçlarınızın karşılanmasında (yemek, temizlik vb.) nasıl bir yaklaşım gösteriliyor, herhangi bir zorluk oluyor mu?

Kendileri gibi yaklaşıyorlar bana. Onlar ne yiyorsa bana da onu veriyorlar. Temizlikte de bir sorun olmuyor.

Gerillaların yaşamını izliyorsunuz, kadın gerillaları görüyorsunuz, onları nasıl tanımlıyorsunuz, neler düşünüyorsunuz onlar hakkında?

Onları silahlı direnişçi olarak görüyorum. Kadın erkek ayrımı yok.

Ailenize söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Onlara kavuşmak istiyorum en kısa zamanda. İnsan Hakları Derneği aracılığıyla girişim yapmalarını ve onlara kavuşmayı istiyorum.

Türk devletine, mensubu olduğunuz kurumlara ve sivil toplum örgütlerine bir çağrınız var mı?

Ben de Coşkun Kırandi gibi serbest bırakılmak istiyorum. Onların, bunu sağlamasını istiyorum.

Sizi merak edenlere, ailenize, basına ve sivil toplum örgütlerine söyleyeceğiniz bir şey var mı?

Aileme kavuşmak istiyorum, onları çok özledim. Başka bir şey demiyorum.

Kötü muamele sürüyor

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT), Türkiye'de cezaevi ve karakollardaki işkence ve kötü muamelenin sürdüğünü bildirdi. Türkiye'den insan hakları eğitim programının savcı ve yargıçları kapsayacak şekilde genişletilmesi isteyen Komite, cezavlerinde çocuk yaştaki tutukluların kötü mualemeye maruz kaldığına dikkat çekti. Komite, İzmir-Buca cezaevinde gözaltı merkezinin koşullarının kötü olduğu ve uyarılara rağmen hiçbir iyileştirme yapılmadığına vurgu yaptı. İşkenceyi İzleme Komitesi geçen yıl İzmir, Aydın ve Antep'teki cezaevi ve karakollarda yaptığı incelemelerle ilgili raporu dün yayınladı. Kötü muamele ve işkence olaylarında kısmi bir azlama yaşandığını ancak işkencenin hala yaygın bir şekilde devam ettiği kaydedildi.

STRASBOURG

Aksoy'un kararı ertelendi

Fransa'nın güneyinde bulunan Draguignan kentinden yaşayan Kürt kökenli Yusuf Aksoy'un sınır dışı edilme kararı çocuklarını eğitimi nedeniyle ertelendi. Kontrol sırasında oturum izni olmadığı gerekçesiyle gözaltına alınan Aksoy, 27 Kasım'da açlık grevine başladı. Aralık ayı başında su içmeyi de bırakan Aksoy, 2 Aralık günü sağlık durumunun kötüleşmesi üzerine hastaneye kaldırıldı. Draguignan'ın bağlı olduğu Var Valiliği yaptığı açıklamada sınır dışı kararının Aksoy'un çocuklarını eğitim dönemi sonuna kadar bekletilebileceğini belirtti. Buna göre kasım ayında gözaltına alınarak sınır dışı merkezine gönderilen Aksoy, sınır dışı edilene kadar kendi evinde kalabilecek. TOULON

Öğrenciler yine soruşturmalık

Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Rektörlüğü, 5 öğrenci hakkında daha soruşturma açtı. DEHAP tarafından 18 Kasım'da Isparta şehir merkezinde yapılan Şemdinli protestosuna katıldıkları gerekçesiyle SDÜ Rektörlüğü Isparta Valiliği'nin talimatı doğrultusunda 2 öğrenci hakkında soruşturma başlatmıştı. Rektörlük aynı gerekçeyle 5 öğrenci hakkında da soruşturma açtı. Daha önce çeşitli cezalar alan aynı öğrenciler, herhangi bir ceza almaları durumunda YÖK Disiplin Yönetmeliği gereği okuldan atılabilecekler. Bu arada 30 öğrenciye daha soruşturma açılacağı belirtildi.

ISPARTA

25 yabancı kadın yakalandı

AIDS Haftası dolaysıyla Ardahan polisi tarafından yapılan basıkınlarda 70 yabancı uyruklu kadın gözaltına alındı. AIDS Haftası dolaysıyla AIDS'in yaygınlaşmasını önlemek için Ardahan polisi harekete geçti. Ardahan'da bulunan otel ve motellerde yapılan operasyonda 70 yabancı uyruklu kadın gözaltına alındı. 20 yataklı İstanbul Motel adlı motelde 25 kadının kaldığının ortaya çıkması şaşkınlık yaratırken kadınlar, HIV Virüsü kontrollerinden geçirildi.

ARDIHAN

Birgül Özbarış (soldan ikinci)

Muhabirimize 'soğutma' davası

Genelkurmay'ın istemi ve Adalet Bakanlığı'nın talimatıyla gazetemiz muhabirlerinden Birgül Özbarış tarafından kaleme alınan ve vicdani retçileri konu alan haberlere "Halkı askerlikten soğutmak" suçundan peş peşe davalar açıldı. 14-15 Mayıs 2005 tarihleri arasında yayımlanan "Ne Askerlik, Ne Savaş" isimli yazı dizisi başta olmak üzere geçtiğimiz günlerde İstanbul'da vicdani retçiler tarafından düzenlenen ve birçok gazeteci-yazarın da katıldığı toplantının haberi ile vicdani retçilerle yapılan söyleşi suç sayılarak TCK'nin 318. maddesi gereğince 3 ayrı dava açıldı. "Ne Askerlik, Ne Savaş" başlıkla yazı dizinde Almanya-Fransa Savaşı'nda yaşanan savaş suçları ve askerliği ret eden subayları konu alan haberin tamamı ile ilgili dava dün Beyoğlu 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Gazetemiz İmtiyaz Sahibi Ali Gürbüz, Sorumlu Yazıişleri Müdürü Hasan Bayar, muhabirimiz Birgül Özbarış ve Avukat Özcan Kılıç'ın hazır bulduğu duruşmaya, Savaş Karşıtları adına Oğuz Sönmez, Mayıs Aruhura, Avukat Birsel Atakan ile Yeni Harman Dergisi'nden Timur Danış da destek amaçlı katıldı.

'Savaşa karşı çıkmalıyız'

Halkı askerlik hizmetinden soğutmak yolunda neşriyatta veya telkinatta bulunduğu gerekçelerinin yer aldığı iddianamenin okunmasının ardından ifade veren muhabirimiz Birgül Özbarış, Fransa-Almanya arasında geçen savaşın tarihsel yıkımlarını incelediğini ve tarihe mal olmuş bilgilerin suç sayılamayacağını belirtti. Özbarış şunları söyledi: "Toplumu bilgilendirme ve haber amaçlı hazırlanan bir yazıdır. Uluslararası ve iç hukuk mevzuatlarından alıntılar yaparak hazırlanmıştır. Ayrıca vicdani ret hakkında birçok gazeteci tarafından benzer yazılar kaleme alınmıştır ve savaşa karşı durmak herkesin görevidir." Ardından söz alan Avukat Özcan Kılıç ise, eser sahibinin tespit edilmesi üzerine gazetemizin İmtiyaz Sahibi Gürbüz ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü Bayar'ın Basın Kanununun 11. maddesi uyarınca sorumluluklarının ortadan kaldırılmasını talep etti. Bunun üzerine Özbarış'ın savunma yapması için duruşmayı 10 Mayıs 2006'ya ertelendi.

HABER MERKEZİ

Eylem günü

Vicdani retçi Mehmet Tarhan'ın cezaevinde zorla muayene ettirilmesini protesto etmek amacıyla bugün 12 ayrı ülkede protesto eylemleri düzenlenecek. 8 Nisan'dan beri tutuklu bulunan vicdani retçi Tarhan'a destek amacıyla 11 ülkeden 21 barış grubu aktivisti, uygulamayı protesto etmek için çeşitli ülkelerde bulunan Türkiye konsoloslukları önünde protesto gösterisi yapacak. Türkiye'den de uygulamayı protesto amacıyla saat 19.00'da İstanbul Taksim Meydanı'nda, saat 12:30'da Ankara Kızılay Postanesi önünde ve saat 12.00'de ise İzmir'de Kıbrıs Şehitleri Caddesi girişinde çeşitli eylemler yapılacak.

Silopi halkı kaygılı

'Silopi Meclis Üyesi'nin evinde bomba bulundu' yönünde Emniyet'ten açıklama yapılmadığı belirtildi

Milliyet
ÇARŞAMBA 7 Aralık 2005

DEHAP'lının evinde bomba

Silopi'de DEHAP'li Belediye Başkan Yardımcısı Abdülaziz Çoban'ın evinde, eylemde kullanılmak üzere hazırlanmış bomba düzenekleri bulundu. 5 kişi gözaltına alındı. Çoban'ın Kuzey Irak'ta olduğu belirlendi

ANKARA Milliyet

İsmini verdiler

Yatağa gizlenmiş...

Şırnak'ın Silopi ilçesinde birkaç gündür süren gözaltılara ilişkin çeşitli basın yayın organlarında, Silopi Belediye Meclis Üyesi Abdülaziz Çoban'ın evinde bomba bulunduğunu içeren haberlere Belediye'den yalanlama geldi.

Silopi Belediye Başkan Yardımcısı Kamil Acar, 5 Aralık'ta yapılan ev baskınına ilişkin gelişmeleri değerlendirirken, "Emniyet görevlileri evde yaptıkları aramada evde hiçbir şey bulmadıklarını ev sahiplerine söylüyorlar. Bunu mahalle sakinleri de muhtar da biliyor. Ancak yapılan aramaya ilişkin tutanağını o an vermiyorlar. Fakat evin dışında merdiven altına bulanan bir poşet içindeki maddenin ne olduğunu onlar da anlayamıyorlar ve Silopi Emniyeti bunun bomba olduğunu dair hiçbir resmi açıklama yapmamasına rağmen gazeteler, 'evde bomba bulundu' haberlerini yayınladı. Bütün bunları manidar buluyoruz" dedi. Belediye Başkan Yardımcısı Acar, Meclis üyesinin evinde bomba bulunduğuna dair Emniyet'ten bir açıklama yapılmamasına karşın medyanın böyle yansıtmasını tehlikeli bulduklarını söyledi

Acar: Kaygılıyız

Son dönemlerde Silopi'de meydana gelen bombalama olaylarının faillerin ortaya çıktığı bir süreçte böylesi bir baskının kendilerini kuşkulandırdığını belirten Kamil Acar, "Olayı, belediyemize ve partimize yönelik bir komplo olarak görüyoruz" dedi. Gazetelerde yayımlanan "evde bomba bulundu" yönündeki haberlerin de gerçeği örtmek amaçlı olduğuna dikkat çeken Acar, "Silopi'de kaygı duyuyoruz. Demokratik kamuoyunun yönünü, Silopi'yi çevirmesini bekliyoruz" dedi.

Öte yandan, son dönemlerde Silopi'de yapılan ev baskınlarında göz altına alınan kişilerin ise, 72 saatlik ek göz altı süresinin bitimine rağmen henüz mahkeme çıkarılmadığı ve gözaltında tutulmaya devam ettikleri öğrenildi.

'Komplo girişimi'

Ev baskını sırasında evde bulunan Abdülaziz Çoban'ın annesi İdi Çoban ise, Silopi Emniyeti'nin komlo girişiminde bulunduğunu söyledi. İdi Çoban, "Kendileri uydurup, kendileri oynuyor. Yaptıkları komlo da onların sorunu... Biz ne yapalım!" dedi.

HABER MERKEZİ

Kapatılan dosya tekrar açılsın

■ SIDDIK GÜLER - DİHA

Hakkari merkeze bağlı Kavaklı köyü yakınlarında ölü bulunan Yusuf Yaşar'ın isminin Şemdinli'deki bombalı saldırının zanlıları astsubaylara ait ajandada yer alması üzerine harekete geçen Yaşar ailesi, olaya ilişkin dosyanın yeniden açılması amacıyla savcılığa başvurdu.

Hakkari il merkezinde oturan Yusuf Yaşar, Kavaklı köyü Çeltik Mahallesi yakınlarında 13 Ağustos günü ölü bulunmuştu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada Yaşar'ın yola mayın döşemek isterken "dur" ihtarına uymadığı ve güvenlik güçleriyle çıkan çatışmada yaşamını yitirdiği iddia edildi. Olayın görgü tanıkları ise Yaşar'ın il merkezinden alınarak olay yerine götürüldüğü ve infaz edildiğini iddia etti. Savcılık tarafından hazırlanan otopsi raporunda da Yaşar'ın sivil giyimli olduğu ve yakın mesafede 20 kurşun sıkılarak öldürüldüğü tespit edildi. Tanık ifadelerine ve otopsi raporuna rağmen, Hakkari Cumhuriyet Savcılığı takipsizlik kararı vererek, dosyayı kapattı.

Yaşar'ın ismi ajandada çıktı

Şemdinli'de Umut Kitabevi'ne yönelik bombalı saldırının zanlıları olan astsubayların ajandasında Yusuf Yaşar ve kardeşi Kamil Yaşar'ın isimlerinin "Takip edilecek kişiler" listesinde çıkması olayı yeniden gündeme getirdi. Belgede, Yusuf Yaşar'a ve ailesine ait telefon numaraları, Yaşar'ın cep telefonu ile Yusuf Yaşar ve Kamil Yaşar için, "İş Bankası hesabı ve havalesi araştırılacak" ifadeleri yer alıyor.

İkinci başvuruda bulundu

Ajandanın ortaya çıkmasının ardından Yusuf Yaşar'ın kardeşi Kamil Yaşar, Hakkari Cumhuriyet Savcılığı'na başvuruda bulundu ve delillerle birlikte dosyanın yeniden açılmasını istedi. Başvuruya ilişkin bilgi veren Kamil Yaşar, ortaya çıkan belgelerin değerlendirilmesi durumunda olayın açığa çıkarılacağını söyledi. Ajandada isimlerinin yer alması nedeniyle can güvenliklerinden endişe ettiklerini belirten Yaşar, "Can güvenliğimin de sağlanması yönünde savcılığa talepte bulundum. Şemdinli'deki bu durumdan sonra davanın sonuna kadar takipçisi olacağız" diye konuştu. HAKKARİ

Duru, bırakılmadı

Hintkeneviriyle ilgili haber yapmak için Bingöl'ün Yedisu ilçesine bağlı Dinarbey köyüne giderken gözaltına alınarak tutuklanan DIHA muhabiri Birol Duru ve İHD Üyesi Daimi Açığ dün ilk kez hakim karşısına çıkarıldı.

Diyarbakır Demokrasi Platform Üyeleri, TUHAD-FED Genel Başkanı Nursel Aydoğan, KESK Diyarbakır Şubeler Platformu üyeleri ile Mazlum-Der Diyarbakır Şube yöneticileri ile çok sayıda kişinin katıldığı dava Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada Duru, Açığ ve Karapınar Köyü'nde çiftçilik yapan Kemal Okuyucu ve avukatları Servet Özen ile Hasip Yıldırım hazır bulundu. İddianamenin okunmasının ardından ifade veren gazeteci Duru, sözkonusu kaset ile ilgisinin bulunmadığını ve Dinarbey köyünde hintkeneviri ekildiği ve bundan Yedisu Ilçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı A.Y'nin haberdar olduğu yönündeki iddiaları araştırmak amacıyla köye gittiğini söyledi. Duru, Açığ'ın da daha önce Yüzbaşı A.Y. hakkında savcılığa ve polise haber verdiğini, ancak sonuç alamayınca İHD Bingöl Şubesi'ne başvurduğunu aktararak, Yüzbaşı A.Y'nin kurduğu bir komplo sonucu kaset iddiasının ortaya atıldığını ve Kenevir tarlasını görüntülemelerinin engellendiğini kaydetti.

Açığ da savunmasında Duru'ya katıldığını belirtirken, köyde çiftçilik yapan Okuyucu ise, olayla herhangi bir ilişkisi olmadığını dile getirdi. Okuyucu, Yüzbaşı A.Y.'nin hintkeneviri tarlasını ektiğini herkesin bildiğini kaydetti.

Savunmaların ardından savcı Duru ve Açığ'ın tutukluluk hallerinin devamını ve hintkeneviri tarlası hakkında inceleme yapılıp yapılmadığı konusunda Karlıova Cumhuriyet Savcılığı'ndan sorulmasını talep etti.

Av. Özen de, Duru ile Açığ'ın tahliyelerini talep etti. Ancak tahliye talebini reddeden mahkeme heyeti duruşmayı 29 Aralık'a erteledi. DİYARBAKIR

BOMBACI JİTEM'İ SUÇÜSTÜ YAKALAYAN ŞEMDİNLİ HALKINA ANLAMLI DESTEK

Şemdinli halkı yalnız değil!

Türkiye'nin birçok yerinden binlerce kişi, Şemdinli halkıyla dayanışmak ve yaşanan olayı kınamak amacıyla ilçeye gidiyor

■ REYHAN AKGÜN / MEHMET ÇAKMAKÇI/FERİT SEVER - DİHA

Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde yaşanan bombalı saldırıları kınamak ve halkla dayanışmak amacıyla büyük bir eylem organize ediliyor. Birçok ilde sivil toplum örgütleri, siyasi partiler ve sendikalar, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nde Şemdinli'de olacak şekilde yaptığı hazırlıkları tamamladı. Sadece DTP'nin yaklaşık 30 ilden katılım göstereceği "Şemdinli Yürüyüşü"nde, halka yönelik devlet terörüne son verilmesi, JİTEM ve benzeri gizli örgütlenmelerin lağvedilmesi, Kürt sorununun demokratik çözümü yönündeki talepler dile getirilecek.

Şemdinli, Yüksekova ve Hakkari'deki sivil toplum örgütleri ve siyasi parti temsilcilerinin yaptığı "destek verin" çağrısı, Türkiye'nin birçok ilinde yankı buldu. Alınan bilgiye göre yaklaşık 30 ilden toplam 75 araç, "Çete devleti açığa çıkarılsın, Kürt sorunu çözülsün" sloganıyla Şemdinli'ye gidecek. 15 araçla katılım gösterecek olan Diyarbakır'daki çalışmalarla ilgili bilgi veren Demokratik Toplum Partisi (DTP) Meclis Üyesi Salih Akdoğan, amaçlarının halka karşı uygulanan çetelere dur demek ve Kürt sorununun demokratik çözümüne dönük talepleri bir kez daha dile getirmek olduğunu söyledi.

Akdoğan, "İnsanların yaşam hakkına karşı geliştirilen bu saldırıların aydınlatılmaması bundan sonra gelişecek benzer olayların önünü açacaktır ve bunu yapanları cesaretlendirecektir. Bu konuda halka bugüne kadar asıl büyük zararları dokunan ve toplumsal barışın yakalanması önündeki en büyük engellerden olan bu çete zihniyetinin açığa çıkartılması için gidiyoruz" dedi. Türkiye'nin her yerinden Şemdinli'ye gidileceğini dile getiren Akdoğan, ortak talepleri, oluşturacakları bir heyetle Ankara'daki yetkililere ileteceklerini kaydetti.

'Acılarını paylaşacağız'

İzmir'de sivil toplum örgütü yöneticilerinden ve halktan oluşan bir grup, Şemdinli olaylarının takipçisi olunacağı mesajının verileceği açıklamaya katılacak. Grup adına bilgi veren Gökhan Demir, yürüyüşe katılacakların Şemdinli halkının acılarını paylaşmak isteyen yurttaşlar olduğunu söyledi. Demir, "Şemdinli'deki yerel yönetimlerin ve sivil toplum örgütlerin çağrısı doğrultusunda, Şemdinli halkıyla bir arada olmak ve onların yaşadıkları acıları birkaç saat olsa da paylaşmak istiyoruz" dedi. Şemdinli halkının tavrının, Kürt halkının şiddete karşı olduğunun bir kanıtı olduğunu ifade eden Demir, Şemdinli'de halkın ortaya koyduğu demokratik tepkinin, 1999 yılından bu yana halkta barış ve demokrasi konusunda gelişen demokratik eğilimin bir noktada açığa çıkmasının da ifadesi olduğunu aktardı.

Şemdinliler, 9 Kasım 2005 tarihinde yaşanan patlamanın ardından kendilerine destek verilmesini istemişti.

Araçlarla yola çıkılacak

Yürüyüş hazırlıkları kapsamında Mardin'den 15 araç Şemdinli'ye gitmek üzere bu akşam saatlerinde yola çıkacak. Hazırlıkların sona erdiğini belirten DTP Kurucular Kurulu Üyesi Mehmet Baysal, Şemdinli'de gerçekleştirilen bombalı saldırının barışa ve demokrasiyi hedef aldığına dikkat çekerek, yürüyüşe katılım çağrısı yaptı. "Şemdinli Yürüyüşü"ne katılmak amacıyla Urfa'dan 13 minibüs, Adıyaman'dan ise bir otobüs bugün saat 15.00'te yola çıkacak.

Mersin Demokrasi Platformu üyeleri bugün saat 13.00 sıralarında iki otobüsle Mersin Otogarı'ndan Şemdinli'ye doğru yola çıkacak. Siirt'te ortak basın toplantısı düzenleyen sivil toplum örgütleri, Şemdinli olaylarıyla ilgili çelişkili beyanların halkta tedirginliğe neden olduğunu açıkladı. Verilen bilgiye göre araçların bugün saat 16.00'da feshedilen DEHAP binası önünden kalkacağı kaydedildi.

PRD'den destek mesajı

Bu arada Muş E Tipi Cezaevi'nde kalan PRD'li tutuklular, Şemdinli halkına destek mesajı yayımladı. Mesajda, "Halkımıza ve onun bütün değerlerine karşı başlatılan, bu kirli, hukuksuz ve her türlü etik değerden yoksun saldırılara karşı, halkımızın direnişi görkemli ve heyecan vericidir. Halkımızı birlik olmaya çağırıyoruz" denildi.

HABER MERKEZİ

Protestocular tahliye edildi

Adana'da Şemdinli olaylarını protesto ettikleri için 20 Kasım'da gözaltına alınarak tutuklanan 4 kişi, yapılan itiraz sonucu serbest bırakıldı. "Halkı isyana teşvik ettikleri" iddiasıyla tutuklanan ESP'li Gülcan Taşkıran, Sedat Bektaşlı, Adana Sosyalist Gençlik Derneği Başkanı Hatice İlden Dirini ve dernek üyesi Halil Göğercin, 17 günlük tutukluluğun ardından Kürkçüler E Tipi Cezaevi'nden bırakıldı.

ADANA

Yurttaş Heyeti: Çok etkilendik

Salim Uslu

Oya Baydar

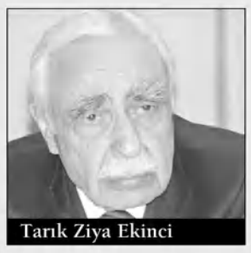
Tarık Ziya Ekinci

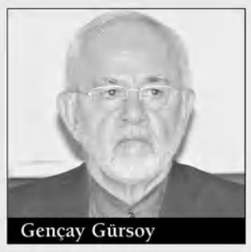
Gençay Gürsoy

■ SIDDIK GÜLER / M. NASIR KAYA - DİHA

Yurttaş Heyeti üyeleri, Şemdinli'de yaptıkları incelemenin sonucunu önceki gün İstanbul'da düzenlenen basın toplantısında açıkladı. Heyet üyelerinin Şemdinli izlenimi şöyle:

Salim Uslu (Hak-İş Genel Başkanı): "Gezimiz süresince kimse 'intikam' diye bağırmadı. Tam tersine hukuka güvendiklerini ve bağımsız bir biçimde ilerlemesini istediklerini söylediler. Halk ayrılık istemiyor, ama artık kan akmasını da istemiyor. Silahların susmasını istiyorlar."

Prof. Dr. Fatma Gök (Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi): "Umut Kitabevi'ne gittiğimde oradaki bomba atılan çukurları, kitaplar üzerindeki o kanı görmek beni çok duygulandırdı. İnsanlar buna rağmen 'Demokrasi gelsin, barış gelsin' gibi dileklerini dile getiriyorlar. Bu gerçekten insanları etkiliyor. Bu sorun sadece bölgenin sorunu değil, Türkiye'nin sorunu."

Oya Baydar (Yazar): "Bu türlü ziyaretleri utancımızın bir telafisi olarak görüyorum. Halka atfedilen ve yakıştıran kötü sıfatların gerçek olmadığını gördük."

Gençay Gürsoy (İstanbul Tabip Odası Başkanı): "Bölgeye gelirken buraları çok iyi tanıdığımızı ve buraları iğneden ipliğe bildiğimizi zannediyorduk. Ancak halkla yaptığımız görüşmede birçok bilgimizin eksik olduğunu gördük. Çok etkilendik. Herkes barıştan yana, şiddete karşı ve çatışma ortamının son bulması talebini dile getiriyor. Aynı zamanda bunun kadar önemli olan Kürt kimliğinin bütün boyutlarıyla kabul edilmesi ve eşit haklara sahip bir halk olarak onuruyla yaşamak istiyor."

Musa Çam (DİSK Genel Sekreteri): "Bölge'nin sorunlarını İstanbul'dan, Ankara'dan ve diğer kentlerde değerlendirmek ve doğru bir tahlil yapmanın mümkün olmadığını bir kez daha gördüm. Kimliklerini havaya kaldırırken, farklı kimlik değil, kimliğinin hakkının verilmesini istiyorlar. 'Bizim Türk halkıyla hiçbir problemimiz yok' diyorlar. Burada artık çözüm devlete kalıyor. Devlet bir takım aflar çıkararak sorunu çözmelidir. Ancak bunlar itirafçılığı zorlayacak aflar değil halkın taleplerini dile getiren aflar olmalı."

Tarık Ziya Ekinci (Eski Milletvekili): "Bölge halkı yıllardır ambargo altındadır. Bu büyük ekonomik sıkıntıları doğuran bir etkendir. Bölge halkı artık bu ambargonun kaldırılmasını istiyor."

HAKKARİ

Halk Öcalan'ı sahipleniyor

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan için başlatılan "Öcalan'ı siyasi iradem olarak kabul ediyorum" referandumu, Ege Bölgesi'nde yoğun ilgi görüyor. İzmir'de sadece bir ay içerisinde 25 bin imza toplanırken, Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde start yeni verildi; Suruç'ta ise yürüyüş yapıldı.

Referandum İzmir İl Girişimi üyeleri Ege Bölgesi'nde 30 bin imzanın toplandığını, sadece İzmir'de 200 bin imzanın toplanmasının hedeflendiğini söyledi. Girişim üyeleri, ocak ayı sonuna kadar hedeflenen sayının yakalanması için çalışmaların yoğun bir şekilde sürdürüleceğini ifade ederken, koordinasyonlar dışında halkın da imza sirkülerini isteyip bireysel olarak çevrelerinden imza topladıklarını kaydetti.

'Herkesimden insan imza atıyor'

İmha politikalarını boşa çıkartmanın önemli bir ayağı olan referandumla toplanan imzaların önemine değinen girişim üyeleri, "Tarihte hiçbir halk böylesi bir durumla karşı karşıya bırakılmamıştır. Halkın önderliğini sahiplendiğini bir kez daha kanıtlaması gerekiyorsa bunu kanıtlama kararlığındayız" dedi. İzmir'in birkaç ilçesi dışında organizenin sağlandığı ve her kesimden insanın kapısı çalınarak referandum çalışmasının sürdürüldüğünü ifade eden girişim üyeleri, komisyonların yaptıkları çalışmalarda kapısı çalınan insanlardan tepki görmediklerini söyledi. Girişim üyeleri, ilginin fazla olduğunu, imza atanlar arasında Kürtlerin dışında, Arap, Türk ve göçmenlerin de bulunduğunu aktardı.

Ceylanpınar'da start aldı

Demokratik Halk İnisiyatifi, Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde "Abdullah Öcalan Kürdistan'da siyasi iradedir" referandumuna start verdi. Suruç ilçesinde de Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarına son verilmesi için yürüyüş düzenlendi. DEHAP Ceylanpınar eski ilçe binası önünde oturma eylemi yapan 100 kişi, 10 dakikalık eylemin ardından sık sık "Bijî Serok Apo" sloganını attı. Suruç'ta da 250 kişi aynı taleplerle Cumhuriyet Meydanı'na kadar yürüdü.

HABER MERKEZİ

'Görev almaya hazırım'

Sinema ve ses sanatçısı Hülya Avşar, ilk kez Kürt sorunu hakkında konuştu. Barış için her şeyi yapmaya hazır olduğunu söyleyen Avşar, kendisine görev düşmesi durumunda elinden gelen çabayı göstermeye hazır olduğunu belirtti. Esmer dergisine konuşan Avşar, Kürt meselesini ailesinden bildiğini ifade ederek, "Kürt meselesini ailemden dolayı hissediyordum. Amcamlar, babam, amca çocuklarım. Sonra bu meseleler büyüdükçe, bende büyüdüm ve kalbim ikiye bölündü. İki tarafında da ağlıyorum olanlara" diye konuştu. "Ben melez olduğum için bu kadar güzelim. Babam Kürt, annem Egeli" diyen Avşar, şöyle devam etti: "Ben barış için her şeyi yaparım, her şeyi yapmaya hazırım. Ama Kürdüm, Türk'üm, Arabım tartışmasına girmem. Ki, zaten kimse girmiyor. Bu işin çözümü için bana bir görev düşse, ben tam ortasında yer alırım. Kendimi orada bulurum. Ama tabii ne kadar işe yarar benim bu tavrım, onu da bilmiyorum. Zehra tam Türkiye gibi... Babası Karadenizli, annesi Kürt, anneannesi Egeli. Bir model aslında Türkiye için." İSTANBUL

Kemalizm yeniden

"Senin kemalizmin faşizmdir." İnce ve estetik bir aşağılamayı andıran bu söz, Hasan Cemal'in geçenlerde piyasaya çıkan kitabında İlhan Selçuk'un şahsında sarf ettiği kemalizme dair yapılan belki de en ilginç değerlendirmeydi. Evet, kemalizm bir kez daha tartışılıyor, farklı yüzleri sorgulanıyor. Gerçi Türk siyasal hayatında kemalizm bir ideolojik üretim biçimi olarak 1960 darbesiyle birlikte "izm'ler bahçesinin" yegane sahibi oldu ama gelin görün ki bugünlerde kemalizmin özellikle de otoriter kemalizmin tahtı fena halde sallanıyor. Yaşadığı dönemde Mustafa Kemal bir ideolojik kimlik olarak kemalizm tarifinin devrimi donduracağı sebebiyle kabul etmedi. Ne var ki buna rağmen kemalizm kuşatıcı bir siyasal üretim ideolojisi olarak Türk siyasal ve devlet yaşantısının temel muhafazakar ideolojisi olarak hep yine yeniden üretildi.

Kürtlerin kemalizme dair ilgi, bilgi ve pratiği ise çok daha karmaşıktır. Daha 1920'lerin başlarında Mustafa Kemal'le aynı mesleği paylaşmış Miralay Cibranlı Halit Bey, binbaşı Kasım Bey gibi isimler Mustafa Kemal'e karşı açık şüphe içindeydiler. Ve hatta güçlü bir söylentiye göre Kasım Bey, o zamanlar ulusal bir strateji ile Kemalizme karşı bir siyasal program bile öneriyordu. Ve nihayet 1924'lerde resmi tarihe yansımayan ilginç bir olay yaşanıyordu. Mustafa Kemal, Pasinler depremi vesilesiyle Erzurum'a gelirken, bunu haber alan bir kısım Kürtler ilginç bir yola başvurur. Buna göre Mustafa Kemal Erzurum'da halka hitap ederken vurulacaktı. Karlıova Kürtlerinin önde gelen aşiretlerinin ön ayak olduğu bu suikast planı, eylemi yapacak fedainin Erzurum'da yakalanmasıyla son bulur. İşte aşağı yukarı bu tarihten bu yana Kemalizm, Kürtler arasında bölünme/çelişki yaratan bir pratik olarak işlemiştir. Ve en önemlisi de yine bu tarihten bu yana Kemalizm'den bahsetmek Kürtler için sırtında taş taşımak gibi bir şeydir. Bundan kemalizmi sırtında taşımayı da, bu taşın altında ezilmeyi de, bu taşın üstüne çıkarak devlet indinde kabul görmeyi de ve nihayet taşınan taşın ortak bir geleceğin mimarisinde kullanmayı da anlayabiliriz.

"Taş metaforu" kemalizmin Kürt'ler bağlamında anlaşılması için hayli kullanışlıdır. Çünkü kemalizmin cumhuriyet tarihi boyunca devletin devamlılığını sağlayan muhafazakar bir ideoloji olarak Kürtlere bakan yüzü hep katı bir otoriterlik olmuştur. Bu otoriterlik sadece bastırılmaya değil asimilasyoncu bir katılıma da açık olduğu için örneğin bazı Kürt evlerinde Mustafa Kemal'in resimleriyle karşılaşmak da mümkündür. Ve nihayet Kemalizm, ülkenin ortak mimarisi için bağrında örtük bir katılım imkanı da tanıdığı için düpedüz "asimetrik siyasal bir imkan" olarak her seferinde yine yeniden karşımıza çıkıyor. Öte yandan kemalizmin Kürt toplumuna dair tasarımı "kontrol ve egemenlik" nosyonuna karşılık gelen bir tür üçüncü dünyacı kolonyalizmdir. Tıpkı Fransız uygarlaştırıcı kolonyalizmi gibi bağrında katı bir ret ideolojisini barındırmaz. Daha ziyade örtük bir tanımaya denk gelen dönüştürücü ve medenileştirici bir arka plana yaslanır. Gerçi bu damarda Fevzi Çakmak gibi "eğitim görürlerse bunlar başımıza bela olur" diyen şöven bir ittihatçı blok da var ve bu zaman zaman sistemin ana rengine de nüfuz etmiştir. Ancak Musatafa Kemal'in mektupları, 1921 meclisindeki tavrı, Erzurum kongresindeki Kürtlere dönük olağan dışı ilgisi ve en nihayetinde özerklik vazeden Eskişehir ve İzmit konuşmalarını dikkate aldığımızda katı bir inkar doktrininden ziyade pragmatik bir aklın "geçiştirmeci ve bir o kadar da dönüştürmeci" kırılganlığından bahsedebiliriz. Kuşkusuz kemalizmin asrı saadeti esas olarak 1924 anayasasıyla başlar. Ve bu tarihten sonra kemalizm, Kafka'nın o eşsiz deyişiyle "katı çehreli bir ıstırap" haline gelmiştir Kürtler için. Ne var ki bu talihsiz pozisyon 1924 öncesinin ortaklık ışığını gölgelememelidir. Bir başka esas nokta ise kemalizmin faşizan köklerine dairdir. Kemalizmin faşizan kökleri nereden türemektedir? Sorusu sistem kurucu bir düşünme stili olarak kemalizmin katılım ve demokratlık boyutu itibariyle yaşamsaldır. Aslına bakılırsa açıkçası kemalizm çok da özgün bir ideoloji değil. Modernliğin bir tür üçüncü dünyacı çoğaltımıdır bir yönüyle. Bir taraftan batının askeri gücüyle yapılan savaştan sağlanan başarı diğer yanda ise toplumsal gelişme ve ilerleme için savaşılan batının kültürel ve düşünsel normlarını merkeze alan muasır medeniyet stratejisi.

Bu "teori ithalinin" içini dolduracak ise kendi eliyle koskocaman bir imparatorluğu yerle bir eden ittihatçı devlet bürokrasisi idi. Ahmet Rıza ekibi otoriterizminin yaralı çocukları, sivil bürokrasiye gelirken; Enverciliğin mağrur militer faşizmi temsil eden kanadı ise güvenlik bürokrasisini ele geçirdi. Buna bir de türk modernliğinin tepeden zorla topluma giydirilme gerginliği eklenince rejim açıkça faşizmin sularında gelecek beklemeye koyuldu. 1930 lu yıllar açıkça ıskalanmış bir geleceğin totaliter milliyetçiliğinde geçti. Başka deyişle totaliter milliyetçilik ve tektipçi Türk modernliği kemalizmin faşizan damarlarıdır. Bu yıllarda Kemalizm Kürtler için açıkça kötü bir bedduanın gerçekleşimi olarak okunuyordu. Hatta daha da ileri giderek pek çok kürt ermeni soykırımında sessiz kalmalarına karşılık Allah tarafından kendilerine verilen tanrısal bir felaket olarak gördüler kemalizmi.

Günümüze geldikçe kemalizmin temsilciliğini üstlenen kimi kesimler hâlâ 1930'lu yılların asrı saadetinin geri getirmekle meşgul. Ve üstelik totaliter bir güvenlik ideolojisi olarak bu süreci yeniden üretme derdindeler. Kemalizm tarih boyunca ürettiği belli statülerin grupsal ideolojisi işlevini gördü ve bugün bu statükonun temel maskesi halini almış durumda. Sonuç olarak Kürt'lerin o eşsiz bilge sözü ile söylersek; bu kemalizm hamuru daha çok su götürecek.

FIRAT AYDINKAYA
aydinkayafirat@hotmail.com

SON GELİŞMELERLE BİRLİKTE ANKARA'DA POLİTİKA DEĞİŞİKLİĞİ TARTIŞILIYOR

Kartlar yeniden açılıyor

Doç. Dr. Mithat Sancar, silahların susturulmasında Öcalan'a başvurulmasının en akıllıca politika olduğuna dikkat çekti. Sancar, Büyükanıt'ın ABD ziyaretine de dikkat çekti

■ ERSİN ÖNGEL

Ankara'da siyaset gündemine oturan kimlik tartışmaları ve henüz yalanlanmayan MİT-Öcalan görüşmesini değerlendiren akademisyen ve siyasetçiler, yeni bir sürecin başladığına dikkat çekiyor. Bu konudaki ortak değerlendirme,

Mithat Sancar

barışçıl demokratik çözüm için nabız yoklandığı yönünde. 1990'lardan farklı olarak bu kez çözümü daha da zorlayan etkenler bulunduğunun altı özellikle çiziliyor.

Güney Kürdistan'daki yapılanmayla Ankara'nın yeni ilişki arayışı, Türkiye'de başlayan Kürt sorunu eksenli "kimlik" tartışmaları ve son olarak gündeme getirilen ancak henüz teyit edilmeyen MİT'in Öcalan'la kurduğu "çözüm diyalogu" "Politika değişikliğine mi gidiliyor?" sorusunu beraberinde getirdi.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mithat Sancar, son gelişmeleri "Açılım yapmak isteyenlerin nabız yoklaması" olarak değerlendiriyor. Kuzey Irak'taki gelişmelerin çözümü dayattığına dikkat çeken Sancar, küçük tedbirlerle Kürt sorununun uyutulamayacağının farkına varıldığını belirterek, "Artık ortada bir Kürt sorunu olduğunun kabul edilmesi gerekiyor. AKP kanadı, Şemdinli olaylarından sonra Kürt sorununda bir açılım olmazsa askerin de derin devletin de her zaman faal olacağını ve enselerinde duracağını gördü. Şimdi bir kart sürüldü. Bakacaklar; Büyükanıt'lar, kamuoyu, diğer partiler ne diyecek? Eğer sert tepki gelmezse biraz hızlandırabilirler. Ben çok sert tepki beklemiyorum. MİT üzerinden görüşme yapılması önemli. MİT'i ihanetle mi suçlayacaklar? Silahların susturulmasında en makul yol olarak Öcalan'a başvurmaları da çok akıllıca bir politika bence" değerlendirmesini yaptı. Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Yaşar Büyükanıt'ın ABD ziyaretinden de gelişmeler beklenebileceğinin altını çizen Sancar şu değerlendirmeyi yaptı: "Bütün bu gelişmelerin içerisinde ABD'nin olmadığını söylemek mümkün değil. Bir uyumlaştırma olabilir. Büyük ihtimalle Büyükanıt'a burdan bu mesajlar verilecek. Büyükanıt'ın temsil ettiği gücün istekleri ne? ona bakılacak. Hiç olmadık derecede hızlı gelişmeler de olabilir." Doğrudan bir muhataplıktan devletin kaçındığına dikkat çeken Sancar, DTP'nin önümüzdeki seçimlerde Meclis'e girmesinin sağlanmasının en kolay, sorunsuz yol olduğunu belirterek, "KONGRA-GEL muhataplığı olmadan Meclis'tekilerin bir şekilde aracılığı daha kolay ve meşru olur. Çok zor görünen bir şey ama bu olabilir" dedi.

Hatip Dicle

Ahmat Türk

Ali Nihat Özcan

Lider olmak gerekiyor

DTP Eşbaşkanları'ndan Ahmet Türk de, "Gelişmeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde farklı bir siyasetin gelişeceği yönünde sinyaller ortaya çıkıyor" dedi. Hükümetin çözüm konusunda çok rahat olmadığını, statükocu güçler nedeniyle iki adım geri bir adım ileri attığını belirten Türk, "Nasıl bir açılım yapılacağı konusunda ciddi tutarlı bir çizginin olmadığı ortada. Sancılı bir dönem. Bir diyalog kapısı aralanıyor. Bunları çözmek için cesur ve lider olmak gerekiyor. Başbakan olmak yeterli değil. Hükümet her şey demek değildir. Ama huzur ve barış isteyen insanların taleplerine yanıt verilecek bir noktaya gidecektir Türkiye" şeklinde konuştu.

Taşlar yerinden oynadı

Eski DEP Milletvekili Hatip Dicle de, ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesinden sonra Irak'ta Kürdistan Bölgesel Yönetimin oluşması ve ayrıca Türkiye-AB müzakerelerinin başlamasının Türkiye'de Kürt sorununun barışçıl çözümünü zorladığını kaydetti. Öte yandan martta başlatılan askeri operasyonların da sorunun şiddetle çözülemeyeceğini gösterdiğini ifade eden Dicle, "Dış ve iç etkenler 12 Ağustos'ta Başbakan'ın açıklamasıyla barışçıl çözüm iradesini ortaya çıkardı. Ama bu kolay değildi. Devletin bünyesinde sorunlar vardı. Şemdinli olayları aslında bu süreci engellemek için devlet içindeki statükocu kanadın hamlesiydi. Ama öyle görünüyor ki iç ve dış koşullar Türkiye'yi çözüme zorluyor. Bu diyalog sürecinde gerek Sayın Barzani'yle MİT müsteşarının görüşmesi, gerekse de Barzani'nin çözüm mesajları vermesi Türkiye'nin bu yola girmesi gerektiğini gösteriyor. Diyalog için ihtiyatlı bir zemin yoklaması yapılıyor. Taşlar artık yerinden oynamıştır" şeklinde konuştu.

ANKARA

Büyükanıt'ın ABD ziyareti

Türkiye'den ABD'ye önemli bir askeri ziyaret yapılacak. Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, ABD'li meslektaşı Orgeneral Peter Schoomaker'ın resmi konuğu olarak yarın ABD'ye gidecek.

Büyükanıt, hafta sonunda ABD'nin ünlü West Point Kara Harp Okulu'nda incelemelerde bulunacak, pazartesi Washington'a geçecek. Büyükanıt'ın, burada, Schoomaker'ın yanı sıra Pentagon'un üç numaralı ismi olan Politikadan Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı Eric Edelman ile görüşmesi öngörülüyor. Büyükanıt'ın görüşmelerinde, PKK ve Irak dahil iki ülkeyi ilgilendiren bütün önemli meselelerin ve savunma sanayi konularının ele alınması bekleniyor.

Etnisite, kavim, budun

Üst kimlik olarak ortaya atılan "Anayasal vatandaşlık" elbette Türk-Kürt uzlaşması bakımından işlevlidir. Ama alt kimliklerden söz edilmeye başlanınca, tartışma yeniden alevlenmektedir. Türklüğün ve Kürtlüğün, öteki ulusal azınlıkların birer "etnisite" olarak alt kimlik olduğunu kabul ettiği anda Türk milliyetçi ideolojisi bütün silahlarını yitirir. Ötekine karşı "üstünlük" iddiasından vazgeçen milliyetçilik ölür. Bu iyi de olur. Ama milliyetçinin kabul edeceği şey değildir.

Kaldı ki bu "uzlaşma" bilim karşısında da dayanaksızdır. Çünkü alt kimliklerin birer "etnisite" olduğu iddiası gülünç sonuçlar doğurur. Elbette her ulusun etnik kökenleri vardır. Ama uluslar "etnisite" değildir. Etnik olan "kavmi" olandır. Budunsaldır. Ulus öncesine özgüdür. Etnisite etnolojinin, ulus ise sosyolojinin, sosyal psikolojinin, bizim açımızdan daha genel olarak tarihsel maddeciliğin konusudur. Türk Ceza Yasası'nın inatla "Kürt ulusu" kavramını yasaklamış olması bu gülünç bilimsel karmaşayı yaratmıştır. Yasak ve inkar ortamında tartışma işte ancak böyle saçmalıklara yol açar.

Ama başka açmazlar da var. Şu anda Türkiye sınırlarının bir santim ötesinde Kürtler bir "etnisite" olarak değil, bir ulus olarak kendi devletlerini kurmakla meşguller. Kıbrıs'ta Türkleri soydaş ilan eden ve onların devlet kurma ya da kendi federe devletinde yaşama hakkını savunan Türk milliyetçisi şimdi ne yapacak? Yarın Kürt federe devleti, sınırlarının ötesinde yaşayan "soydaşlarının" da bir ulus olarak kendi federe devletlerini kurma hakkına sahip olduğunu, Kıbrıs Türkleriyle ilgili olarak tıpkı Baykal vs. gibi iddia ettiği gün milliyetçi bu soruya silahla karşılık verme dışında ne diyebilir ki?

Deniyor ki "Kürtler Lozan'da kendi kaderlerini kendileri tayin ettiler. Çünkü meclisteydiler. Kendi kaderini tayin ettikten sonra bir ulus bu hakkı bir daha kullanamaz." Çok güçlü gibi görünen bu argüman yalnızca uydurma değil, pratik olarak da bizzat Türk dış politikası ile çürütülmüştür. Ulusların kendi yazgılarını kendilerinin tayin hakkı bir kerelik kullanılan bir hak değildir elbette. Öyle olsaydı Kanada'da üst üste referandumlar yapılır mıydı? Kendi yazgısını tayin, yani ayrılma hakkı, kullanılsın ya da kullanılmasın, devlet ne denli üniter olursa olsun, onun anayasasına alınması gereken bir haktır. Sovyetler Birliği parçalanırken, Baltık ülkeleri de, Orta Asya Cumhuriyetleri de, 1917'de birlikten yana kullandıkları bu hakkı, Sovyet anayasası tarafından tanınan "ayrılma" hakkına dayanarak ikinci defa kullanmadılar mı? Ve nihayet, Kıbrıs'ta Türk toplumu Londra-Zürih anlaşmasıyla bu hakkını önce birlikten yana, sonra ise KKTC'nin kurulmasıyla ayrılmadan yana ve nihayet Annan Planı'nın referandumuyla da yeniden birlikten yana kullanmadı mı? Görülüyor ki, anlı şanlı Prof.ların ve prof kisvesi altındaki kimi faşist ideologların demagojik açıklamalarında gerçeğin zerresi bile yoktur.

■ VEYSİ SARISÖZEN ■

Üst kimlik konusunda "anayasal vatandaşlık" kavramı, yani TC Anayasası'nda tanımlanan türde bir vatandaşlık kavramının üst kimlik olarak benimsenmesi belli bir uzlaşmaya yardımcı olabilir. Ama bu durumda, "vatandaş olan herkes Türktür" hükmünün yaratacağı kargaşanın altından nasıl kalkılacağını düşünmek, Türklüğü etnik kökleri olan, o nedenle de örneğin Kürtlerden ayrı köklere sahip bir ulus olmaktan çıkartıp, politik bir kavrama dönüştürenlere düşer. Ama asıl sorun, "Vatandaş olan herkes Türktür, Türk etnisitesi de Türktür" gibi garipliklerde değildir. Asıl sorun, alt kimliklerin birer ulus olup olmadığındadır. Ve alt kimlikler birer ulus ise, onların kendi yazgılarını tayin etme hakkının tanınıp, tanınmayacağındadır. Tartışmanın ucu buralara varır.

Ve şimdi, işte bu mukadder akıbet karşısında neye uğradığını şaşıranlara diyeceğimiz bir çift söz var: Abdullah Öcalan'ı "iradem" diye tanıyan Kürt legal ya da illegal örgütleri Güney Kürdistan devletinin kuruluyor olması gerçeğine rağmen, şu anda bırakın "ayrılma"yı, üniter devlet çatısı altında, demokratik cumhuriyet sınırları içinde, federasyon ve otonomiden dahi söz etmeksizin eşit haklı yurttaşlar olarak kimliklerinin tanınmasını talep ediyorlar. Ve elbette bu çözümün inandırıcı olabilmesi için de, Kürt coğrafyasında bir ahtapot gibi yayılmış Gizli Savaş aygıtlarının tasfiyesini istiyorlar.

Deniyor ki, "bunlar böyle dese de, kimliklerini tanıdıktan ve onları baskı altına alan Gizli Savaş aygıtlarını dağıttıktan sonra ya ayrılmak isterlerse ne yaparız?" Bu hamakat ürünü mantık çürüktür. Sen kimliklerini tanımadığın ve Gizli Savaş aygıtını amansızca kullandığın halde bayrağına ayrılık yazmayan bir hareketten kuşku duyma hakkına sahip misin? Kuşkulu olan sen değil misin? Senin, "kimliğini tanıdım, Gizli Savaş aygıtını dağıttım" sözüne güvenmek için ortada ne gibi nedenler var? Sana güvenmeye hazır bir hareket karşısında güvensizlik duymak, Kürt sorununda demokratik, barışçıl çözüme karşı çıkmaktır, inkar ve imha siyasetine kılıf hazırlamaktır.

Turhan Çömez Dreyfus'luğa soyunuyor

İKesin ihraç istemiyle AKP Yüksek Disiplin Kurulu'na sevki istenen Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, ihraç edilmesi durumda hukuki mücadele vereceğini söyledi.

Meclis'te basın toplantısı düzenleyen Çömez, basın mensuplarına "Siz ne yapacaksınız? Ben Dreyfus olurum, ama sizin de her birinizin Emile Zola olması lazım" dedi. Komplo sonucu vatana ihanetten mahkûm edilen Fransız Yüzbaşı Dreyfus, ünlü romancı Emile Zola'nın uzun uğraşı sonucunda masum bulunmuş, asıl suçlular da ortaya çıkarılmıştı. Bu arada Çömez'in, ihalelerde yolsuzluk yapmakla suçladığı Maliye Bakanı Unakıtan'dan yanıt geldi. Unakıtan, suçlamayı redderek Çömez'e, "Hangi partiden, kimden ne teklif aldı, onu açıklasın" diye çıkıştı. ANKARA

Ankara'da seçim hayaleti dolaşıyor

Ankara'nın ilan edilmeyen gündemini erken seçimin belirlediğine dair işaretler artıyor. CHP'nin 2006'yı "seçim yılı" ilan ederek olağan kurultayda seçim startını vermesinin ardından milletvekilleri, "seçmenle bire bir temas kurmak" için İç Anadolu'da çalışmalara başlıyor. AKP yönetiminin de yarın seçimden sorumlu yerel yöneticilerle parti merkezinde bir toplantı yapacağı belirtiliyor.

ANKA'nın haberine göre milletvekillerinin çalışmasından sonra 1 Mayıs'ta Baykal yurt gezilerine başlayacak. Genel Sekreter Önder Sav başkanlığında oluşturulan bir komisyon, "seçim eylem planı" hazırlayacak ve bu eylem planı kapsamında seçmenlerle bire bir temas kurulacak. CHP, her sandıkta 180-200 seçmen bulunduğu hesabından hareketle bu çalışmayı yürütecek.

Bu kapsamda ilk çalışmayı bu hafta sonu Kayseri'de başlatacak olan CHP'de, 50 milletvekili bu ile giderek halkın nabzını tutacak. Kayseri çalışmasının ardından ikinci çalışma ise Ankara'da gerçekleştirilecek. Kalabalık bir milletvekili heyeti Ankara'da dükkan dükkan gezerek esnafın sorunlarını dinleyecek.

AKP de mi hazırlanıyor?

AKP yönetimi de seçim hazırlıklarına yönelik ilk sinyali verdi. Henüz parti kaynakları tarafından doğrulanmayan habere göre, AKP'nin yerellerdeki seçimlerden sorumlu yöneticileri yarın Genel Merkez'de bir araya gelecek. AKP Seçim İşleri Başkanlığı, teşkilata bir yazı göndererek partinin 81 ildeki Seçim İşleri Başkanları'nı toplantıya çağırdı. Toplantının gündemi hakkında teşkilata bilgi verilmemesi dikkat çekiyor. Toplantının gerçekleşmesi durumunda AKP'nin de artık erken seçimi gündemine aldığı gibi bir sonuç ortaya çıkabilecek.

'Derin Baykal' protestosu

Kürt sorununa yaklaşımı nedeniyle Bölge insanının sıcak bakmadığı Baykal, Hakkari'de protesto edildi

İTEM üyelerinin suçüstü yakalanmasıyla Türkiye'nin gündemi olan Şemdinli'ye bir ay sonra giden CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'a Şemdinli halkı ilgi göstermezken bir grup Hakkarili Baykal'ı protesto etti. Şemdinli'den bir yurttaşın yorumu ise şöyle: "Esat Canan olmasaydı, hiç kimse ona selam bile vermeyecekti."

Dilinden düşürmediği Şemdinli'ye bir ay sonra giden Baykal, burada CHP Hakkari Milletvekili Esat Canan'ın içinde yer aldığı bir heyetle dolaşınca tepki almadı. Ancak Hakkari'de protestodan kurtulamadı.

Temaslarına önce Şemdinli Belediye Başkanı Hurşit Tekin'i ziyaret ederek başlayan Baykal, Erdoğan'ın "Şemdinli halkı tanıklık yapamaz" yönündeki sözlerine tepki göstererek göze girmeye çalıştı. Baykal, ardından 1 Kasım'da 67 işyerinin tahrip olmasına neden olan patlamanın olduğu bölgeyi gezdi.

En son bombalanan Umut Kitabevi'ne de giden Baykal, kendisini burada karşılayan olmayınca, Ziraat Bankası önünde toplanan küçük bir kalabalığa yönelik konuşma yaptı.

Baykal, Esat Canan'a rağmen protostodan kurtulamadı.

Yüksekova'da da incelemelerde bulunan Baykal'ın Şemdinli ziyaretine halk ilgi göstermedi. İlçe esnafından Tahir Geylan, "Burada ne söylese de bize samimi gelmiyor. Ankara'ya döndüğünde tekrar Kürt düşmanlığına devam edecek. Esat Canan olmasaydı hiç kimse ona selam bile vermeyecekti" derken, meslektaşı Velat Sönmez, "Buraya gelen siyasetçiler Ankara'da farklı konuşuyorlar. Baykal da onu yaptı. Bizim reklamlara değil somut adımlara ihtiyacımız var" diyerek onu tamamladı.

Hakkari'de gergin anlar yaşadı

Baykal Hakkari'deki ilk gergin dakikalarını Demokrasi Platformu üyeleriyle yaptığı görüşmede yaşadı. İHD Hakkari Şube Başkanı ve Demokrasi Platformu Dönem Sözcüsü Necibe Güneş, Başbakan Erdoğan'ın Kürt sorununa yönelik açıklamaların olumlu bulduklarını belirterek, Baykal'dan Erdoğan'a destek vermesini istedi. Bunun üzerine Baykal, "Biz etnik kimliğe dayalı siyaset yapmıyoruz" diyerek tepki gösterdi. DEHAP eski İl Başkanı Sabahattin Suvağcı da, "CHP sol parti olmasına ve geçmiş yıllarda Kürtlerden büyük oy almasına rağmen, son dönemdeki söylemlerinden dolayı tasvip etmiyoruz" dedi. Bunlara karşılık Baykal'ın yanıtı ise, "Düşüncelerim PKK/Kongra Gel veya DEHAP'ın işine gelmeyebilir, ancak biz siyaseti genel yapıyoruz" şeklinde oldu. Bu görüşmenin ardından belediyeden ayrılan Baykal'ı belediye binası önünde toplanan bir grup Hakkarili protesto etti. Hakkarililer, "Derin devlet derin Baykal", "Roj'u bırak çetelerle uğraş", sloganları atarak Baykal'ı yuhaladı.

HAKKARİ - DİHA

Mehmet Elkatmış gelişmiş ülkeleri suçladı

İTBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış, İnsan Hakları Haftası nedeniyle yaptığı açıklamada, Türkiye'yi değerlendirmekten ziyade, gelişmiş ülkeleri insan hakları ihlale yapmakla suçladı. Elkatmış, bu ülkeleri hak ve özgürlüklerin ihlaline ekonomik ve siyasi menfaatleri olmadığı yerlerde kayıtsız kalmakla eleştirerek, "Dünyadaki büyük devletler insan haklarında samimi olmayıp, bunu dış müdaheleler için bahane görerek ortalığı kan gölüne çeviriyorlar" dedi. ANKARA

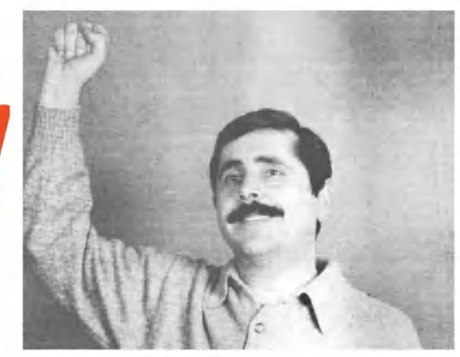
SDP

Değerli dostumuz duyarlı insan, devrim ve sosyalizm mücadelesinin yılmaz militanı
MELİH UÇAR'I KAYBETTİK
Anısını mücadelemizde yaşatacağız
SDP GOP İLÇE ÖRGÜTÜ

ABD'NİN TERÖR PARANOYASI BİR CAN DAHA ALDI. MIAMI POLİSİ HAVAALANINDA YARGISIZ İNFAZ YAPTI

Mızrak çuvala sığmıyor

Miami polisi, bombacı olduğundan şüphelendiği bir kişiyi havaalanında öldürdü. Öldürülen kişinin psikolojik tedavi gördüğü öğrenildi

ABD yetkilileri, gizli cezaevlerinde işkence ve yasadışı CIA uçuşları konusundaki iddiaları kesin bir dille reddederken, Miami Havaalanı'ndan gelen infaz haberi, gündeme bomba gibi düştü.

ABD'nin Florida Eyaleti'ndeki Miami Havaalanı'nda bir yolcu, hava güvenlik görevlisince öldürüldü. Yetkililer konuya ilişkin yaptıkları açıklamada, Kolombiya'nın Medellin kentinden ABD'nin Orlando kentine giden uçakta bulunan 44 yaşındaki ABD yurttaşı yolcunun, bir bomba taşıdığını söylediği ve "tehdit oluşturacak" bir şekilde davrandığı belirtildi. Bunun üzerine uçağın Miami Havaalanı'na indiğini söyleyen yetkililer, yolcunun çantasına uzandığı sıradaki şüpheli davranışları yüzünden öldürüldüğünü açıkladı. Yetkililer ayrıca, olayın American Airlines şirketine ait bir uçakla çıkış kapısı arasında meydana geldiğini bildirdi. Ancak yolcunun üzerinde ve çantasında yapılan aramalarda bomba bulunamadı.

Akli dengesi bozuk

Öldürülen kişinin, akli dengesinin bozuk olduğu söyleniyor. Görgü tanıkları, öldürülen adamın eşinin, kocasının psikolojik sorunları olduğunu ve ilaçlarını almadığını bağırarak söylemesine rağmen, adamın öldürüldüğünü belirtti. İnfaza tepki gösteren insan hakları örgütleri, bu infazın ABD'yi köşeyi sıkıştırdığını açıkladı.

CIA tarafından "terör" zanlısı olduğu şüphesiyle kaçırılan ancak sonra serbest bırakılan Alman yurttaşı Halid El- Masri olayının ardından, Miami'deki infaz olayının ABD'ye yönelik tepkileri daha da artıracağı düşünülüyor.

Öte yandan ABD yetkilileri, işkence iddialarına sert tepki gösteriyor. Son olarak, tüm hükümetleri işkenceyi kınamaya çağıran ve ABD'nin gizli işkence merkezleri ile terör önlemi adı altındaki uygulamalarını eleştiren BM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Louis Arbour, ABD'nin BM'deki Daimi Temsilcisi John Bolton'ın tepkisiyle karşılaştı. Konuyla ilgili basın toplantısı düzenleyen Arbour, işkencenin tanımının sulandırılması, gizli tutuklamalar, gerekli güvenceler alınmadan mahkumların teslimi ve benzeri uygulamaların asla kabul edilmez durumlar olduğunu söylerken, John Bolton, "Uluslararası bir memurun gazete haberlerine dayanarak Amerikan hükümetinin yaptıklarını sorgulaması ne uygun ne de meşru bir taleptir" diye yanıt verdi.

Vigoberto Alpizar öldürüldü.

Havaalanındaki görgü tanıkları basına bilgi verdi.

John Bolton, işkence iddiaları konusunda ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice'ın gerekli açıklamayı yaptığını belirtti.

Hedef Guantanamo

ABD'nin başka ülke topraklarında yer alan gizli tesisleri terör zanlılarını sorgulamak için kullandığı haberlerinin Washington yönetiminin ahlaki konumunu sarstığını söyleyen Louise Arbour ise, bu tesisleri ziyaret etmek istediğini belirtti.

BM yetkilisi, ABD'nin terörist oldukları şüphesiyle 500'e yakın kişiyi hapsettiği Küba'daki Guantanamo Üssü için uluslararası denetim ve sözleşmelerin geçerli olmadığını anımsattı ve benzeri merkezlerde işkence uygulanabileceğine dikkat çekti.

Öte yandan ABD'li savaş karşıtları, Küba'daki ABD üssü Guantanamo'ya doğru yürüyüşe geçti. Küba'nın Santiago kentinden yola çıkan yürüyüşçüler, ABD deniz üssünde uygulanan kötü muameleyi protesto ettiklerini açıkladı.

İşkencenin Tanıkları adlı grubun mensubu 25 protestocu, yola çıkmadan önce, üsse ne kadar yaklaşabilecekleri hakkında Küba yetkilileri tarafından bilgilendirildi. Üssün kapısına kadar yürümeyi amaçlayan eylemcilerin, askeri yasak bölgeyi geçmelerine izin verilmeyeceği belirtildi.

Eylemcilerden Susan Crane, "Guantanamo'da ve ABD'nin cezaevlerinde olup bitenler gerçekten çok üzücü. Üsse, mümkün olduğu kadar yaklaşmayı amaçlıyoruz" dedi.

Yürüyüşçülerin harekete geçtiği Santiago kenti, üsse 80 km mesafede. Üste 500 kadar tutuklu bulunuyor. ABD, bu sanıkların savaş suçlusu değil, düşman militanlar olduğunu belirterek, savaş suçlarına uygulanacak muameleyi düzenleyen Cenevre Sözleşmesi'ni uygulamıyor.

DÜNYA HABERLERİ SERVİSİ

Rice bilgilendirme yaptı

Avrupa gezisi sırasında gittiği başkentlerde CIA'in gizli uçuşları konusunda sorulara maruz kalan ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice, Brüksel'de bir araya geldiği AB ve NATO ülkelerinin dışişleri bakanlarına da CIA'nin faaliyetleri konusunda bilgi verdi. Almanya ve Belçika dışişleri bakanları, Rice'ın verdiği bilgilerin tatmin edici olduğunu söyledi. Toplantıdan basına sızan bilgilerde ise Rice'ın, AB ve NATO dışişleri bakanlarına "ABD'nin uluslararası yasaları ihlal etmediği", "devletlerin egemenliklerine aykırı davranılmadığı" ve "terör zanlılarına işkence yapılmasına izin verilmediği" konusunda güvence verdiği belirtiliyor. Rice, Ukrayna'da yaptığı açıklamada da, ABD'nin İşkenceyi Önleme Sözleşmesi'ne imza attığını söylemişti.

ABD'nin listesi kabarık

ABD'nin uçak şirketlerine gönderdiği "terör" zanlıları listesinde 80 bin isim olduğu bildirildi. İsveç'in günlük Svenska Dagbladet gazetesi, 11 Eylül saldırılarından önce sadece 16 ismin yer aldığı listenin 2001 yılı sonunda bine, 2002'de 4 bine, daha sonra da 80 bine çıktığını yazdı. Şirketler, ABD'ye götürecekleri kişilerin listede bulunup bulunmadığını kontrol etmek zorunda. Listedeki isimler iki kısımda toplanıyor. "Uçmaları yasak" bölümdeki kişiler, havayolları şirketlerine başvurduğu taktirde şirketin polise başvurması gerekiyor. Diğer bölümdeki isimler içinse şirketler ABD'nin soruşturma yapmasını bekliyor.

Yeni işkence yasası

İngiltere'deki en yüksek mahkeme konumundaki Lordlar Kamarası, işkence ile elde edilen bilgilerin İngiliz mahkemelerinde kullanılamayacağına karar verdi. Lordlar Kamarası'nda 7 üyenin oluşturduğu komisyonun vardığı sonuç, İngiltere Temyiz Mahkemesi'nin 2004 yılında verdiği kararı geçersiz kıldı. Temyiz Mahkemesi, özel mahkemelerin terörle ilgili davalarda, İngiltere'de adi suçların görüldüğü mahkemeler tarafından kabul edilemeyecek delilleri göz önünde bulundurabileceğine hükmetmişti. Temyiz mahkemesinin bu kararı, başka bir ülkede İngiliz yetkililerin direk karışmadığı bir durumda işkence ile alınan bilgilerin mahkemelerde kullanılabileceği manasına geliyordu.

Ben de yazdım!..

Esperanto

■ HÜSEYİN AYKOL ■

aykol@operamail.com

9 Kasım'dan bu yana; yani tam bir aydır -haklı olarak- Şemdinli ile yatıp kalkıyoruz. Bizimkisi gibi gazeteler olayın en ince ayrıntısına kadar ortaya çıkarılması için uğraşırken; bazıları kendilerini 'görevli' addedip, olayı başka yerlere çekip bulandırmaya çalışıyor. Ama yine de Şemdinli'deki saldırıların fail ve sebeplerinin ortaya çıkması konusunda medyada belli bir konsensus var. Ancak başbakanın da -sonunda- adını koymak zorunda kaldığı üzere Kürt Sorunu'nun çözümü konusunda ufaktan kimi tartışmalar başlasa da, güvenlik kodlarını aşabilenler maalesef çok az.

Oysa asıl derdimiz, sorunun kalıcı olarak çözülmesi olmalı. "Dünyanın başka yerlerinde buna benzer sorunlar nasıl çözülmüş, bunların hangileri bize de uyar" diye kafa yormamız gerekiyor. Hani IRA silahlı mücadeleye son verdiğini ilan ettiğinde, Türkiye'de de epey sevinenler olmuştu. Kimi köşeyazarları konuya oldukça yabancı olmalarına rağmen, epeyce şeyler karalamış ve adeta "Darısı PKK'nin başına!" demişlerdi. Elbette neden olmasın? Neden PKK de IRA gibi, "Bundan sonra mücadelemi siyasal zeminde yürüteceğim" demesin?

Aslında IRA örneğiyle bizim yaşadıklarımız arasında kimi benzerlikler var. Örneğin İrlandalılar da bölünmüş topraklarda yaşıyor hala. Sonra İrlanda'nın büyük bir bölümü İngiliz egemenliğinden kurtulduktan sonra, kuzeyde kalanların mücadelesi özellikle 1960'lardan itibaren binlerce insanın hayatına malolacak şekilde sertleşti. İrlanda Cumhuriyeti'nde 70 bin kilometrekarede 4 milyon insan yaşarken; Kuzey İrlanda'da 13 bin kilometrekarede 1.6 milyon kişi bulunuyor. İrlandalıların çoğu Katolik, İngilizlerin ise çoğu Protestan. Mevcut Katolik-Protestan çelişkisi, en az Hıristiyan-Müslüman çelişkisi kadar derin olduğu için sorunun bunca yıldır çözülemesinde önemli bir rol oynadı.

PKK'nin bunca yıldır sürdürdüğü silahlı mücadele, bunca milliyetçi kışkırtmaya rağmen Türk-Kürt savaşına yani etnik bir iç savaşa dönüşmediyse, bir nedeni örgütün marksist kökenli oluşu, diğer nedeni ise din kardeşliğidir. Kürtler, -çoğunluklaSünni Müslüman değil de, Hıristiyanlığın herhangi bir mezhebinden olsaydı; Batı'nın Kürtleri ayrı bir devlet haline getirme konusundaki müdahalesi şimdiye dek muhtemelen sonuç getirecekti. Ancak bunun bedelini Kürtlerin, -Ermeniler örneğindeki gibi- çok ağır ödemesine neden olurdu herhalde.

"Anavatan" İrlanda'nın, Kuzey İrlanda'yı kendi topraklarına katma yönündeki ilgisini Batı, İrlanda ve İngiltere'yi birlikte Avrupa Birliği sürecine dahil ederek sönümlendirdi. Aynı formülün Türkiye'nin AB sürecine kabul edilmesiyle işleyeceği umuluyor olmalı. Kuzey İrlanda'da her iki tarafın kendi partileri var. Her iki tarafa, yani hem İrlandalı Katoliklere, hem de İngiliz yanlısı Protestanlara yönelik genel politika tuturmaya çalışan bir partinin marjinal kalması, "Türkiye partisi olmaya çalışan Kürt sorununa duyarlı partilere" kötü örnek olsa gerek.

Bu yıl, 100. kuruluş yıldönümünü kutlayan Sinn Fein'in nasıl bir parti olduğunu, şu anda İrlanda Cumhuriyeti'nde, Kuzey İrlanda parlamentosunda, Londra'da ve Avrupa Parlamentosu'nda kaç kişiyle temsil edildiğini; İrlanda'nın kurtuluşu için silahlı mücadele veren IRA'nın İngiliz yetkilileriyle asla kesilmeyen diyaloğunun nasıl işlediğini ve konuyla ilgili tüm ayrıntıları merak ediyorsanız; Özgür Halk dergisinin 15 Kasım 2005 tarihli son sayısındaki araştırma - inceleme yazımızı okumanızı öneriyorum. Çözüm tartışmasına, önce konuyu öğrenmekle başlasak...

Çin'de maden kazası: 74 ölü

Çin'in kuzeyinde bir kömür madeninde meydana gelen patlamada en az 74 kişi ölürken kurtarma ve yardım çalışmaları sürüyor. Hebei bölgesinin Tangşan kenti yakınlarında yer alan kömür madeninde patlama sırasında 100'ü aşkın işçi vardı. Çin'de son iki hafta içerisinde üçüncü kez ölümcül bir maden kazası meydana geliyor. Pekin hükümeti patlamanın soruşturulması için bir güvenlik heyetini Tangşan kentine yolladı. PEKİN

Moskova'da patlama

Rusya'nın başkenti Moskova'da dün sabah bir binada meydana gelen doğalgaz patlamasında 4 kişi öldü, 2'si ağır 3 kişi de yaralandı. Rus Interfaks haber ajansının bildirdiğine göre, Moskova'nın Gadoviya caddesinde meydana gelen patlamda bina kullanılamaz duruma geldi. Ajansın haberine göre, olayda yaşları 40,65 ve 70 olan 3 kadın ile 50 yaşlarında bir erkek yaşamını yitirdi. Patlamada 3 kişinin yaralandığı, 2'sinin durmunun ağır olduğu bildiriliyor. Patlamayla ilgili resmi bir açıklama henüz yapılmadı.

MOSKOVA

Rusya'ya sivil toplum eleştirisi

Yasa Rusya'da protesto ediliyor

Avrupa Konseyi, sivil toplum kuruluşlarının oluşumunu engelleyen Sivil Toplum Kurumları Yasa Tasarısı'nın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğunu belirterek, Rusya'dan tasarının yumuşatılmasını istedi.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Gerry Davis yaptığı açıklamada, Rusya yönetimi tarafından hazırlanan tasarının kısıtlayıcı olduğuna dikkat çekerek, "Terör ve yolsuzlukla mücadele etmek için insanların bir araya gelerek organizasyonlar oluşturma hakları böyle kısıtlanmamalı. Avrupa İnsan Haklar Sözleşmesi ihlal edilmemeli, daha başka yollarla da amaçlara ulaşılabilir" dedi.

Rusya Parlamentosu alt kanadı Duma, Devlet Başkanı Vladimir Putin'in onayıyla "Ticari amaçlı olmayan devletdışı toplumsal örgütler" yasası adı altında tüm yabancı kökenli toplumsal örgütlerin Rusya'daki faaliyetlerine yasaklayan veya çalışma alanlarını ciddi şekilde kısıtlayan yeni kurallar getirilmesini üç oylamadan ilkinde benimsemiş oldu.

Rusya yaklaşık üç hafta önce Duma'ya sunulan yasa tasarısına göre, sivil toplum kuruluşlarının tamamının devletin yakın kontrolü altına girmesini öngörüyor. "Rusya Federasyonu'nun bazı kanunlarının iyileştirilmesi" ismili tasarıda sivil toplum örgütlerinin ekonomik finans kaynaklarını açıklamasını ve dışarıdan ekonomik destek almasını kısıtlıyor.İnsan Hakları İzleme Örgütü tasarının hükümetin politikasını eleştiren sivil toplum kuruluşlarına yönelik olduğuna dikkat çekerek, tasarının yasallaşmasıyla birlikte Rusya'dan çıkarak yurt dışında çalışmak zorunda kalabileceğini açıklamıştı. Bu arada Ria Novosti haber ajansının haberine göre Rusya yönetimi yoğun tepkiler karşısında yasa tasarısının iyileştirmesi konusunda girişimlerde bulunduğunu iddia edildi.

STRASBOURG - ANF

Oxfam DTÖ'den umutsuz

Uluslararası yardım kuruluşu Oxfam, "Gelecek hafta Hong Kong'ta yapılacak Dünya Ticaret Örgütü zirvesinde, zengin ülkelerin gelişmekte olan ülkelere yönelik reform vaadi büyük ihtimalle gerçekleşmeyecek" dedi. Oxfam'a göre zengin ülkeler, bugüne kadar küresel ticaret müzakerelerinde, yoksul ülkelere bir şeyler sunmak şöyle dursun, onlardan taleplerini arttırdı.

Hong Kong zirvesi, 150 ülkeden ticaret bakanlarını bir araya getirecek. Dört yıl önce başlayan ve küresel ticaretin önündeki duvarları yıkmayı hedefleyen müzakerelerde ilerleme sağlamaya çalışılacak. Zirvede yoksul ülkelerin sorunlarının gündemin ana maddesini oluşturması hedeflenmişti; ancak Oxfam'a göre, bu beklenti tam tersine döndü.

Uluslararası yardım kuruluşunun raporuna göre, müzakereler yoksul ülkeler için başarılı sonuçlar elde edemeyeceği gibi, büyük ihtimalle mevcut durumdan da geriye gidilecek. Bunun gerekçesi, bu ülkelerden, pazarlarını sanayi ürünlerine ve hizmet sektörüne açmaları konusunda çok büyük fedakarlıklar beklenmesi.

Rapora göre, mevcut öneriler kabul görürse, bu yoksul ülkelerin pazarları büyük zarar görebilir. Tarım konusunda ise, zengin ülkelerin tutmadığı iki vaadin altı çiziliyor. Bunlardan birincisi, bu ülkelerin üretim fazlasını dünya pazarlarına sürmekten vazgeçmesi. İkincisi ise, pazarlarını gelişmekte olan ülkelerin ürünlerine daha fazla açmaları. Oxfam'ın dile getirdiği bu gözlemler, taraf olan ülkelerce de paylaşılıyor. Gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler, Hong Kong zirvesinde gündeme gelecek konuların çözülmesinin çok zor olduğunu teslim ediyor. LONDRA

Hong Kong zirveye hazırlanıyor.

Savaş suçu zanlısı Gotovina yakalandı

Yugoslavya iç savaşının savaş suçu zanlısı Hırvat Ante Gotovina yakalandı. Gotovina'nın yakalanması, AB'nin Hırvatistan'a koyduğu 'tam üyelik' şartlarının en önemlisiydi.

Uuslararası Savaş Suçları Mahkemesi Başsavcısı Carla Del Ponte, Gotovina'nın İspanya'da yakalandığını söyledi. Gotovina, Lahey'in aradığı bir numaralı Hırvat savaş suçu zanlısıydı.

AB Hırvatistan ile müzakereleri, Gotovina bir türlü yakalanamadığı için başlatmamıştı. Ancak del Ponte'nin son raporu, 'Hırvatistan yakalanması için işbirliği yapıyor' yönünde olunca, Hırvatistan ile müzakereler Türkiye'nin müzakereleri ile birlikte 3 Ekim'de başladı.

Hırvat General Gotovina, 1991 - 1995 Bosna savaşı sırasında Sırplara yönelik 'Fırtına Operasyonu'nun komutanıydı.

Sırpların işgal ettiği Hırvat topraklarının geri alınmasını amaçlayan saldırıda yüzlerce Sırp sivil öldürülmüş, 200 binden fazla Sırp da mülteci olmuştu. Gotovina, en az 150 kişinin ölümünden sorumlu tutuluyor. ABD Gotovina'nın yakalanması için 2 milyon 800 bin dolar ödül koymuştu. BELGRAT

ortadoğu

IRAK GENEL SEÇİMLERİNE 7 GÜN KALA, DİRENİŞÇİLER EYLEMLERİNİ ARTIRDI

İşgal seçimi gölgeliyor

Iraklılar, ABD'nin işgali altında ikinci kez sandık başına gitmeye hazırlanıyor. 15 Aralık'ta ilk daimi hükümeti oluşturmak için yapılacak seçimlerde, 307 liste yarışacak

■ SERDAR ALTAN - DİHA

Geçen seçimlerde mecliste çoğunluğu alan Şiilerin, bu seçimlerde de ağırlığını koyması bekleniyor.

Irak halkı, ABD'nin işgali altında ikinci kez sandık başına gidiyor. 4 yıl görev yapacak ilk daimi hükümet için yapılacak seçimlerde, Şii ittifakının oyların büyük bir bölümünü alması beklenirken, Kürt partiler, anayasa referandumunda sandık başına gitmeyen halka sandık başına gitme çağrıları yapıyor.

Irak ilk kez, 30 Ocak'ta yapılan geçici parlamento seçimleri için sandık başına gitmişti. Seçimler sonucunda kurulan geçici hükümetin en önemli görevlerinden biri, Irak Anayasası'nı yeniden oluşturmak olmuştu. Uzun süren tartışmalar ve pazarlıklar sonrasında anayasaya son şekli verilmiş ve Irak halkı anayasa referandumu için sandık başına gitmişti. Irakhlar bu sefer, 15 Aralık'ta kalıcı bir parlamento ve hükümet belirlemek amacıyla sandık başına gidiyor.

275 üyeli meclis

15 Aralık seçimleriyle, 275 sandalyeli parlamento oluşturulacak. Seçimlerde, yaklaşık 15 milyon seçmen oy kullanacak. Aday olabilmek için yaş sınırının 30 olacağı seçimlerde, 18 yaşını doldurmuş kişiler oy kullanabilecek.

Ayrıca adayların Irak vatandaşı olması, devrilen Baas rejimiyle bir ilişkisinin bulunmaması, ordu üyesi olmaması ve en az lise mezunu olması diğer seçim şartları arasında yer alıyor. Baraj uygulamasının olmayacağı seçimlerde, parlamento barajı ise oy kullanacak seçmenlere göre planlandı.

Herhangi bir eyaletten alınacak 36 bin oy, partinin veya adayın parlamentoya girmesine yetecek. Irak genelinde kullanılan tüm oylar 230 sandalyeye dağılacak ve parlamentoya girmek için resmi baraj olarak kabul edilecek. Geri kalan 45 sandalye ise, örgütlenme sorunu çeken ve seçimle parlamentoda temsilini bulamayan etnik gruplara dağıtılacak.

Eyaletlerin sandalye sayısı

18 eyalette yapılacak seçimde, sandalye sayısı eyaletlerin nüfuslarına göre belirlendi. Buna göre Bağdat 59, Kerbela 6, Meysan 7, Dikar 12, El-Enbar 9, Selahaddin 8, Necef 8, Musul 19, Basra 16, Babil 11, El-Kadisiye 8, El-Mutenna 5, Süleymaniye 15, Duhok 7, Hewlêr 13, Kerkük 9, Vasıt 8 ve Diyala 10 sandalyeye sahip.

Ayrıca ülke genelinde kurulacak yaklaşık 5 bin oy kullanma merkezi güvenlik nedeniyle açıklanmazken, seçimlerin güvenli ve usulsüzlüklere mahal vermeden geçebilmesi için Yüksek Seçim Kurulu tarafından bazı tedbirler alındı. Bu amaçla Ürdün'de eğitim gören 750 kişiden oluşan gizli bir birim, seçim boyunca sandıkların kurulduğu bölgelerde gözlem yapacak. Seçim sonuçlandıktan sonra da, bu gizli görevlilerin raporları doğrultusunda sonuçlar değerlendirilecek.

Yurtdışındaki yurttaşlar

Öte yandan ülke sınırları dışında bulunan Irak yurttaşları, 15 ayrı ülkede kurulan 521 merkezde oy kullanabilecek. Iraklı gurbetçiler 13 ve 15 Aralık arasında sandık başına gidebilecekler.

Yurtdışında kullanılan tüm oylar ise, Ürdün'ün Başkenti Amman'da kurulan merkezde sayım işleminden geçecek. Yurtdışında bulunan Iraklı vatandaşların oy kullanabileceği ülkeler şunlar: İran, Suriye, Lübnan, Ürdün, Kanada, Avusturya, Avustralya, Almanya, Türkiye, ABD, İsveç, Danimarka, İngiltere, Hollanda ve Birleşmiş Arap Emirlikleri. Bu ülke sınırları dışındaki vatandaşlar da, en yakın ülkeye gelip oyunu kullanabilecek.

307 liste yarışacak

Diktatörlük rejiminin ardından, yeni dönemde Irak'ta adeta parti patlaması yaşanıyor. Öyle ki 275 sandalyeli parlamento için yapılacak seçimlere girmek amacıyla, Yüksek Seçim Kurulu'na tam 334 koalisyon, siyasi parti ve bağımsız aday başvurdu. Ancak 27 oluşumun geri çekilmesiyle, seçime girecek liste sayısı 307 oldu.

Halen süren ABD işgali ve işgale karşı gösterilen direnişin gölgesinde gerçekleşecek seçimin en güçlü listeleri ise, oluşturulan koalisyonlar. Seçime, bünyesinde çok sayıda ittifakı barındıran 19 koalisyon oluşumu giriyor. Oluşturulan koalisyonların en etkili olanları ise Kürtler, Şiiler ve Sünniler tarafından oluşturulan birlik partileri. 96 partinin içinde yer alacağı 19 koalisyonun isimleri ve barındırdığı parti sayısı şöyle:

Irak Tevafik Cephesi (3), Kürdistan İttifak Sözleşmesi (8), Kürdistan İslami Birliği (2), Bağımsız Kerbela İttifakı (2), Barış ve Kardeşlik İttifakı (2), Birleşik Irak Koalisyonu (18), Irak Ulusal Listesi (15), Irak Ulusal Kongre Listesi (10), İslam İttifakı (6), Gelecek ve Adalet Listesi (2), El-Nehrey Ulusal Listesi (6), Vefa Besra Toplumu (2), Irak Ulusal Hivar Cephesi (5), Fırat-yun-İnsan (2), Irak Ulusu İçin Mital El-Alusi Listesi (2), Vataniyun Toplumu (2), Irak Şems (3), Ulusal İhlas Cephesi (3) ve Ulusal El-Vahda Listesi (3)

Şiiler en güçlü kesim

Şiiler, rejimin yıkılmasının ardından sayısal çoğunluklarını kullanarak, geçen seçimde parlamentoda çoğunluğa sahip oldu. Bu seçimlerde de Şii ittifaklarının seçime ağırlığını koyması bekleniyor. Ayettulah Ali Sistani'nin desteklediği Birleşik Irak Koalisyonu ise, seçimlerde en çok oyu alacak kesim olarak gösteriliyor.

Öte yandan geçen seçimlerde seçimleri boykot eden Sünniler, bu kez seçimlere daha aktif hazırlanıyor.

Özellikle direnişçilerin çağrılarına uyarak sandık başına gitmeyen Sünni partiler ve halk, parlamentoda temsilini bulamayınca, Irak siyasetinde etkisiz bir konuma düşmüştü. Parlamentoda oluşan dengesizliğin ABD'yi de rahatsız ettiği gözlenirken, denge yaratabilmek ve direnişle kendilerini ifade eden Sünni kesimi siyasete kanalize ederek direnişi kırmak isteyen ABD'nin, Sünnileri el altından destekleyeceği belirtiliyor.

KERKÜK

Kürtler ne yapacak?

Irak'taki en önemli güçlerden biri de Kürtler. Baas rejiminin ardından Irak'ta önemli bir faktör haline gelen Kürtler, bu seçimlerde parlamentodaki sandalye sayısını artırarak etkinliğini korumaya çalışacak. Kürtlerin Irak'taki en güçlü ittifakı, aralarında Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) ve Kürdistan Yurtseverler Birliği'nin (YNK) bulunduğu Kürdistan İttifak Sözleşmesi. Bunun dışında İslami Kürt partilerinin oluşturduğu ittifak ile Irak'ta yeni yeni gelişme sağlayan Kürdistan Demokratik Çözüm Partisi (PÇDK), parlamentoda sandalye sahibi olabilmek için çaba içerisinde.

Ancak KDP ve YNK'nin en büyük korkusu, anayasa referandumunda sandık başına gitmeyen halkın, bu seçimde de sandık başına gitmemesi. Bunun için seçim çalışmalarına asılan partiler, sık sık halka "sandık başına gidin" çağrıları yapıyor.

Irak seçimlerinde kadın kotası uygulanacak. Tüm siyasi partilerin Yüksek Seçim Kurulu'na sunacakları aday listelerinde, her üç kişiden biri kadın olmak zorunda.

İsrail'in suikastları tekrar başladı

İsrail'in Netanya kentinde bir alışveriş merkezinde 5 kişinin ölümüne neden olan intihar saldırısından sonra, İsrail Hava Kuvvetleri önceki akşam Gazze'deki Refah Mülteci Kampı'ndaki bir aracı füzeyle vurdu. Saldırıda, Halk Direniş Komiteleri'nin silahlı kanadı Selahaddin Tugayları'nın komutanı Mahmud Erkan hayatını kaybetti. Aralarında 3 çocuğun da bulunduğu 10 kişi, şarapnel parçalarının vücutlarına isabet etmesi nedeniyle yaralanırken, Halk Direniş Komiteleri, İsrail Başbakanı Ariel Şaron'un bu icraatının tüm İsrail halkı tarafından ödeneceğini duyurarak, "Cevabımız, çabuk, sert ve acımasız olacak" açıklamasını yaptı. Gece boyunca Gazze Şeridi'nden İsrail'e 4 Kassam roketi fırlatıldı. Açık alana düşen roketler herhangi bir zarara neden olmazken, İsrail Hava Kuvvetleri de, Gazze Şeridi'nden İsrail'e Kassam roketi fırlatmak için kullanılan bölgeleri top ve füzeyle vurdu. Batı Şeria'da da operasyon başlatan İsrail askerleri, çoğu Hamas mensubu 23 kişiyi gözaltına aldı. GAZZE

Mekke'de Suriye-İsrail pazarlığı

İngiliz The Guardian gazetesi, dün manşete çıkardığı haberinde Ortadoğu'da gizli pazarlıklar yapıldığını öne sürdü. Gazetenin iddiasına göre, eski Lübnan Başbakanı Refik Hariri suikastına adı karışan Suriye, İsrail ile görüşme masasına oturmaya hazır. Hariri suikastı ardından başlatılan BM soruşturmasında, Suriye'nin olayda parmağı olduğuna işaret edilmişti. Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad ise, iddiaları reddediyor. The Guardian gazetesi, şu sıralarda Suudi Arabistan'ın ev sahipliğini yaptığı İslam Konferansı Örgütü'nün Mekke'deki zirvesinde buluşan Arap liderlerin, Suriye'nin durumunu tartıştığını yazdı. Gazeteye göre, Suudi Arabistan, Ürdün ve Mısır liderleri, Esad'ı İsrail ile ikili görüşmelere başlaması için ikna etmeye çalışıyor. Guardian ayrıca, Arap zirvesinde, İsrail'in işgal ettiği topraklardan geri çekilmesi karşılığında bütün Arap ülkelerinin İsrail'i tanıması konusunun tartışıldığını duyurdu. Bu arada bir Arap liderin görüşlerini sayfalarına taşıyan Guardian, Arap liderin; Irak gibi cezalandırılmak istemeyen Suriye'nin kendisini kurtarma telaşı içine düştüğünü aktardı. Öte yandan Şam, BM Soruşturma Komisyonu'nu yanıltmaya çalışan "sahte tanıkların" adalete teslim edilmesini istedi. Suriye'nin BM Büyükelçisi Faysal Mikdad, "Bazıları komisyonu yanıltmaya çalıştı, umarız bu Detlev Mehlis'in 15 Aralık'ta sunması beklenen raporunda hesaba katılır. Komisyonun ve Lübnanlı yetkililerin, soruşturma yapanları yanıltmaya ve yanlış bilgilendirmeye çalışanları adalete teslim etmesini istedik" dedi. Ülkesinin BM ile "tam işbirliği" içinde olduğunu söyleyen Mikdad, Şam'ın başlıca beklentisinin, Hariri suikastıyla ilgili "inanılır" bir araştırma yapıldığını görmek olduğunu kaydetti. LONDRA

Otobüste intihar saldırısı: 30 ölü

Irak'ta genel seçimlere 7 gün kala, direnişçiler eylemlerini artırdı. Dün Irak'ın başkenti Bağdat'ta, bir otobüste düzenlenen intihar saldırısında 30 kişi öldü. Polis, bombacının, başkentin merkezindeki El Nahda İstasyonu'ndan ülkenin güneyindeki Nasıriye'ye gitmek üzere olan otobüse bindikten sonra kendini havaya uçurduğunu belirtti. 30 kişinin öldüğü saldırıda, en az 18 kişinin de yaralandığı açıklandı.

3 gün önce de, Bağdat Polis Akademisi'ne düzenlenen intihar saldırısında 27 kişi ölmüştü. Saldırıyı Irak El Kaide üstlenmişti.

ABD diretiyor

Öte yandan Irak'ta geçen ay kaçırılan ABD'li ve İngiliz 4 barış eylemcisi, BBC'nin yayınladığı video görüntülerinde ülkelerine işgale son verme çağrısı yaptı. El Cezire rehineler için ölüm kararının cumartesi gününe ertelendiğini duyururken, ABD Başkanı Bush, ABD vatandaşlarının serbest bırakılması için fidye ödemeyeceklerini söyledi.

İngiltere Dışişleri Bakanı Jack Straw ise, daha önce adı duyulmamış Doğruluk Tugayının Kılıçları grubuyla görüşmeye hazır olduklarını söyledi.

Bu arada Japonya hükümet kabinesi, Irak'taki askerlerin görev süresinin uzatılmasına onay verdi. Karnameyle, askerlerin görev süresi 1 yıl uzatıldı. Japonya'nın, Irak'ın güney kesiminde 600 askeri bulunuyor. BAĞDAT

ABD Maxmurlular'dan geri dönmelerini istedi

Maxmur mültecilerinin Türkiye'ye geri dönmesini isteyen ABD heyeti, belediyeye Öcalan ile ilgili görüşlerini sordu

Güney Kürdistan'da bulunan Maxmur Mülteci Kampı'nı ziyaret eden ABD'liler, Kürt mültecilerin Türkiye'ye dönmesi için ikna turlarına başladı. Maxmurlular, Türkiye'nin Kürtlere uyguladığı imha ve inkar politikaları son bulmadığı sürece geri dönmeyeceklerini söyledi.

11 bin 379 kişinin yaşadığı Maxmur Mülteci Kampı'nın statüsü, belirsizliğini koruyor. Irak işgalinin ardından 3 kez kampı ziyaret eden ABD'li yetkililer ise, Maxmur'daki temaslarını sürdürüyor. ABD'nin çeşitli düzeydeki diplomatları ile ABD ordusunun Musul, Aşağı Maxmur, Giyara, Hewlêr ve Duhok askeri sorumlularının, kampı ziyaret ederek, mültecileri Türkiye'ye dönmeye ikna etmeye çalıştığı öğrenildi.

'Nasıl döneriz?'

Konuya ilişkin DİHA'ya açıklamalarda bulunan Maxmur Belediye Başkanı Abdullah Tunç, ABD'li yetkililerin "Türkiye'ye dönün" isteğini reddettiklerini söyledi. Türkiye'de köy boşaltma ve işkence gibi ağır insan hakları ihlallerinin sürdüğüne dikkat çeken Tunç, "Maxmurlu mülteciler olarak, tüm bu yaşananlara rağmen nasıl Türkiye'ye geri döneceğiz? Köylerin boşaltılmasına kimse sesini çıkarmıyor. Milyonlarca insanımız yerinden yurdundan edildi, kimse kılını bile kıpırdatmadı. İnsanlarımız sebepsiz yere katlediliyor. Türkiye'ye güvenmiyoruz. Türkiye'de Kürtlere imha ve inkar politikası sürüyor. Bu durumda geri dönüş yapamayız" diye konuştu.

Belediyeyi sordular

ABD heyetinin belediye ile diğer kurumları gezdiğini ve belediyeyi nasıl kurduklarına dair bilgi istediğini aktaran Tunç, "ABD heyetinin sorusunun şöyle yanıtladık: 11 yıllık mülteciliğimiz boyunca Behere-Şeraniş, Beseve, Ertuş, Geliye Kıyamete, Ninova ve Şexan-Nehdarê gibi bölgeleri gezdikten sonra Maxmur Kampı'na yerleştik. Halkın çözüm isteyen sorunları ortaya çıktı. Bunun üzerine Belediye'yi kurduk ve hiçbir yere dayanmadık" dedi.

'Öcalan'a bağlıyız'

Tunç, kampı ziyaret eden ABD heyetlerinin, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a ilişkin de sorular sorduğuna dikkat çekerek, "Kendilerine, Maxmur Mülteci Kampı sakinleri olarak, Öcalan'a bağlı siyasi mülteciler olduğumuzu söyledik" diye konuştu.

MAXMUR - DİHA

Mısırlı muhalif lider Eymen Nur, seçimlerde varlık gösteremedi.

Mısır'da seçim bitti geriye şiddet kaldı: 8 ölü

Mısır'da genel seçimlerin üçüncü aşamasının önceki gün yapılan son turunda çıkan şiddet olaylarında ölü sayısı 8'e yükselirken, açıklanan seçim sonuçlarına göre, Müslüman Kardeşler 88 sandalye kazandı.

Mısır İnsan Hakları Örgütü, 8 kişinin, "Seçmenlerin oy kullanmasını engellemek için bazı seçim merkezlerini kuşatan" güvenlik güçleriyle çıkan çatışmada öldüğünü belirtti. Kuzeydeki liman kenti Dimyat'ta, önceki gün polisle seçmenler arasında çıkan çatışmalarda 4 kişinin öldüğü bildirilmişti. Mısır'da yapılan genel seçimin daha önceki aşamalarındaki şiddet olaylarında ise 3 kişi ölmüştü.

İçişleri Bakanlığı, güvenlik güçlerinin seçmenlerin oy kullanmasını engellediği yolundaki iddiaları yalanlayarak, güvenlik güçlerinin seçmenlerin güvenliğini sağladığını, şiddet olaylarının sorumlusunun da yasaklı olduğu için seçimlere bağımsız adaylarla giren Müslüman Kardeşler olduğunu açıkladı.

Bu arada, Müslüman Kardeşler'in üçüncü turda 12 sandalye daha kazanarak, toplam sandalye sayısını 88'e çıkardığı bildirildi. Yapılan açıklamaya göre, ilk sonuçlar, Müslüman Kardeşler'in seçimlerin tamamında da oyların yüzde 19'unu aldığını ortaya koydu. Üçüncü turda, Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in Ulusal Demokrat Partisi (UDP) ve müttefiklerinin 11 sandalye kazandığı, muhalif cephenin ise 3 sandalye aldığı öğrenildi. İki sandalyeyi ise, hangi partinin adayının kazandığı henüz belirlenmedi.

Çoğunluk yine UDP

Son bilgilere göre, şu ana kadar toplamda UDP ve müttefikleri mecliste 333, Müslüman Kardeşler 88, diğer muhalefet partileri ve diğer bağımsızlar da 21 sandalye kazandı.

Mısır'da 454 sandalyeli parlamentonun 444 üyesini belirlemek için seçimler üç aşamada yapılıyor. Seçimlerin ilk aşaması 9, ikinci aşaması 20 Kasım'da, üçüncü aşaması da 1 Aralık'ta yapılmıştı. Aşamalarda, adaylar oyların yüzde 50'sinden fazlasını alamayınca, ilk iki sıradaki aday arasında ikinci tur yapılıyor. KAHİRE

DOLAR	ÖNCEKİ GÜN: 1,3560 DÜN: 1,3570	EURO	ÖNCEKİ GÜN: 1,5970 DÜN: 1,5920
ALTIN	ÖNCEKİ GÜN: 22,0231 DÜN: 22,2984	BORSA	ÖNCEKİ GÜN: 38,917 DÜN: 38.441

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	1.3486	1.3551
1 Avustralya Doları	1.0135	1.0201
1 Danimarka Kronu	0.21319	0.21424
1 Euro	1.5886	1.5963
1 İngiliz Sterlini	2.3415	2.3537
1 Kanada Doları	1.1677	1.1730
1 Kuveyt Dinarı	4.5790	4.6393
1 Norveç Kronu	0.20123	0.20259
1 Sud. Arb. Riyali	0.36066	0.36131
100 Japon Yeni	1.1117	1.1191

TÜİK Başkanlığı'na Demir getirildi

Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK) Başkanlığı'na, Ömer Demir atandı.Ömer Demir'in TÜİK Başkanlığına atanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, Resmi Gazete'de dün yayımlandı. Ömer Demir, ismi Türkiye İstatistik Kurumu olarak değiştirilen Devlet İstatistik Enstitüsü'nün Başkanlığı görevini yürütüyordu. ANKARA

TMO'dan üreticiye çeltik uyarısı

Toprak Mahsülleri Ofisi(TMO), çeltik alımlarını sadece "Çeltik Ekim Ruhsatı" olan üreticilerden yapacak. Bakanlar Kurulu'nun 2005-2006 Dönemi Hububat Ürünü Alımı ve Satımı Hakkında Kararda yaptığı değişiklik Resmi Gazete'de yayımlandı. Yapılan düzenlemeyle TMO'nun Çifçi Kayıt Sistemi'ne bu yıl kayıt yaptıran hububat üreticilerinden ve üreticilerin ortağı olduğu kooperatiflerden doğrudan veya birlikler aracılığıyla yaptığı alımların, sadece 3039 sayılı Çeltik Ekimi Kanunu hükümleri doğrultusunda Çeltik Ekim Ruhsatı almış kişilerden yapılması esası getirildi. ANKARA

SAĞLIK BAKANLIĞI'NA DEVREDİLEN SSK HASTANELERİNDE İLAÇLAR ÇÜRÜYOR

Depolardaki ilaçlar derman olamıyor!

Hastaneler bakanlığa devredildi; ilaçlar 10 aydır depolarda bekliyor. İhtiyaç fazlası ilaçların akıbeti ise belirsiz

■ DİNÇER GÖKÇE

Kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığı'na devri üzerinden 10 ay geçmesine rağmen, söz konusu hastanelerde bulunan ecza depolarındaki trilyonlarca ilaç çöpe atılmayı bekliyor. SSK'nin 9 aylık ilaç faturası ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 43.9 artarak 2 katrilyon 591 trilyon liraya ulaştı.

Başta SSK olmak üzere çeşitli kamu kurumlarına ait hastaneler ve sağlık birimleri 18 Şubat 2005'ten itibaren Sağlık Bakanlığı'na devredildi. SSK hastanelerindeki eczaneler ise kapatıldı. Ancak 450 trilyon liralık ilaç ve tıbbî malzeme hastane ve polikliniklerde depolarında kaldı. Yatan hastalara verildiği halde bitirilemeyen ilaçlardan bir kısımı ise depolarda son kullanım tarihinin dolmasını bekliyor.

Eyüp'de 3 trilyonluk ilaç

20'yi aşkın eski SSK hastahanesinin bulunduğu İstanbul'da, başta Eyüp, Kartal, Süreyyapaşa, Beykoz, Göztepe ve Bayrampaşa SSK hastaneleri olmak üzere, 81 il genelindeki bütün hastahanelerde ihtiyaç fazlası ilaç olduğu belirtiliyor. Bakanlığa devredilen Eyüp SSK ve Bayrampaşa poliklinikle-

rinde yaptığımız araştırmada, 10 aydan bu yana bitirilmeye çalışılan trilyonlarca ilacın halen büyük bir kısımı depolarda duruyor. Eyüp Hastahanesi ecza deposunda çalışan ve isminin yazılmasını istemeyen görevlinin verdiği bilgilere göre, depoda 3 trilyonluk ilacın bulunduğu ve söz konusu ilaçların bir kısmının ise son kullanma tarihinin geçmek üzere olduğunu bildirdi. Şirketlerle yapılan ilaç değiştokuşunun ise oldukça yavaş ilerlerdiğini ifade eden aynı görevli, "Değiştirdiğimiz ilaçlar devede kulak bile değil" dedi. Öte yandan Bayrampaşa'da bulunan poliklinik depolarında çalışan görevlilerin aktardığı bilgilere göre, söz konusu ilaçların çok az bir kısmı yatan hastalara veriliyor. Geride kalan 2.5 trilyonluk ilacın ise son kullanma tarihinin dolmak üzere olduğu ve ne yapacaklarını bilmediklerini kaydetti.

'Miktar gizleniyor'

Türk Sağlık-Sen ve SES yetkilileri, ecza depolarında biriken ilaçlardan bir kısmının, kesin çöpe gideceğini kaydederken, Sağlık Bakanlığı yetkilileri, tarihi geçmiş ilaç miktarının abartılacak boyutta olmadığını savundu.

Türk Sağlık-Sen 1 No'lu Şube Başkanı Mahmut Akman, ecza depolarındaki ilaç miktarının kamuoyuna açıklanan kısmından çok daha yüksek olduğunu ve trilyonlarca lira ilacın çöpe atılacağını söyledi. Akman ayrıca, söz konusu ilaçların ancak bakanlık bünyesindeki hastahanelere verilebildiğini, ancak hiç bir hastahanenin ilaç almak istemediğine işaret etti.

'İlaçlar çöpe gitmeyecek'

Konuya ilişkin sorularımızı yanıtlayan Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Orhan Gümrükçüoğlu ise, SSK hastahanelerinin devri ile birlikte, 425 trilyonluk ilacın devralındığını, gelinen süreçte ise 100 trilyon dolayında ilacın depolarda kaldığını ifade etti. Gümrükçüoğlu, söz konusu ilaçlar içinde çöpe atılacak ilaç miktarının az olacağını savunarak, konuyla ilgili genelge yayımladıklarını belirtti. Gümrükçüoğlu genelgeler göre, depolarda biriken ilaçların özel şirketlerle takas edilme yönteminin yanı sıra, ihtiyaç sahibi hastaların ilaçların hastahane bünyesindeki eczanelerde verilmeye başlandığını da ifade etti. HABER MERKEZİ

Fabrika ilaçları ortada kaldı

SSK'nin Şişli Bomanti'deki çeyrek asırlık tek ilaç fabrikası da, hastanelerin bakanlığa devrinden sonra ortada kaldı. SSK, fabrikayı satma kararı alırken, 8 trilyona yakın ilacın nereye verileceği ise bilinmiyor. Bomonti'deki fabrikada yaptığımız araştırmada, buradaki depoda bekleyen ilaçlar da verilecek yer bekliyor. Hastahane depolarında ihtiyaç fazlası ilaç olduğu için buralara da verilemeyen ilaçların içinde 3 trilyona yakın bir ilacın tarihinin geçmesine ise günler kalmış. Fabrikanın 26 yıllık çalışan Reşat Özkan, afet bölgeleri dışında, hiç bir yere verilemeyen ilaçların gönderilecek yer bulunmaması halinde bir çoğunun çöp atılacağını anlattı.

Depolar dolu, fatura kabarıyor

Hastahane depolarında ve ilaç fabrikasının deposunda trilyonlarca ilaç beklerken, SSK'nin ilaç faturası ise, bir önceki döneme göre yüzde 43.9 oranında arttı. SSK, Ocak-Eylül 2005 döneminde 2 katrilyon 591 trilyon TL ilaç ödemesi yaptı. SSK'nin geçen yılın aynı dönemine göre ilaç giderlerinde yüzde 43.9 artış oldu. 2004'de ilaç faturası 1 katrilyon 800 trilyon TL olan SSK'nin ilaç faturasının artmasındaki en temel neden ise, isteyen hastanın istediği eczaneden ilaç alması olduğu belirtiliyor. Söz konusu faturanın bu yıl sonuna kadar toplam 3 katrilyon 558 trilyona TL olarak gerçekleşmesi bekleniyor.

Tüketim üretime fark attı

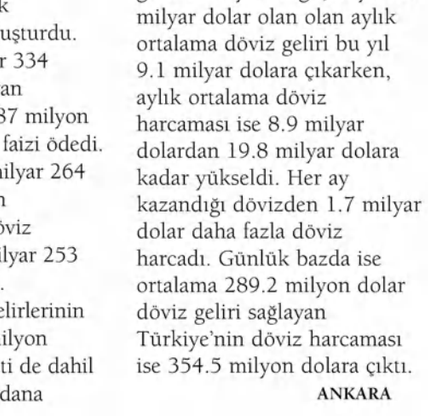

Son aylarda "üretmeden tüketmekle" eleştirilen Türkiye ekonomisi ayda ortalama 9.1 milyar dolarlık döviz geliri sağlarken, 10.8 milyar dolarlık döviz harcaması yapmaya başladı. Aylık ortalama döviz açığı ise 1.7 milyar doları buldu.

ANKA'nın Merkez Bankası verilerinden yaptığı belirlemelere göre Türkiye'nin toplam döviz gelirleri bu yılın ilk 10 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16.6 oranında artarak 90 milyar 667 milyon dolara kadar yükselirken, aynı dönemdeki döviz harcamaları ise yüzde 21.7'lik büyümeyle 107.8 milyar dolara kadar çıktı.

Türkiye'nin bu dönemdeki döviz harcamalarının 89.3 milyar dolarla büyük bölümünü ithalat oluşturdu. Turizm için 2 milyar 334 milyon dolar harcayan Türkiye, 6 milyar 587 milyon dolarlık da dış borç faizi ödedi. Taşımacılık için 4 milyar 264 milyon dolar ödeyen Türkiye'nin diğer döviz harcamaları ise 5 milyar 253 milyon dolara ulaştı. Türkiye'nin döviz gelirlerinin ise 62 milyar 347 milyon dolarını bavul ticareti de dahil ihracat gelirleri meydana getirdi. Turizmden 16 milyar 594 milyon dolar gelir sağlayan Türkiye'nin faiz gelirleri 779 milyon, işçi dövizi gelirleri 685 milyon, taşımacılık gelirleri 3 milyar 170 milyon, yurtdışı müteahhitlik gelirleri 715 milyon ve diğer döviz gelirleri de 6 milyar 377 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Döviz açığı arttı

Ocak-ekim dönemleri esas alınarak yapılan hesaplamalara göre Türkiye'nin geçen yıl 7.8 milyar dolar olan olan aylık ortalama döviz geliri bu yıl 9.1 milyar dolara çıkarken, aylık ortalama döviz harcaması ise 8.9 milyar dolardan 19.8 milyar dolara kadar yükseldi. Her ay kazandığı dövizden 1.7 milyar dolar daha fazla döviz harcadı. Günlük bazda ise ortalama 289.2 milyon dolar döviz geliri sağlayan Türkiye'nin döviz harcaması ise 354.5 milyon dolara çıktı. ANKARA

Faturalara Ülker kahvesi takıldı

AVEA'nın Eylül ayı faturaları gönderilirken, zarflara Ülker'in kahve poşetleri de promosyon olarak konuldu. CHP İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ise PTT Yönetim Kurulu kararıyla bu zarflardan 2.5 YTL yerine 0.75 YTL alınınca oluşan 3.5 milyon YTL'lik zararın karşılanıp karşılanmayacağın Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'a sordu.

CHP İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu, konuyla ilgili olarak Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın yanıtlanması istemiyle TBMM Başkanlığı'na yazılı soru önergesi verdi. Kılıçdaroğlu, PTT Yönetim Kurulu'nun aldığı karara dayanarak, AVEA abonelerinin Eylül ayı faturalarının Ülker firmasına ait kahve poşetleriyle birlikte gönderildiği ve zararın 3,5 milyon YTL olduğunu belirtti. Faturalara promosyon olarak Ülker'in kahve poşetleri eklenince 50-60 gramı bulan her bir zarf için 2,5 YTL yerine 0.75 YTL alındığını kaydeden Kılıçdaroğlu, bu işlem nedeniyle PTT'nin 3,5 milyon YTL zarara uğratıldığını ifade etti. ANKARA

Sanayi üretimi yetersiz

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye'nin ekim ayı itibariyle aylık sanayi üretiminin yüzde 7, on aylık üretimin ise yüzde 4.7 arttığını açıkladı.

Türkiye'de sanayi üretimindeki artış devam etmesine karşın yüzde 5 olan yılsonu büyüme hedefinin altında seyrediyor. Geçen yılın ekim ayında sanayi üretimi yüzde 0.8, 10 ayda ise yüzde 10.5 artmıştı. Sanayi üretimi bu yıl eylül ayında ise yüzde 8.3 artış göstermişti.

Ekimde madencilik sektöründe yüzde 15, elektrik, gaz ve su sektöründe yüzde 7.9, imalat sanayinde yüzde 6.5 üretim artışı yaşandı. Sanayi üretimi bu yılın 10 aylık döneminde ise geçen yılın ocak-ekim dönemine göre toplamda yüzde 4.7, madencilik sektöründe yüzde 13.1, imalat sanayi sektöründe yüzde 4.1, elektrik, gaz ve su sektöründe de yüzde 7.2 oranında arttı. Geçen yılın 10 ayında toplam sanayi üretimi yüzde 10.5, imalat sanayi sektörü yüzde 11.2, elektrik, gaz ve su sektörü yüzde 7.1, madencilik sektöründe yüzde 3.3 oranında yükselmişti. ANKARA

'Cep'lerde kayıt paniği

Kayıtsız cep telefonlarının kayıt altına alınması için için mesajlar gelmeye başladı

Kayıt dışı cep telefonlarına, kayıt işlemlerini yaptırmalarına ilişkin uyarı mesajlarının 5 Aralık Pazartesi gününden itibaren gönderilmeye başlandı.

Turkcell, Telsim ve Avea'dan gelen "Cihazınız kayıt dışıdır, kaydettirin" içerikli SMS'leri alan aboneler "evet" yazarak telefonlarının sisteme dahil olmasını sağlayacak. Kayıt işlemi için alınacak 5 YTL faturalı kullanıcıların faturalarına yansıtılacak. Kontörlü hat sahiplerinde ise söz konusu ücret kontör hesabından düşülecek. 13 Aralık'a kadar en az 2 mesaj gönderilecek; ilk mesajların gönderimi 3-4 günde tamamlanacak, ardından ikinci mesajlar gönderilecek.

IMEI nosunu kontrol edin

Cep telefonuzda *#06# tuşlayarak telefonunuzun seri numarasını (IMEI numarası) tespit edebilirsiniz. IMEI numarası ile http://imei.tk.gov.tr adresinden telefonun kayıtlı olup olmadığını sorgulayabilirsiniz. Veya cep telefonu sahipleri edindikleri 15 haneli IMEI numarısını, Turcell hattı için 2447, Telsim için 7046, Avea hattı için 9858'e kısa mesajla iletebilirler. GSM şirketleri kendilerine gönderilen numarayı otomotik sistemde inceleyecek ve sonucunu abonelerine iletecek. Cep telefonu kayıtlı olmayıp, 14 Aralık 2005 tarihine kadar kayıt ettirmeyen kullanıcıların telefonları bu tarihten itibaren görüşmelere kapatılacak.

Kayıt dışı telefonların kayıt altına alınmasını öngören 5392 sayılı Kanun 13 Temmuz'da yürürlüğe girmişti. Yasanın uygulama için verdiği 5 aylık süre ise 13 Aralık'ta dolacak. 13 Temmuz'dan sonra Türkiye'ye kaçak yollarla sokulan yaklaşık 5 milyon kaçak cihaza ise af çıkmayacak. Telekominikasyon Kurumu verilerine göre, 12 Temmuz itibarıyla 12 milyon kayıtdışı, 6 milyon adet IMEI numarası kopyalamak olmak üzere toplam 18 milyon kayıt dışı cihaz olduğu, bunların bedelinin 4 milyar doları bulduğu hesaplıyor. HABER MERKEZİ

Kesintiye tepki

Tüketiciler Birliği Genel Başkanı Üstün Bol, kayıtdışı telefonların kayıt altına alınma işleminde 5 YTL'lik kesintinin tüketicinin sorumluluğunda olmadığını, sorumluluğun telefonu satan ve üreten firmanın olduğunu söyledi.

Tüketiciler Birliği Genel Başkanı Üstün Bol yaptığı açıklamada, yapılan kesintilerle haksız kazanç sağlandığını vurgulayarak, tüketicilerin telefonlarını satın alırken kayıtdışı olup olmadığını bilmesinin mümkün olmadığını vurguladı. Telekomünikasyon Kurumu'nun faturası ve garantisi olan kullanıcılar ile IMEI numuraları kopyalanmış olan tüketicilerden ücret talep edemeyeceğini söyleyen Bol, telefon satın alırken, IMEI numarasının kopyalanıp kopyalanmadığını bilenemeyeceğini belirterek, tüketicilerin faturalı ve garantili cihazların kaçak olup olmadığını bilmesinin de mümkün olmadığını kaydetti. Bol, "Haksız kazanç elde edecekler" dedi. ANKARA

MULTİ VİZYON
UYDU SİSTEMLERİN'DE
MULTİ KAMPANYA
✓ Redline
✓ Nexst-Nexststar
✓ Sunny
✓ Golldmastır
✓ Yumatu
✓ SKY Modül
✓ Dreem Modül
✓ Freev Modül
Redline uydu alıcıları ile görsel dünyaya ulaşın
Dijital uydu alıcılarında kredi kartıyla 12 aya varan taksitlerimiz başlamıştır.
Toptan ve perakende satışlarımız mevcuttur.
Adres: Yüksek kaldırım Cad. Horoz Sok. No:4/6 Karaköy - İstanbul
Tel: (0212)292 15 62- 292 26 55
info@multivizyon.tv

ARICI ELEKTRİK
TOPTAN - PERAKENDE SATIŞ
HALEF TULAY
Tacirhane Sok. Mercan Yokuşu 1. Polonya Pazarı No:288/289 Beyazıt-İSTANBUL Tel: 0212 526 37 22

TZOB: Tarım sigortaları yasası uygulansın

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, haziranda yürürlüğe giren Tarım Sigortaları Yasası'nın uygulanmamasını eleştirdi. Bayraktar, Tarım Sigortaları Yasası'nın biran önce uygulanmaya başlanmasını istedi. Bayraktar, yaptığı yazılı açıklamada, hazırlık çalışmalarına TZOB'un da destek verdiği Tarım Sigortaları Yasası'nın çiftçiler için yeni ve önemli bir yasa olduğuna işaret ederek, yasa uygulandığında belirlenen ürünler; hayvanlar, seralar, tarımsal yapılar, tarım alet ve makinelerinin kuraklık, dolu, don, sel gibi doğal afetler, yangın, kaza hastalık ve zararlılara karşı sigortalanabileceğini anımsattı. ANKARA

Dr. Baş'a saldırı sağlık örgütlerince kınandı

Diyarbakır Tabip Odası ile SES Diyarbakır Şubesi, Devlet Hastanesi Nöroloji Uzmanı Dr. Sıddık Baş'a yönelik saldırının mevcut sağlık politikalarının sonucu olduğunu belirterek, saldırıyı kınadı. Ortak açıklamayı okuyan Dr. Adem Avcıkıran, 20 yılı aşkın bir süredir insan sağlığı için mücadele eden Sıddık Baş'ın bir hasta yakını tarafından burunun kırıldığına dikkat çekti. Bu tür olayların sağlık politikalarıyla bağlantılı olduğunu belirten Avcıkıran, "Dr. Baş'a dönük saldırı ne olduğu belirsiz sağlık politikalarının bir sonucudur" dedi. Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın "Sağlıkta dönüşüm politikaları ile polikliniklerde hasta sayımız arttı" sözlerine işaret eden Avcıkıran, "Sağlık Bakanı hasta sayısının artışıyla övünmemeli, tam tersine bu politikalarla insanları hasta ettiklerini bilmeliler" diye konuştu. DIYARBAKIR

KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU 10 YILINI KUTLUYOR

'KESK demokratik bir birliktir'

10 yıllık bir mücadele sürecini geride bırakan KESK'i, genel başkanları ve sekreterler değerlendirdi

■ SERTAÇ LALEOĞLU - DİHA

Emeğin en yüce değer ve sendikal mücadelenin demokrasi ve özgürlük mücadelesinin bir parçası olduğu söylemiyle kuruluşundan bugüne mücadelesini yükselterek devam ettiren KESK, 10 yaşında. KESK, yaklaşık 300 bin olan üye sayısını arttırarak önümüzdeki dönemde mücadelesine yeni sendikal modeller oluşturarak devam etmek istiyor.

Bugüne kadar 10 binlerce üyesi hakkında adli ve idari soruşturma açılan, sendikal hak ve demokrasi mücadelesinde yitirdiği onlarca üyesi ve yöneticisi bulunan KESK, bugüne zorlu dönemeçlerden geçerek geldi.

KESK'in 10. kuruluş yıldönümünde, kuruluş yıllarını, verdiği mücadeleyi ve yeni dönem konumunu KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, Genel Sekreteri Abdurahman Daşdemir ve ilk Genel Başkan Siyami Erdem anlattı.

KESK'in ilk Genel Başkanı Siyami Erdem, şimdiki Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul ve Genel Sekreter Abdurahman Daşdemir ile KESK'in kuruluş sürecini, Türkiye sendikal hareketi içerisindeki yerini ve yeni dönemde "nasıl bir KESK" üzerine konuştuk.

Muhalif bir organizasyonuz

Kuruluş 8 Aralık 1995 ama, KESK'in mücadele tarihi yüzyıl öncesine dayalı. KESK kuruluş hareketinin başlangıcından itibaren emekçiler ve ezilenler aleyhine olan mevcut kurulu düzeni eleştiren, buna karşı emekçilerin, ezilenlerin taleplerini dile getiren bir muhalif organizasyondur. Kuruluşundan bugüne bu konuda ısrarcı olmaya devam etmiştir.

Mücadele tarihimizin getirdiği önemli değerler ve kazanımlar ortaya çıkmıştır. Bu kazanımlar KESK'in geleceği, tarihi açısından önemlidir. Diğer yandan KESK, biz şöyle düşünüyoruz, bir örgütü örgüt yapan sadece bugünkü mücadele argümanları ve mücadele yöntemleri değil, bugüne kadar yarattığı değerler

KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul

ve belleğine sahip çıkma sürecidir. KESK bu açıdan da geçmiş mücadele sürecine geçmişinden bugüne yaratmış olduğu değerlerine sahip çıkar ve bunun üzerine inşa eder mücadelesini.

KESK kuruluşundan bugüne Türkiye'de yukarıdan aşağıya yeniden yapılandırma sürecini yaşıyor. Bunun sonucunda Türkiye'de emek hareketini muhalif hareketi doğrudan ve dolaylı etkileyen sonuçlar ortaya çıkarıyor. KESK'in kuruluşundan bugüne Türkiye'nin atmosferinde olumsuz gelişmeler olmuştur. Özellikle AKP hükümetinden bugüne, 3 yıllık bir süreçte gelen birçok yasal düzenleme neo–liberal dalganın getirdiği düzenlemedir. Kamu hizmetleri tasfiye ediliyor. Doğal olarak kamu alanında örgütlü ve toplumsal yarar ilkesini savunan KESK açısından da bu çok zor ve zorlu bir süreç anlamına gelir.

KESK 1995

Dar örgütlenme hukuku aşılmalı

KESK'in ilk Genel Başkanı Siyami Erdem

Türkiye'deki sendikal hareketin büyük bir gerileme süreci içerisine girdiğini görüyoruz. Sendikal kadrolar, yapılar bu gözlemi iyi değerlendirmek durumundadır. Onların sorumluluk görev içerisinde bir durumdur bu. KESK tabi şu anda Türkiye'deki sendikal hareket içerisinde çok önemli odaklardan biridir. Güçlü bir odaktır. Ancak biz kötülerin zayıfların içerisinde bir güçlülük istemiyoruz. Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu 10'uncu yılında bir durum değerlendirmesi içerisine girmesi gerekiyor. Bu hem kendisini yeniden var edebilmesi, dinamizm kazandırması açısından, hem yeniden kendi iç işleyişindeki demokratik süreçleri daha bir pekiştirmesi, hem de kendi dışındaki sınıfın diğer örgütlenmelerini etkilemek, ortak bir davranış hukuku yaratması açısından gereklidir. 10'uncu yılın bu şekilde değerlendirilerek, yeniden kamu emekçileri ve işçi hareketi açısından bir umut olmasını diliyorum.

Ben KESK'teki bütün eksiklikler, zayıflıklar, geri düşmeler olmasına rağmen, çıkışın KESK ve benzeri noktalardan olabileceğini düşünüyorum. Gelinen aşamada KESK mutlaka kendi dar örgütlenme hukukunu mutlaka aşması gerekiyor.

DİSK'in kaldığı yer

KESK Genel Sekreteri Abdurahman Daşdemir:

KESK, Türkiye sendikal mücadelesinde 12 Eylül öncesi DİSK'in kaldığı yerden devam etme anlayışını ve zihniyetini kendinde barındıran bir özelliğe sahiptir. Bu anlamda Türkiye işçi sınıfı, Türkiye emekçi mücadelesi açısından KESK'in önemli bir yeri vardır. Bir dönüm noktasıdır. Bugün halen bu özellikleri itibariyle Türkiye'deki emek mücadelesinde farklılığını koruyabilme özelliğini taşımaktadır. Bu anlamda KESK'i çok ayrıcalıklı bir noktada değerlendirmek gerekiyor. Türkiye'deki emek mücadelesini değerlendirirken, KESK'i ayrı değerlendirmek, toptancı bir yaklaşım içerisinde olmamak gerekiyor diye düşünüyorum.

KESK'i kurarken, dünkü sahip olduğumuz coşku ve duygulara sahibiz. Geride bıraktığımız 10 yıl itibariyle KESK içinde yaşadığı toplumda ve toplumsal kesimlere karşı ideolojik bir yaklaşımla tarif ettiği sorumluluklarını yerine getirme noktasında oldukça iyi niyetli yaklaşımlar içerisinde oldu. Önümüzdeki süreç itibariyle de bu iyi niyetini koruyacağından hiç kimsenin şüphesi olmamalı. Bir düşünür şöyle der, 'Niyetiniz iyi olduktan sonra, yaptığınız işin sonucu kötü olsa bile merak etmeyin, sahip olduğunuz iyi niyetle siz er geç iyi şeyler yapabilirsiniz'.

İmam şikayetiyle 'sürgün'e tepki

Yalınayak İlköğretim Okulu'nda görevli 5 öğretmenin "Öğrencilerin dini duygularını sarsma ve bu yönde telkinde bulunmak" gerekçesiyle "sürgün" edilmesine tepki gösteren Eğitim-Sen Mersin Şube Başkanı Ünsal Yıldız, İdari Mahkeme'ye dava açacaklarını kaydetti.

Mersin'de 5 öğretmen öğrencilerin dini duygularını sarstıkları gerekçesiyle sürgün edildi

Eğitim Sen Mersin Şubesi'nde açıklama yapan Şube Başkanı Ünsal Yıldız, Mersin'e bağlı Yalınayak Beldesi'nde bulunan Yalınayak İlköğretim Okulu'nda görev yapan Mehtap Pektaş, Sevilay Çiftçi, Ali Galik Duran, Gülsüm Çaban ve Yusuf Temiz isimli öğretmenlerin, cami imamının şikayeti üzerine "Öğrencilerin dini duygularını sarsma ve bu yönde telkinde bulunmak" iddiasıyla "sürgün" edilmesine tepki gösterdi.

Mehtap Pektaş ile Sevilay Çiftçi'nin "Evrim teorisini anlatmak, ezan sırasında sınıfın pencerelerini kapatmak" ve "Kılık kıyafet yönetmenliğine uymamak" gibi gerekçelerle sürgün edildiğini belirten Yıldız, beldenin hangi hukuk kurallarına bağlı olduğunu sordu.

'Konsept oluşturuldu'

İmamın şikayeti dikkate alınarak, öğretmenlerin sürgün edilmesini eleştiren Yıldız, yaşananların laik ve demokratik olmadığını söyledi.

Sürgünlerin AKP kadrolaşmasının bir parçası olduğuna dikkat çeken Yıldız, "Birçok okulda din derslerine imamlar giriyor. İmamlar artık eğitimin bir parçası oldu. Bu uygulama AKP ile daha görünür hale geldi. Soruşturma sağlıksızdır. Daha önce İnönü İlköğretim Okulu'nda 4 arkadaşımız Ali Arsoy isimli müfettişin soruşturmasının sonuçlanması ile sürgün edilmiştir. Bu soruşturmayı yine aynı müfettiş yaptı" diye konuştu.

Beldede imam, muhtar ve belediye başkanı tarafından konsept oluşturulduğunu iddia eden Yıldız, öğretmenlerin aleyhinde tanıklık yapması için velilerin yönlendirildiğini de ileri sürdü.

'Usulsüzlükten ceza verildi'

Mersin Valiliği, ilde görev yapan 5 öğretmenin evrim teorisini anlattıkları gerekçesiyle görevden alındığı yönünde basında yer alan haberleri yalanladı.

Valilik tarafından yapılan açıklamada, öğretmenlerin evrim teorisi nedeniyle değil, usulsüz eş yardımı ve ek ders ücreti aldıkları, İstiklal Marşı törenlerine iştirak etmedikleri, kılık-kıyafet yönetmeliğine uyulmadıkları, görevde ayrımcılık ve ödüllendirmede haksızlık yaptıklarının tespit edilmesiyle haklarında disiplin cezası uygulandığı belirtildi. Açıklamada, sözkonusu uygulamanın yürürlükteki mevzuata çerçevesinde yargı yolu açık olmak üzere alındığı ifade edildi.

MERSİN - DİHA

'İktidar TMMOB'u parçalamak istiyor'

TMMOB Genel Başkanı Mehmet Soğancı, Çerve ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Orman Mühendisliği, Orman Endüstrisi ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Yasa Tasarısı"nın hazırlanması sırasında TMMOB'un en son haberdar edilmesinin siyasal iktidarın ideolojik tutumuyla ilintili olduğunu söyledi.

Mehmet Soğancı yaptığı açıklamada, AKP iktidarının "kamu kuruluşlarından sonra meslek odalarında da kadrolaşma niyetiyle" TMMOB bütünlüğünü bozmayı hedeflediğini iddia etti.

Tasarıyla Orman Mühendisleri Odası'nın iç düzenlemelerle "bakanlığın uygun görüşüne" muhtaç hale getirildiğini savunan Soğancı, bunu Oda'nın özerkliğine direkt müdahale olarak değerlendirdi.

Hazırlanan tasarının mesleğin gelişimine katkı koymaktan uzak olduğunu da ifade eden Soğancı, yasanın "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşeavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu"ndan uyarlandığını belirtti.

Tasarının hazırlanmasında TMMOB'un 51 yıllık bilgi, birikim ve deneyimine ihtiyaç duyulmamasını "TMMOB'u parçalamaya dönük bir girişim" olarak gördüklerini aktaran Soğancı, kendilerine "siyasal iktidara yakın olursanız mesleğinizin bilimsel ve teknik olarak hak ettiği ya da etmediği tüm imkanları sunmaya hazır oldukları mesajının" verildiğini söyledi.

ANKARA

17 Aralık'a davet var

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Türk Tabipler Birliği (TTB), 17 Aralık'ta düzenlenecek 'Demokratik Türkiye Halk İçin Bütçe' mitingine katılım çağrısı yaptı.

Kızılay YKM önünde bir araya gelen KESK, DİSK, TMMOB ve TTB üye ve yöneticileri, "Gün gelecek, devran dönecek, AKP halka hesap verecek", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Çeteler halka hesap verecek" ve "Sefalete teslim olmayacağız" sloganlarını attı. KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, AKP hükümetinin tercihini sermayeden yana koyduğunu söyledi. Bunu kabul etmelerinin mümkün olamayacağını vurgulayan Tombul, 2006 bütçesini protesto ettiklerini ifade etti.

Şemdinli'de Umut Kitabevi'ne yönelik bombalı saldırı ve ardından yaşanan olaylara dikkat çeken Tombul, Şemdinli'de ortaya çıkan çete-devlet ilişkisinin halen aydınlatılmadığını söyledi. Türkiye'nin çok kimlikli, çok kültürlü yapısına uygun olarak demokratikleşmenin sağlanması gerektiğini vurgulayan Tombul, bunun için 'Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe' talebinde bulunduklarını aktardı. Tombul, 17 Aralık'ta Ankara'da yapacakları mitinge örgütlü ve örgütsüz tüm kesimleri katılmaya davet etti.

İstanbul'dan da çağrı

İstanbul'da da Taksim Gezi Parkı'nda bir araya gelen DİSK, KESK, TMMOB-TMM Istanbul Koordinasyonu Üyeleri, "Demokratik Türkiye halka bütçe", "Mücadele hazırız" yazılı dövizler açarak, "Parasız eğitim parasız sağlı", "Yaşasın sınıf dayanışması", "Kahrolsun IMF" sloganları attı. Grup adına açıklama yapan KESK Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Sevgi Göyçe, "Bütçenin sermayeden yana değil, emekten yana dönüşümü için, insanca yaşayacağımız demokratik ve adaletli bir bölüşüm için 17 Aralık'ta hükümeti uyarmaya gidiyoruz. Hükümetten sadaka değil, emeklerimizin karşılığını istiyoruz. Emeklerimizin karşılığını alıncaya kadar mücadeleye devam edeceğiz. Bütün yoksulları ve emekçileri Ankara'ya çağırıyoruz" dedi.

ANKARA / İSTANBUL - DİHA

Belediye başkanına 'asalak' protestosu

Antep'te belediye çalışanları, "On dönüm bostan, yan gel Osman" sözüyle kendilerini asalak gibi göstermeye çalışan belediye başkanını protesto etti.

Antep Büyükşehir Belediye Başkanı Asım Güzelbey'in verdiği demeçlerde "bilgisayarla oyun oynayan, örgü ören ve iş yapmayan" sözleriyle memurları "asalak" gibi gösterdiğini öne süren Tüm-Bel-Sen üyeleri, kendilerine uygulanan anti-demokratik uygulamaların sonlandırılmasını istedi.

Antep Büyükşehir Belediyesi'nin önünde biraraya gelen Tüm-Bel-Sen üyesi 50 kişilik grup adına açıklama yapan Tüm-Bel-Sen Antep Şube Başkanı Yusuf Şahinler, Güzelbey'in bazı gazete ve yerel televizyonlara yaptığı açıklamalarda, belediyede çalışan memurları "asalak" gibi gösterdiğini iddia etti.

Şahinler, "Güzelbey, 'On dönüm bostan, yan gel Osman' yakıştırmalarıyla, memurların iş yapmadığını, bilgisayarla oyun oynadığını, kadın memurların örgü ördüklerini, kısacası memurların asalak insanlar olduğunu utanmadan ifade ediyor. Gerçekleri yansıtmayan bu ifadelerden utanıyoruz" dedi.

Sendikalarının, belediye tarafından muhatap alınmadığını öne süren Şahinler, üyelerden 20-25 memurun hiçbir gerekçe gösterilmeden farklı birimlere kaydırıldığını ileri sürdü.

Rapor alan bazı memurların zabıta memurlarınca evlerinde yoklandığını iddia eden Şahinler, Türkiye'nin hiçbir yerinde görülmeyen bu uygulamaya sona verilmesini istedi.

Şahinler, yasal olmayan uygulamaların devam etmesi halinde, haklarını hukuksal alanda arayacaklarını sözlerine ekledi.

ANTEP - CİHAN

Polisiyenin tadı başka...

■ ALİ ERDEN

Kaç zamandır beyazperdede bir Fransız polisiyesini seyretmemiştik. Yeni tanımaya başladığımız yönetmen Olivier Marchal'ın filmi, Fransız sinemasının polisiye türüne bir saygı sunuyor. Marchal'ın bu filmi karanlık, soğuk ve tedirgin edici. Polis kurumunun içişlerini gösteren bir film ayrıca bu. Marchal'ın sinemada en değer verdiği yönetmenin Fransız usta Henri-Georges Clouzot olduğu da fark ediliyor. Fransız sinemasının Hitchcock'u diye anılan Clouzot, gerilim yüklü polisiyeleriyle insanları tedirgin eden bir yönetmendi. Clouzot'yu anmamızın nedeni, Marchal'ın filminin adı... Marchal, Clouzot'nun 1947 yapımı "Quai des Orfevres-Katil Kim" filminin adını ödünç alarak ustasına bir selam yolluyor.

Polislerin savaşı...

Marchal'ın "36-Quai des Orfevres/36-Adaletin Merkezi", polis kurumuna içeriden bakarken, polislerin sadece suçla değil, kendi aralarında da mücadele ettiğini gözlüyorsunuz. Polisler, birçok birime ayrılmış. Neredeyse her birimin kendi bölgesi ve ispiyonculları var. Birbirlerinin bölgelerine girdikçe işler de karışıyor. Karanlık ilişkiler ve şiddet, polisin tek gerçekliği. Film, bir yere kadar polislerin karanlıklar içindeki dünyalarında dolaşıyor. Bu, insana tedirginlik ve korku da veriyor. Çünkü onların her şeyleri yasal. Üstelik silahları da. Ama, film bir noktadan sonra iki polis biriminin savaşına dönüşüyor. İntikam, entrika ve şiddet perdeyi kuşatıyor. Yönetmen, belki de Fransa'daki yasalardan dolayı olmalı, filmin ikinci yarısında olayları kişiselleştirmiş. Bütün sorun çürümüş sistem değil de, iki polisin savaşıymış gibi yansıtılıyor.

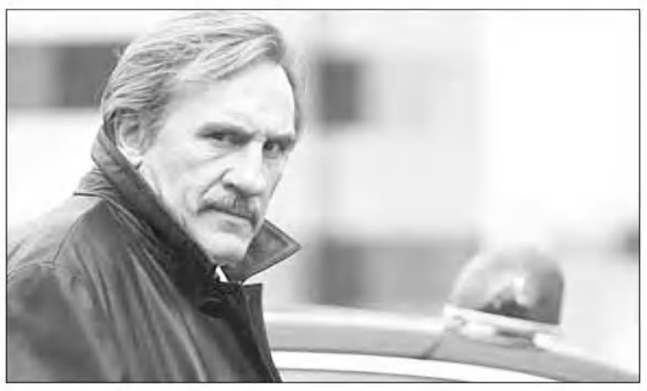

İki polisin dünyası...

BRI biriminin başındaki polis yüzbaşısı Leo Vrinski'yle (Auteuil) OUO'nun başındaki diğer polis yüzbaşısı Denis Klein (Depardieu) arasında savaşa dönüşen filmde, az da olsa polisteki yozlaşmaya değinilmesi önemli. Belki de filmin önemli erdemlerinden biri, iki polise, Leo'yla Denis'e mesafeli bakması. Yönetmen, Denis ve Leo'nun meslekleri dışındaki hayatlarını da kara film tarzında yansıtarak kişiliklerinin daha iyi anlaşılmasını sağlıyor. Leo, Camille ile evli ve Lola adında bir kızı var. Leo, ailesine karşı müşfik. Ama, film ilerledikçe alabildiğine sert ve acımasız tarafları da ortaya çıkıyor. Diğer tarafta Denis var. Bunalımlı bir sessizliğin içerisinde. Ne işinde, ne de evinde mutlu. Onun da derdi bir süre sonra anlaşılıyor. Polis katilleri neden yakalanamıyor diye kederleniyor hep. Filmde hikaye gelişirken, maskeli soyguncular zırhlı arabaları soyup hem paraları alıyorlar, hem de zırhlı arabalardaki insanları vahşice öldürüyorlar. Maskeli soyguncuları yakalamak Leo'nun ekibinin görevi. Denis ve ekibi arka planda kalıyor. Bunun da nedeni, polis şefi Robert Mancini'den (Dussollier) kaynaklanıyor. Böyle-

FİLMİN KÜNYESİ

36-Adaletin Merkezi (36-Quai des Orfevres)
Yönetmen: Olivier Marchal
Oyuncular: Daniel Auteuil, Gerard Depardieu, Andre Dussollier
Yapım: 2004-Fransa

Marchal'ın polislere içeriden bakan filmi, yer yer insana tedirginlik duygusu da veriyor

ce rekabet de ortalığa saçılıyor. Hatalar birbiri ardına gelince çözüm finalde noktalanıyor.

Marchal'ın genellikle piyano tınılarını kullandığı filminde, renk tonları da binaların grisiyle örtüşmüş. Gerard Depardieu ve Daniel Auteuil gibi iyi oyuncuların karakterleri yansıtışları gerçekten çarpıcı. Kişiliklerdeki dalgalanmalar, inişler ve çıkışlar zengin oyunculukları perdede yaşatıyor. Filmin estetiği yer yer 70'lerin Fransız polisiyelerinin tadını veriyor ayrıca. Kameranın bulunduğu açılar atmosfere önemli katkılar sağlamış. Önemli bir şey de, diyalogların kurgusunda. Bir sonraki sahnenin konuşmaları bir önceki sahnede duyulmaya başlıyor. Özellikle filmin ikinci yarısında fark ediliyor bu.

Benigni'den Irak Savaşı'nda aşk

Benigni, savaş mı, yoksa aşk mı yıkıcı diye soruyor

İtalyan oyuncu ve yönetmen Roberto Benigni'nin Irak Savaşı'nda geçen son filmi "Le Tigre et La Neige-Kar ve Kaplan", 20 Ocak 2006'da Türkiye'de gösterime giriyor. Filmin işletmeciliğini yapan Özen Film, Benigni'yi Türkiye'ye davet etti. Aşkı en yıkıcı, en büyük ve en devrimci olarak yorumlayan Benigni, en büyük arzusunun Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ı öpmek olduğunu söylüyor. Benigni'yle beraber başrollerde eşi Nicoletta Braschi ve Jean Reno oynuyor.

Irak Savaşı'nda...

Filmin konusu ilginç. Şair Attillio, Roma'daki Yabancılar Üniversitesi'nde okutmanlık yapıyor. Yıl 2003 ve Irak Savaşı henüz başlamamıştır. Ama havada savaş kokusu vardır. Attilio, kendini fildişi kulesine kapatmış, kendine ait dünyasında, o çok sevdiği şairlerin güzel sesleriyle yaşar. Edebi alanda kendine ait bir üne sahiptir ve son kitabı "Kar ve Kaplan"ı henüz yayınlamıştır. Kitap, eleştirmenler ve okuyucular tarafından çok beğenilir.

Geceleri rüyalarında, evlenmek istediği kadını görüyor Atillio. Kadının adı Vittoria'dır ve gerçek hayatta Attilio'yla evlenmek bir yana onun varlığına bile tahammül edemiyor genç kadın. Aslında bu sevimli adamın ona yaklaşmak için yaptığı her şey,

ölümsüz aşkını ilan ediş tarzı, Vittoria'yı daha da kızdırır. Üzerinde çalıştığı son kitabı da Iraklı bir şairin biyografisiyle ilgilidir Atillo'nun. Yıllardır Paris'te yaşayan bu ünlü şair, Bağdat'a dönmek için hazırlık yapıyor. Eğer savaş patlak verirse Bağdat'da kendi insanlarının yanında olmak istiyor çünkü.

Ölümsüz aşk...

Aradan zaman geçer ve günün birinde Attillio, Bağdat'a dönmüş olan Iraklı ünlü şairden bir telefon alır. Vittoria ölümün eşiğindedir. Üzerinde çalıştığı biyografiyi bitirebilmek için onunla birlikte Bağdat'a gitmiş; ilk Amerikan saldırısında da başından yaralanmıştır Victoria. Attillio, Irak'a doğru yola çıkmak ve sevdiği kadına ulaşmak için bir dakika bile tereddüt etmez. İnatçılığı ve şansı sayesinde, kendisini Kızıl Haç delegesi olarak gösterip aynı gün Irak'a varmayı başarır. Irak'lı şair onu, aşkı Vittoria'nın her şeyden habersiz ve bilinçsizce ölümü beklediği hastaneye ulaştırır.

Benigni filmi için şunları söylüyor: "Uzun zamandır yapmayı istediğim bir filmdi. Hikayemin kahramanları dünyadaki en yıkıcı, en büyük ve en devrimci duyguyla bileylenmişlerdi: Aşk... Bu projede gerçekleştirmek istediğim kar kadar saf, kaplan kadar da acımasız vahşi bir duyguyu anlatmaktı. Aşk, bir insanın uğruna ölebileceği yegane duygudur. Ama gerçekten sevdiği uğruna ölmekten bahsediyorum..."

KÜLTÜR SERVİSİ

Haftanın FİLMLERİ

Şiddetin Tarihi

Yönetmen: David Cronenberg
Oyuncular: Viggo Mortensen, Maria Bello, Ed Harris

John Wagner ve Vince Locke'un çizgi romanından esinlenen "A History of Violence-Şiddetin Tarihi", eşi ve iki çocuğuyla mükemmel bir hayat sürerken, kahraman haline gelmesiyle tüm hayatı altüst olan Tom Stall'un hikayesini anlatıyor. Küçük bir Amerikan kasabasında sıradan bir hayat süren, ailesine bağlı, saygın ve örnek bir yurttaş olan Tom'un huzuru, günün birinde kasabaya gelen iki serseri tarafından bozulur. Kasabada küçük bir lokanta işleten Tom, bir akşam lokantayı soymaya yeltenen serserileri öldürüp müşteri ve arkadaşlarını koruyunca, gösterdiği cesaretten ötürü kahraman olarak işaret edilmeye başlar. Medya onu ahlaki üstünlük sembolü olarak göstermekte gecikmez.

İzleyenleri şiddetin doğası, suç ve intikam gibi temalar üzerine düşünmeye yönlendiren gerilim yüklü filmin yönetmeni Cronenberg'i "Crash-Çarpışma", "The Fly-Sinek" ve "Dead Ringers-Ölü İkizler" anımsarsınız. Filmin senaryosu John Olson, müzikleriyse Howard Shore imzası taşıyor.

Çılgın Kardeşler

Yönetmen: Terry Gilliam
Oyuncular: Matt Damon, Heath Ledger, Lena Hadey, Monica Bellucci

Terry Gilliam, son filmi "The Brothers Grimm-Çılgın Kardeşler"de, Napolyon döneminde taşrada dolaşarak, para karşılığında, canavar ve şeytanları yok eden masallar anlatan iki kardeşin maceralarını perdeye yansıtıyor. Kuşkucu Will ile hayalperest Jacob, "Çılgın Kardeşler" olarak tanınıyorlar. Anlattıkları masallar, yediden yetmişe herkesi büyüleyen, iyi ile kötü arasındaki destansı savaşları, canavarlar, efsanevi canavarlar ve kötü cadılarla sonsuz mücadeleler içine giren sıradan insanları anlatan, tehlike ve gizem doluymuş "Külkedisi", "Kırmızı Başlıklı Kız", "Hansel ve Gretel" gibi bilinen masallardan ilham alarak oluşturduğu bu filmde yönetmen, komedi, hayal dünyası, korku ve aşk unsurlarını bir araya getirmiş. Senaryosunu Ehren Krueger'in yazdığı filmin müzikleriyse Dario Marianelli'ye ait.

TV'DEN SEÇMELER

CENNETİN KAPISI

FİLMİN KÜNYESİ
22:00 CNBC-e
Yönetmen: Michael Cimino
Oyuncular: Kris Kristofferson, Christopher Walken, John Hurt, Isabelle Huppert
Türü: Western

"The Deer Hunter-Avcı"nın yönetmeni Michael Cimino'nun büyük umutlarla başladığı filmi 1981 yapımı "Heaven's Gate-Cennetin Kapısı", olağanüstü yapım bütçesinin çok altında bir gişe hasılatı toplamış ve maalesef herkesi hayal kırıklığına uğratarak Hollywood tarihinin en büyük batışlarından birini yaşamıştı. Yönetmen Cimino da uzun bir süre sinemadan uzak kalmıştı. Epik bir western olan film, 1890'da geçiyor. O tarihte Wyoming'de Avrupalı göçmenlerle toprak ağaları arasında çıkan Johnson County Savaşı'nın anlatıldığı filmde, uluslararası bir oyuncu kadrosu rol alıyor. 1939'da New York'ta doğan Cimino, aslında sinemada aralıklı çalışan bir yönetmen. İlk filmini 1974'te "Thunderbolt ve Lightfoot", ilginç bir macera-soygun filmidir. "The Year of Dragon-Ejderin Yılı", "The Sicilian-Sicilyalı", "Desparate Hours-Tehlikeli Saatler..."

VAHŞİ SOKAKLAR

FİLMİN KÜNYESİ
01:05 TRT 1
Yönetmen: Scott Kalvert
Oyuncular: Stephen Dorff, Fairuza Balk, Balthazar Getty
Türü: Dram

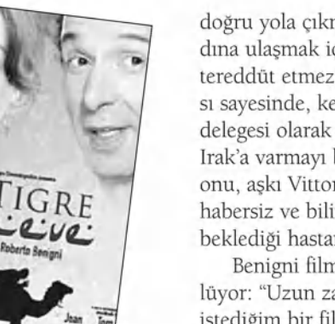

Leon ve Bobby, Deuces olarak anılan bir Brooklyn sokak çetesinin üyesi iki kardeş. Kardeşleri aşırı uyuşturucudan ölür ve bu yüzden çete uyuşturucuyu bölgeden uzak tutmaya çalışır. Rakip çete olan Vipers ise, onların tersine uyuşturucu yaymayı sürdürür. Deuces çetesi, ölümüne uyuşturucuyla savaş başlatır. 2002 yapımı "Deuces Wild-Vahşi Sokaklar", uyuşturucu karşıtı duruşuyla övgüyü hak ediyor. Brooklyn'de doğan yönetmen Kalvert'ın 1995 yapımı "Basketball Diaries-Basketbol Günlükleri" filmiyle anımsıyoruz.

187

FİLMİN KÜNYESİ
01:30 tv8
Yönetmen: Kevin Reynolds
Oyuncular: Samuel L. Jackson, Kelly Rowan, John Heard
Türü: Suç-Gerilim

Sistemin çıldırttığı bir lise öğretmeninin ve savaş alanına dönmüş bir okulun, çok gerçekçi, çok çarpıcı öyküsünü anlatan "187", adını, polisin cinayet vakaları için kullandığı özel koddan alıyor. Trevor Garfield, New York'ta bir lisede öğretmenlik yapan idealist bir öğretmen. Sınıfındaki bir öğrenciyle takışır ve ders kitabının sayfalarını "187" karalamasıyla dolu görüp endişelenmeye başladıktan kısa bir süre sonra aynı öğrenci tarafından saldırıya uğrar. Ağır yaralanan Garfield'in asıl hikayesi 15 ay sonra başlar. İyileşip, kendini işine dönmeye hazır hisseden Trevor, kötü hatıraların olduğu okul yerine taze bir başlangıç için Los Angeles'a bir okula gönderilmeyi ister. Öğretmenin şansına, yardımcı öğretmen olarak işe başladığı okulun, disiplin sorunu açısından eskisinden aşağı kalır yanı yoktur. Hatta daha bile kötüdür. 1997 yapımı "187" filminin yönetmeni Reynolds'ı "Robin Hood-Hırsızlar Prensi" ve "Su Dünyası" gibi filmleri biliniyor.

ROJ TV

08:30	Rojbaş Kurdistan
10:00	Xalxalok-dubare
12:30	Nîvroj
13:00	Haftename-Farisî
15:05	Lorîn-zindî
17:00	Rasterast-zindî
18:30	Nûçeyên Erebî
20:00	Haberler
20:45	Pevajo-zindî
22:15	Turikê Derwêş
23:00	Sela Sor
01:00	Welatê Rojê
00:02	Girtin

NTV

07:00	Güne Başlarken
10:30	Ve İnsan
11:30	Haber Aktüel
13:00	Günün İçinden
14:10	NTV'ye Sorun
15:25	Yakın Plan
17:10	Basın Odası
18:35	Ve İnsan
19:00	Akşam Haberleri
20:00	G.Saray-Karşıyaka
22:00	NBA Stüdyo
23:00	Harikalar Diyarında
01:10	Taktik

TV 8

07:00	Tv8'de Bu Sabah
09:30	Ninja Kaplumbağalar
10:00	Haber
10:30	Dizi: St. Tropez
11:30	Yeni Vizyon
13:00	Gün Ortası
14:10	İpek Yolu
16:30	Derya Gibi
17:35	Emelce
19:30	Ana Haber
20:30	Best Model-Özel
21:00	Best Model-Yarışma
01:30	Sinema: 187

TRT 1

09:00	Gezgin Öyküler
09:30	Gün Başlıyor
11:15	Sinema: Bir Demet Yasemen
13:00	Haber
15:20	Düş Peşinde Sinema
16:55	Dizi: Bizim Evin Halleri
17:35	Yarışma: Miras
19:00	Ana Haber
19:55	Sinema: Musa-Muhteşem Savaşçı
00:20	Haberci Dünya Günlüğü
01:15	Günün Ardından

KANAL 7

07:00	Kanal 7'de Sabah
09:00	Hayat Dersleri
09:30	Her Sabah
11:45	Çizgi Film: Nasreddin Hoca
13:30	Öğle Haberleri
14:30	Sinema: Tövbekar
16:00	Ş.Kısaparmak'la Paylaştıkça
19:00	Haber Saati
20:00	Kalp Gözü
22:00	Dizi: Zeynep
23:30	İskele Sancak

ATV

07:00	Kahvaltı Haberleri
08:30	Teletubbies
09:15	Dizi: Miranda
10:30	Sabah Yıldızları
13:00	Gün Ortası
13:30	Dizi: Çocuklar Duymasın
14:45	E. Ceyhan Sizlerle
16:45	Ya Şundadır Ya Bunda
19:00	Atv Ana Haber
20:00	Dizi: Büyük Yalan
21:45	Dizi: Yine de Aşığım
23:45	Şimdi Zayıflamak İstiyorum
01:00	Son Haber

KANAL D

07:30	Tuluhan'la Bu Sabah
09:00	Dizi: Bütün Çocuklarım
10:30	Sabah Sabah
13:00	Gün Ortası
14:00	Dizi: Ihlamurlar Altında
16:00	S.Ortaç'la Biz Bize
18:25	Ne Var Ne Yok
19:00	Ana Haber
20:00	Dizi: Yabancı Damat
21:50	Dizi: Ihlamurlar Altında
23:45	Beyaz Şov
01:30	Sinema: Yıllar Sonra

SHOW TV

09:00	Dizi: Yarım Elma
10:30	Pembe Bir Oyun
13:00	Haber
13:30	Sinema: Kiracı
16:00	S.Ezgü ile Biz Bize
19:00	Ana Haber
20:00	Dizi: Hayat Bilgisi
21:00	Dizi: Çatkapı
00:00	Sinema: Karanlığın Meleği
02:00	Son Haber
02:30	Song 24

Suriyeli şair Taha Xelil, edebiyatta Kürtçeyi kullanmaya önem veriyor

'Ulusunu düşünen Kürtçe yazmalı'

■ MAŞALLAH DEKAK

Kürt şiirinin sloganlaşmasından yakınan Suriyeli Kürt Şair Taha Xelil, siyasetin politikacının işi olduğuna dikkat çekerek, yazar ve sanatçıların toplumun bilinç düzeyinin geliştirilmesi gerektiğini söyledi. Dünyaca ünlü Yazar Yaşar Kemal için de "Kürtleri, Kürt ruhu ve psikolojisi ile değil, daha çok turistik bir şekilde anlatıyor" diyen Xelil, Kürt şiirinin gelişimiyle Kürt yazarlar ve şairlere ilişkin görüşlerini anlattı

▸ Kürtçe , Arapça ve Almanca yazıyorsunuz. Kendi dillerinde yazmayan yazar ve şairlere ilişkin görüşleriniz nasıl?

Ben kitabımı hangi dilde yazsam o dilde düşünüyorum. Kürtçe yazdığımda Kürtçe düşünüyorum. Arapça yazdığımda Arapça düşünüyorum. Yazıp çizdiğim ortam, hayal alemi, düşünceler ve anlatılanların temelini Kürt psikolojisi ve materyalleri oluşturuyor.

▸ Kürt olup da eserlerini başka dilde yazan şair ve yazarların sayısı oldukça fazla...

Eserlerini yabancı dillerde yazan birçok Kürt var. Bu sorun sadece Kürtler içerisinde değil, ezilen halklar içerisinde var. Bu sorunu en çok yaşan halklardan bir tanesi Elgeryalılardı. Elgeryalılar kendi dillerinde değil de, Fransızca yazıyorlardı. Fransızca yazan Elgeryalıların Fransız mı, Elgeryalı mı olduğu tartışması halen devam etmektedir. Kürt yazarların da bazıları Arapça, bazıları Türkçe ve bazıları da Farsça yazıyor.

▸ Bu yazarlar Kürt olarak dünyaya geliyor. Ama şimdi 'Kürt mü, değil mi?' tartışması var. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Evet, ilk doğduklarında Kürtler. Bana göre eğer sen Kürt toplumunu, psikolojisini, tarihini ve üzerinde yeşerdiğin gelenekleri anlatıyorsan Kürt yazarısın. Senin hangi dilde yazdığın değil, neyi, nasıl ve kimin için yazdığın önemlidir. Çünkü dil sadece amaca ulaşabilmek için kullanılan bir araçtır. Mesela Yaşar Kemal Türkçe yazıyor. Okuduğum ve tanıdığım kadarıyla şunu söyleyebilirim. Yaşar Kemal Kürt toplumunu yazıyor. Kürtleri anlatıyor. Fakat bunu Kürt ruhu ve psikolojisi ile değil, daha çok turistik bir şekilde anlatıyor. Sanki dışardan biri olarak, bu ülkeyi gezmiş ve bu toplumu anlatıyor. Bu açıdan onu bir Kürt yazar olarak değerlendirmek doğru olmaz. Mesela Araplarda Ehmed Şewqî var. Kendisi Kürt. Ona 'Arap şiirinin miri' derler.

Suriyeli Şair Taha Xelil, Kürt olduğu halde Kürtçe yazmayan yazarları eleştirirken, Kürt şiirinin gelişimiyle Kürt yazar ve şairlere ilişkin görüşlerini de anlattı

▸ Her dilin kendisine özgü bir ruhunun olduğunu söylüyorsunuz...

Her dilin ve ulusun bir özelliği vardır. İnsanların birçok özellikleri birbirine hiç benzemiyor. Bu, hiçbir halkın psikolojisine benzemiyor. Örneğin Selim Berekat'ın romanında geçen tüm olaylar Kürtlere aittir. Kürt tarihini, toplumunu, Qazî Muhammed'i, Şeyh Saîd ve dağdakileri anlatıyor.

▸ "Sloganik yazmasınlar" derken siyasi görüşlerini yansıtmasınlar mı demek istiyorsunuz?

Hayır, öyle demek istemiyorum. Her yazarın savunduğu bir siyasi görüş vardır. Bunu belli eder, etmez. O ayrı ayrı bir şey. Ama maalesef birçok partimiz, yazar ve sanatçılarla olan ilişkilerini, bir parti mensubu gibi kuruyor. Hiçbir yazardan bir partinin ya da devletin sözcüsü olunması istendiğini zannetmiyorum. Siyasetçiler ve devrimciler devrimi, yazar ve sanatçılar ise toplumun bilinç düzeyini geliştirmeli.

▸ Kürt siyaseti arasındaki birlik nasıl sağlanabilir?

Örneğin Celal Talabani PKK'yi "terörist" bir örgüt olarak gösterdi. Bu açıklama beni kırdı. Bir Kürt olarak kalbimin kırıldığını hissettim. Talabani biraz ağırlığını bilmeli. Birilerinin avukatlığını yapmamalı. Birkaç yıl öncesine kadar ona da "terörist" diyorlardı. Şimdi kendisi bir devletin başkanı. Kendisine önerilerde bulunmak istemiyorum. Fakat insan tarihinden dersler çıkarmalı ve bu sözleri sarf etmemeli. Bu söylemler Kürt halkına da Talabani'ye de hizmet etmiyor. KONGRA-GEL'in ulusal konferans çağrısını iyi değerlendirmek gerekiyor. Ben bu çağrıyı yerinde buluyorum. Fakat Kürt örgütleri tek başına irade olmadıkları için bu çağrıya olumlu yanıt vereceklerini düşünmüyorum. Eğer iradeleri ellerinde olsaydı, bu konferans çağrısına muhakkak olumlu bir cevap verirlerdi. MERSİN-DİHA

PORTRE

Taha Xelil kimdir?

Şu ana kadar Kürtçe, Arapça ve Almanca Berî Kul Derbas Bibin (Dertler Geçene Dek) Şilêr, (Ters Lale - Kürtçe) Şahê Kor (Kör Şah), Lênûska Hevalê Min (Arkadaşımın Günlüğü - roman-Almanca), Gul û Maçên Bi Lez (Gül ve Hızlı Öpücükler) Ez Herim Ku Jî (Nereye Gitsem De) isimli kitapları yayımlanan Taha Xelil, Suriye'de Leylan adlı bir derginin direktörlüğünü yapıyor. İsviçre Yazarlar Birliği Üyesi olan Xelil, aynı zamanda Avusturya Yazarlar Birliği şeref üyesi.

Bir yazarın günlüğü

Altüst

■ AHMET SONER ■

1940'lı yıllarda Ankara'da kurulan tercüme bürosu, yaklaşık bine yakın dünya klasiğini Türkçeye çevirmişti. Bu yapıtları, Milli Eğitim Bakanlığı, beyaz kapaklar içinde yayınlamıştı. 1950'de Demokrat Parti'nin yönetime gelmesiyle birlikte tercüme bürosu dağılmış, kitap yayını sınırlanmıştı.

Dünya klasiklerini yayınlama işi bu yüzden el değiştirmiş, devletten özel sektöre geçmiş oldu. Varlık yayınları ile Remzi kitabevi, uzun yıllar bu landa başı çektiler.

Böylelikle dünyanın belli başlı yazarlarının pek çok kitabı evlerimize girdi. Fransız, İtalyan, Alman, Rus, İngiliz, İskandinav, İspanyol, Çin, Amerikan, İran, Macar ve Hint klasiklerinin okuma şansının yakaladık.

Rus yazarlarından Puşkin, Gogol, Turgenyev, Dostoyevski, Çehov, Gorki gibi yazarların hemen hemen bütün yapıtları Türkçeye çevrilmişti. Yazdıkları mektuplar bile yayımlanmıştı.

Ama nedense Dostoyevski'nin 1873 yılında Yurttaş adlı dergide yayımlamaya bayladığı, rahatsızlığı yüzünden iki yıl ara verdiği, 1876-1881 yılları arasında düzenli bir biçimde aynı dergiye verdiği "Bir Yazarın Günlüğü" uzun yıllar Türkçeye çevrilmemişti. 1975'teCem Yayınevi sadece 1873'ün günlüklerini bir kitapta toplamıştı.

Dostoyevski'nin bütün günlükleri ancak bu yılın nisan ayında Kayhan Yükseler'in çevirisiyle Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanabildi. Bu gecikmenin nedenleri Dostoyevski'nin Osmanlı Türkleri aleyhine yazdıkları olsa gerek. Çünkü yazar aşırı bir Slav milliyetçisidir. Ve çok sık kullandığı sözlerden biri de şudur: "İstanbul er ya da geç bizim olacaktır".

Yaklaşık bin sayfayı aşkın iki kitapta toplanan "Bir Yazarın Günlüğü"nde Dostoyevski'nin polemikleri zevkle okunuyor. Dergiye gönderilen eleştirileri yanıtlayan Dostoyevski, bu yazılarda, aklını, zekasını, ve bütün hünerlerini sergiliyor. Osmanlı-Rus savşından, adalet sistemine, edebiyattan resime, halkın dini inancından batılılaşmaya, Slav halklarının birliğinden, dil sorununa, halktan kopuk aydınlardan Rusların votka düşkünlüğüne; Puşkin'den Gogol'a, Köleliğin kaldırılmasından Rus ruhuna kadar pek çok konuda yazarın görüşlerini öğreniyoruz.

Kitabın 111. sayfasında Puşkin'in bir şiirinden sekiz dizeye yer vermiş Dostoyevski:

"Tabloya şöyle bir göz gezdirdi çizmeci,
Ve çizmedeki bir hatayı gösterdi.
Hemen fırçayı alıp düzeltti ressam.
Çizmeci elleri belinde:'Bakın' dedi,
Sanki bir eğrilik var yüzünde...
Ya şu göğüs, fazla açık değil mi?
Ressam dayanamadı, kesti sözünü:
'Dur dostum, çizmeden yukarı çıkma!"

"Yurttaş" dergisinin son sayısı 1881 yılının ocak ayında yayımlanır. O sayıda bir abone ilanı da vardır: "Dergimiz her ay devam edecek(yılda oniki sayı), haftalık gazeteler boyutunda ve her ayın son gününde yayınlanacak. Boyutu, ruhu ve karakteri 1876 ve 1877 yıllarından farkıl olmayacak. Bu bir dergi değil, günlüktür. Bütün yazılar F.M. Dostoyevski tarafından yazılmış olacak. Fiyatı:12 sayı 2 rjble 50 kapik, posta masrafları dahil 3 rubledir. Tek sayı 30 kapik."

Dostoyevski, 28 Ocak 1881'de hayata gözlerini yumar, derginin yeni abonelerine şubat ayında dergi postalanmaz.

Andrzej Wajda'ya 'Onur Ödülü'

TÜRSAK Vakfı'nın düzenlediği 8. Uluslararası Tarih-Sinema Buluşması kapsamında Polonyalı usta yönetmen Andrzej Wajda'ya Ömür Boyu Onur Ödülü verilecek.

Wajda'nın yoğun programı nedeniyle İstanbul'a gelememesi üzerine ödülü Yönetmen Tevfik Başer tarafından Varşova'da kendisine verilecek. Avrupa sinemasının usta yönetmeni Andrzej Wajda, 1950'li yıllarda başladığı sinema serüvenini başarıyla sürdürüyor. 6 Mart 1929'da Polonya'da Suwalki'de doğan Wajda, 16 yaşından itibaren Polonya Direnişi ile birlikte savaştı. 1972'de genç sinemacıları yüreklendirmek amacıyla Film Polski'nin bir dalı olarak kurulan Film Unit X'in Başkanlığı'na, Polonya Sinemacılar Sendikası Başkanlığı'na seçilen Wajda, Polonya'daki politik durum nedeniyle 1981'de her iki görevinden de istifa etti. Daha sonra çalışmalarını tiyatro ve yabancı stüdyolarla ortak film yapımları üzerinde yoğunlaştırdı.1989'un başında, yeni Polonya Halk Cumhuriyeti'nde senatörlüğe seçildi.

İSTANBUL-DİHA

Umut Günleri'ne destek

Tiyatro Ankara ve Ankara Üniversitesi Yenikapı Tiyatro Topluluğu oyuncularıyla, gazeteci-yazar Hasan Coşar, Hakkari Umut Günleri'ne katılmak üzere yola çıktı.

Hakkari'ye hareket etmeden önce Yüksel Caddesi'nde sanatçılar adına açıklama yapan yönetmen Orçun Masatçı, "Bugün Ankara'dan, kardeşlik elini ve Şemdinli olaylarının peşini bırakmayacağımızı bildirerek Hakkari'ye yola çıkıyoruz" dedi. Gazeteci-yazar Hasan Coşar ise, Hakkari Umut Günleri çerçevesinde daha çok Kürt halkının sorunlarına sahip çıkmak, dayanışmak ve bu çerçevede bu sorunların halkların kardeşliği temelinde çözümünü Ankara cephesinden de örmek amacıyla yola çıkacaklarını söyledi. Şemdinli'de Umut Kitabevi'ne yönelik bombalı saldırı ve ardından yaşanan olaylara değinen Coşar, şunları dile getirdi:

"Şemdinli'de patlak veren ve kontrgerilla faaliyetlerinin daha çok öne çıktığı bu dönemde Şemdinli ve Hakkari'deki halkla dayanışma içinde olmak, kontrgerilla faaliyetlerinin açığa çıkması, JİTEM'in ve kontr-gerillanın dağıtılması için sürdürülen kavgaya omuz vermek için orada olacağız."

Hakkari Umut Günleri kapsamında Hakkari Kültür Merkezi'nde 9 Aralık'ta Tiyatro Ankara Orçun Masatçı'nın yazdığı "Umut" adlı oyunu, Ankara Üniversitesi Yenikapı Tiyatro Topluluğu ise 10 Aralık'ta Aziz Nesin ve Yılmaz Erdoğan'ın yazılarından uyarlanan "Sevgilerimle" isimli oyunu sahneyelecek. Gazeteci-yazar Hasan Coşar ise 11 Aralık'ta söyleşiye katılacak. ANKARA-DİHA

Devlet tiyatroları yeni sahne arıyor

Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Mine Acar, 45 yıldır Ankara sanat yaşamının çok önemli bir mekanı olan Yeni Sahne'de belki de son oyunların sahnelendiğini belirterek, Kızılay civarında "yeni sahne" arayışında olduklarını bildirdi.

Mine Acar, göreve geldiği dönemde Yeni Sahne'nin çoktan kaybedildiğini, mahkeme kararının Devlet Tiyatroları aleyhine bir karar verdiğini ifade etti. Bu nedenle Ormancılar Derneği'ne ait olan sahne için dernekten bir dönem daha kullanım izni aldıklarını dile getiren Acar, daha sonraysa Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne sahnenin tescillenmesi için başvuruda bulunduklarını, ancak eski eser olmadığı için bu isteğin de gerçekleştirilmediğini söyledi. Acar, artık Yeni Sahne'de son oyunların oynandığını ifade etti.

Acar, Yeni Sahne'nin yerini dolduracak "yeni bir sahne" arayışında olduklarına işaret ederek, "Çok üzgünüz" dedi. Yeni Sahne 4 Ekim 1960 tarihinde ilk kez "Caligula" oyunuyla sanatseverlerle buluştu.

ANKARA

Duduk insanlığın kültür mirası

Fransa'nın başkenti Paris'te bulunan Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Ermenilere ait Duduk'u, insanlığın manevi kültür mirası harikalarından biri olarak kabul etti. UNESCO, Duduk'u artık bir konser çalgısı ve yüksek kültürün bir parçası haline geldiği için kültür mirası listesine dahil ettiğini duyurdu. UNESCO tarihi, sanatsal ve etnografik öneme sahip 19 harikayı içeren listesine 28 yeni harika daha eklemişti. Bu yıl, Yakut "Olonho" efsanesini anlatanların sanatı da listeye alınmıştı. UNESCO'nun son olarak hazırladığı listeye kattığı harikalar arasında; "Muğamlar" (Azerbaycan), Binşe karnavalı (Belçika), Kihn Adası Kültür Alanı da (Estonya) yer alıyor.

ERİVAN-DİHA

Müzik Dinletisi

"Koma Gulên Xerzan"

MKM Gösteri Salonu

10 Aralık Cumartesi
Saat:16.00

Adres: İstiklal Cad.Turhol Han
No: 373/2 Beyoğlu-İstanbul

Tel: 0212 251 85 06-07
Fax: 251 86 06
ncm_iletisim@hotmail.com

87.5 YAŞAM RADYO

Program Adı: Ağız Tadıyla
Programı Hazırlayıp Sunan:
Cüneyt Gülen
Program Konukları:
İLDA
Proğram içeriği: Yeni albümü ile Ağız Tadı sabah sohbetinda
Program Yayın Saati:
10.00 -12.00
Tarih: 09.12- 2005 Cuma

YAŞAM RADYO

Canlı Yayın Telefon Numarası: (0212) 245 81 80

Fax: (0212) 245 71 40

Kılavuzu karga olanların...

■ ENGİN ASLAN

Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (ASAM) Başkanı, emekli büyükelçi Gündüz Aktan, Kürt sorununun tartışıldığı bir süreçte çözümün Türkiye açısından yaratacağı tehlikeler! üzerine değişik senaryolar üzerinde duruyor. Temsil ettiği çizgi ve devlet içerisinde dayandığı ulusalmilliyetçi kanat açısından Aktan'ın ileri sürdüğü görüşlerin incelenmesi gerekir.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "Kürt sorunu vardır. Bu benim de sorunumdur" dediği 10 Ağustos'taki Aydınlar görüşmesinden sonra Aktan, anti-Kürt cephesinden tartışmaya katıldı. Kürt sorunu diye bir sorun olmadığı tezini işleyen Aktan, 18 Ağustos 2005 tarihli Radikal gazetesindeki "Hükümetin Tutumu" başlıklı yazısındaki şöyle diyor: "...Sn. Başbakan'ın tanımını yapmadan 'Kürt sorunu' kavramını benimsemesi hatalı oldu. Bu kavram PKK ile 15 yıllık mücadelede dikkatle ayrılan terörle güneydoğuya ilişkin tüm diğer sorunları birleştirdi. Bunlardan birine işaret etmekte yarar var: Şehit yakınları ve onların arkasındaki geniş kitle, kayıplarını PKK terörizmine verdikleri inancıyla Kürtlere karşı tepkilerini sınırlıyorlardı. Şimdi çocuklarını PKK terörünün ötesinde Kürt sorununa yani Kürtlere kurban verdikleri görüşüyle tepkilerini Kürtlere yöneltebilirler ve korkulan çatışmalar başlayabilir." 22 Mart'ta Genelkurmay'ın yayınladığı "Sözde Vatandaşlar" bildirisi hatırlanacak olursa Aktan'ın milliyetçi cephenin teorik arka planını oluşturmaya çalıştığı anlaşılıyor.

Kürtler demografik tehdit!

Aktan, Şemdinli olayları sırasında bu kez Bölge'deki demografik yapıyı da önemli bir tehlike unsuru olarak empoze etmeye çalışıyor. 24 Kasım 2005 tarihli Radikal Gazetesi'ndeki yazısında Aktan şöyle diyor: "...Asıl önemli sorun bölge nüfusunun Türkiye geneline oranla birkaç kat yüksek olması. Bunda PKK'nin siyasi amaçlı çoğalma söyleminin etkisi var. Öte yandan, Bölge kadınının belki de dünyada eşi benzeri görülmeyen ölçüde aşağı statüsü ve bu bağlamda çokeşliliğin yaygınlığı nüfus artışını rekor düzeye çıkarıyor. Doğu ve Güneydoğu'daki Kürt nüfusun bu artış hızıyla 2025'te ülkenin geri kalan nüfusuna eşit olacağı hesaplanıyor. İyimser tahminler Kürtlerin bu hedefe en geç 2035'te ulaşacağını gösteriyor..." Kürtleri demografik olarak Türk nüfusu karşısında tehdit gören ve bu tezi işleyen Aktan acaba hangi verilerle hareket ediyor? Ü. Özgür Gündem Gazetesi'nin 5 Eylül 2005 tarihli sayısında yer alan bir haber Aktan'ın dayanak noktasının gerçekçi olmadığını gösteriyor. Söz konusu haberde

Gündüz Aktan şimdi de karanlık senaryolarıyla gündemde. Kürtleri demografik olarak Türk nüfusu karşısında tehdit gören tezlerine yeni kehanetleriyle devam ediyor. Aktan, bu ırkçı teorileri bir defa daha gözden geçirmeli

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etüdleri Enstitüsü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Turgay Ünalan şöyle diyor: "Doğu'yla batı arasındaki nüfus farkı giderek kapanıyor. Batı'da 1,8 olan anne başına düşen ortalama çocuk sayısı Doğu'da 4'ün altına düştü. Belirgin bir azalma var. Bu kadın başına bir rakam. Batının nüfusunun daha yüksek, Doğu'nun daha az olduğunu düşündüğünüzde, bu hiçbir zaman Doğu'nun nüfusu hızlı artıyor gibi bir yorum yapılmasını sağlamıyor. Türkiye'yi alarma geçirecek bir artış yok. Doğu'dan batıya göç halen devam ediyor. Bu da gözetildiğinde zaten nüfus dengeleniyor..." Türkiye'deki nüfus hareketlerini düzenli olarak izleyen bir bilim insanı bunları söylerken, Aktan, acaba MGK'nin 1996'daki "Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı raporunda yer alan "Kürtlerin nüfusu 2025'te toplam nüfusun

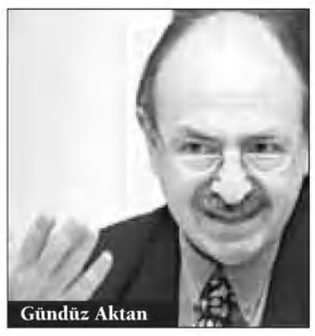

Gündüz Aktan

yüzde 50'sinin üzerine çıkma eğiliminde" raporunu mu esas alıyor? Aktan'ın Kürt nüfusu artışına yönelik yaptığı analiz gerçekçi olmaktan öte sadece askeri çevrelerin "tehdit algılaması"nı yansıtıyor.

Zorunlu göç yayılma oldu

Aktan nüfus artışıyla ilgili dayanaktan yoksun yazısının devamında şöyle bir sonuca daha varıyor: "Bu çerçevede PKK'nın göç politikasının Akdeniz'e çıkışı hedeflemesi önem kazanıyor." Bu da dayanaktan yoksun ve hatta gerçekleri ters yüz eden bir yaklaşım. Köyleri yakılıp yıkılan bunun sonucu olarak doğdukları yerleri terketmek zorunda kalan milyonlarca insanın batı illerine zorunlu göçü ne zamandan beri "PKK'nin Akdeniz'e nüfus yayılması oluyor?" Mersin bilindiği üzere Türkiye'nin çok kültürlü yapısını yansıtan ve son yıllarda aldığı göçle Kürt şehrine dönüşen bir metropol kent. Dönemin Valilerinden Şenol Engin'in 1997 yılında Kürt göçzedeler arasında (3 bin denek) yaptırdığı bir araştırmada, "koşulların sağlanması halinde geri döneriz" diyenlerin oranı yüzde 80.8 olarak saptandı. Aynı araştırmada yüzde 76'sı göçetme nedenini "devlet baskısı", "köy yakılması", "koruculuk dayatması" olarak sıralıyor. Bu sadece çok küçük bir örnek. Hem de Aktan'ın "PKK göç politikasını yayıyor" dediği Akdeniz'den. Türkiye'nin göç alan diğer illerinde de benzere eğilim var. Peki buna rağmen "nüfus yayılma" stratejisinden bahsetmek mümkün mü? Kaldı ki PKK'nin Kürt sorununun çözümü için ileri sürdüğü şartlar arasında "köye geri dönüş" önemli bir yere sahip. O halde Aktan, "karanlık" odalarda yazdığı bu senaryoları yeniden bir gözden geçirmeli.

Ayrılma kimin politikası?

Aktan'ın bir başka yazısıyla devam edelim. 25 Kasım 2005 tarihli "Çözüm felaket mi?" başlıklı yazısında Aktan şöyle diyor: "... PKK-DTP etnik çatışmanın bir şekilde başlaması ve birlikte yaşama imkânının giderek ortadan kalkmasını amaçlıyor..." Bu sözlerin sahibi Aktan Kürt hareketindeki değişim stratejisini bilmiyor mu? Bilmemesi mümkün değil. 1999'daki stratejik değişimle birlikte Öcalan, birlikte yaşama arzusunu ve sorunların Türkiye'nin demokratik birliği-bütünlüğü içinde çözüm kararlılığını "Demokratik Cumhuriyet", "Ortak vatan", "Özgür birliktelik" biçiminde formüle etti. Kürtler de Türk halkıyla birlikte yaşama arzusu ve kararlılığını her defasında ortaya koydu. Şemdinli de bunun son örneği. Ortada tarihi iki fotoğraf var. Biri Bozöyük, diğeri Şemdinli. Bir tarafta demokratik hakkını kullanan insanlara karşı yakma ve linç girişimi, diğer tarafta da kitabevini bombalayan çete elemanlarının burnu dahi kanamadan emniyete teslimi. Hangisi bölücü ve ayrımcı?

DTP'nin Eşbaşkanları'ndan Ahmet Türk bu gazetenin sütunlarında yer alan bir röportajında şöyle demişti: "Kürtler köyleri yakılıp yıkıldığında bir başka yere gitmediler, Adana'ya, İzmir'e, Mersin'e gidip yerleştiler. Türk halkıyla birlikte yaşamı seçtiler." Bütün bunlara rağmen Kürtleri "ayrılma" politikasıyla suçlayan Aktan, temsil ettiği bazı güç odaklarının niyetini ortaya koyuyor olmasın? Bunu Aktan'ın şu cümlelerinden çözmek mümkün: "...PKK'yı yenerken, 'Aman Kürt kardeşlerimiz gücenmesinler' diye, Kürtleri eleştirmekten kaçındık. Aşiret yapısının ve kadının statüsünün ne denli ilkel olduğunu söylemedik. Siyasi amaçlı nüfus artışını engellemeye çalışmadık, 'Tüm vatan sizindir' dedik. Tarih mitolojilerinin uydurma olduğunu bildiğimizi fark ettirmedik. Sonunda devletin iki asli unsurundan biri olduklarını iddia edecek hale geldiler. Şimdi birlikteliğimizin bu sahtekârlık üzerine sürmesini istiyoruz." (3 Aralık 2005 Radikal Gazetesi) Aktan tehdit etmeyi de ihmal etmiyor: "...Türk milletinin olası tepkisini küçümseyenlerin akıllarını başlarına alması için zaman gelmiştir, hatta geçmektedir..."

Bütün bunlar gösteriyor ki; Şemdinli'de halkın açığa çıkartıp teşhir ettiği sadece iki-üç çete elemanı olmasa gerek. Perde gerisindeki "planlayıcılar" ile onların "teorisyenleri" de tek tek deşifre oluyor, hem de "karanlık" senaryolarıyla birlikte.

Kimlik Sorunu

Bu günlerde herkes "kimlikleniyor!" Daha önceden bir "kimliği" olana da, "kimliği" olmayanada, "kimlik" dağıtım memurluğuna soyunanlar tarafından yeni "kimlikler" veriliyor! Sınıflandırılan "kimliklerden" altta bulunanı, lütuf gösterilerek, isteyen istemeyen herkese dağıtılıyor! Neredeyse almayana zorla veriliyor! Bu durumda insanın olanlara bakıp, ağlamaklı olmaması mümkün mü?

Alttaki "kimlikler" bol keseden dağıtılırken, ortak üst kimlik talebinde bulunanlar suratlarına tokadı yiyorlar. Tokat yemeklede kalmıyorlar; Bazen, üst "kimliği" paylaşmak istemeyenler tarafından vuruluyorlar; Evleri barkları üzerlerine yıkılıyor; Yaşamları cehenneme dönüştürülüyor.

Milliyetçiliğin şoven şırasının sarhoşluğuyla ortalıkta nara atan bazıları, "altı üstü yok, tek kimlik var ! ya kabul edersin yada terkedersin!" diyerek, alt "kimlik" dağıtma lütfunda bulunanları bile, "vatana ihanetle" suçalyacak kadar ileri gidiyorlar.

Bu "kimlikleme durumu" eşitlenme süreci olarak kabul edilmiyor. Verili olanın, statükonun sürdürülmesinin bir aracı olarak dayatılıyor. "Beyaz olan benim, bunu kabul et! Benim üst oluşumu onayla! Gerisi kolay, bu ülkenin ëzencileri' olarak, benim altımda sizlerede ëzenciliğinizin' onaylandığı bir kimlik tanınır" deniyor.

■ MUSTAFA KAHYA ■

"Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tür! Türk tanımlaması etnik bir tanımlama değildir. Türk tanımlaması bir üst kimliktir. Bu değiştirilemez! Değiştirilmesi dahi teklif edilemez! Bunun dışında üst "kimlik" tanımlaması yapmak, bu ülkeyi bölmek demektir!" denilerek, "sorunun çözümü ve barışın sağlanmasının tek yolu" olarak herkes Türk'lüğe davet ediliyor. Madem tek yol budur, öyleyse yıllardır sürdürülen savaşın nedeni nedir? Bu anlayış, olanı yok sayma değil midir? Barış ve sorunun çözümü, karşılıklı tarafları gerektirir. Yok olanla barış olmayacağına göre, taraf olanın taleplerini görmezlikten gelmek, bir anlamda savaş istemek değil midir?

Bunca yaşananların, dökülen kanların, çekilen acıların ve ödenen bedellerin karşılığı olarak, öneri-le önerile "üst kimlik" olarak, Türk'lüğün kabulu dayatılıyor. Bunlar ya insanları saf sanıyorlar yada ahmak yerine koyuyorlar. Türk etnisine dayalı bir "kimliği" üst "kimlik" olarak kabul etmemek, "Türkiye vatandaşlığı kimliğini" üst "kimlik" olarak önermek neden bölücülük oluyor? Politik bir toplum tanımlaması olarak "Türkiye vatandaşlığı" şemsiyesi altında dil, din, kültür çeşitlilikleriyle ve kimlikleriyle toplulukların eşitlik zemininde birliğini istemek mi bölücülüktür, yoksa Türk'lüğü dayatmak mı bölücülüktür? Bölücü olan; sorunun eşitlik zemininde demokratik çözümünün önüne, egemen etnik "kimliği" ırkçı bir kale olarak dikendir.

Bugün, "alt kimlik" bahşederek Türk'lüğün "üst kimlik" olarak kabul edilmesini isteyenler, dün, bugün bahşettikleri "alt kimliği de" kabul etmiyorlardı. "Bu ülkede Kürt yoktur, herkes Türk'tür" diyorlardı. Kürt halkı, ağır bedeller ödeyerek, kendi küllerinin içinden kendi kimliğini inkarcılarının inkarını inkar ederek oluşturdu. Kürt halkı, tarihsel rolünü, yok sayılanı var sayılır hale getirerek oynadı. Şimdi var ettiği bu kimliğin kollektif bir hak olarak anayasal güvenceye kavuşturulmasını talep ediyor.

Gizli Savaş örgütleriyle intikam timleri oluşturanlar, yarattıkları kan denizinin ortasında oluşan yürek yangınlarıyla süreci, her geçen gün etnik bir çatışamaya doğru sürüklüyorlar. İki halkın kardeşleşmesi, eşitlik zemininde demokratik barışçıl bir çözümün karşısına imha politikaları dayatılarak tahrip ediliyor.

"Muasır medeniyetler düzeyine ulaşma" retoriğiyle, Türk'lük tanımlaması üzerinden edinilen ulus devlet süreci, hedeflenen "muasır medeniyetle" arasındaki mesafeyi giderek daha da artırıyor. Üzerinde titizlenilen etnik temelli ırkçı kimlik, artık başka halkların gözünde bir insanlık ayıbı olarak görülüyor. Bu ayıptan kurtulmak, ayıplanan kimliğe itibar kazandırmak, başka "kimliklerle" eşitlenerek sağlanabilir.

Sosyal yaşamda, halkların kardeşliğini sağlamak için, yıkanarak kirlerinden arınmanın başka da bir yolu yoktur.

GENERAL ELECTRİC

HALİL İNCESU hincesu@hotmail.com

BULMACA

HAZIRLAYAN: İtalik Ajans

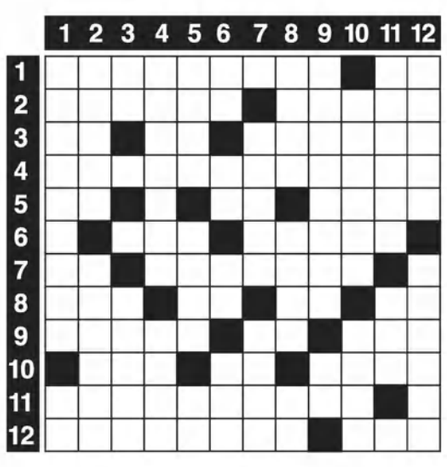

SOLDAN SAĞA

1. Yunan mitolojisinde Miken kralı Atreus'un oğlu olan kahraman - Yemek. **2.** Kuram niteliğinde olan, kuramsal, teorik - Para ile ilgili, parasal. **3.** Dil Bilimi (kısaltma) - Bir ölçü birimi - Urfa'nın bir ilçesi. **4.** Dünyanın yedi harikasından biri. **5.** Bir sayı - Bir renk - Büyük ve süslü çadır. 6. Asli konu, sanat eserlerinde işlenen özkonu - Herhangi bir enerjiyi mekanik enerjiye dönüştüren sistem. **7.** Asker - Cilveli, nazlı. **8.** Eski dilde adet, tören - Olumsuzluk anlatan önek - Bir renk - Berilyumun simgesi. **9.** Belli bir konu üzerinde olmayan, dereden tepeden - Bir hayvan - Mezar, anıt. **10.** Çekinme, sakınma - Duman kiri - Yürürlükte olan, geçerli. **11.** Akü. **12.** Eritilmiş ve birazı yakılmış şekerle yapılan şekerleme - Herhangi bir kas kümesinin irade dışı hareketi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Yunan mitolojisinde deniz canavarına kurban edilen ve Perseus tarafından kurtarılan prenses - Bir renk. **2.** Afrika'da yaşayan bir halk - Eş, zevce. **3.** Yeterli miktarda olmayan - Hint-Moğol imparatorluğunun ilk hanedanı. **4.** Fas'ta işlenen yumuşak bir keçi derisi - İki ağızı keskin bıçak. **5.** Yunan mitolojisinde kavga ve anlaşmazlık tanrısı - Engel - Valide, ana. **6.** Bir nota - Halk dilinde "evet" - Güney Afrika'nın plaka işareti - Bir bağlaç. **7.** Fasulye, pirinç, buğday gibi taneler kaynatıldığında nişastanın çökelmesiyle oluşan koyu sıvı - Başlıca, temel niteliğinde olan, esasî, bazal. **8.** Uygun bulma, tasdik - Özenli, düzgün - Uzaklık anlatır. **9.** Uyuşturucu - İnek sesi. **10.** Bir tür keten, patiska veya basma - Hırçın, öfkeli, hiddetli. **11.** İstanbul'un ilçesi - Bir sayı. **12.** Tahıl için kullanılan, sekiz kiloluk ölçek - Bir yüzü içbükey, öbür yüzü dışbükey olan mercek.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	F	E	R	M	A	N	T	A	S	Y	O	N
2	A	K	A	R	S	U	■	S	U	A	R	E
3	T	İ	K	■	T	A	Ç	İ	Z	K	A	R
4	İ	N	E	K	■	R	İ	D	A	■	K	E
5	H	■	T	A	M	■	S	İ	N	A	■	Y
6	■	M	■	P	A	T	İ	K	■	R	İ	E
7	M	E	R	A	S	İ	M	■	T	I	R	■
8	A	T	A	K	A	N	■	S	A	T	E	N
9	T	R	S	■	L	E	V	A	Z	I	M	■
10	K	U	T	U	■	R	E	S	İ	M	■	İ
11	A	K	I	C	I	■	T	O	Y	■	A	K
12	P	■	K	A	M	Y	O	N	E	T	Ç	İ

TARİHTE BUGÜN

1961. Tanzanya bağımsızlığını kazandı. Julius Nyrere Cumhurbaşkanı oldu.
1994. Türkiye Büyük Millet Meclisi Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni onayladı.

FORUMSAYFASINDA YAYINLANMASINI İSTEDİĞİNİZ YAZILARINIZ İÇİN:

forum@gundemimiz.com

D GRUBU'NDA MÜCADELE EDEN MANCHESTER UNITED ŞAMPİYONLAR LİGİ'NE VEDA ETTİ

M. United'a Benfica şoku

Daha önce Şampiyonlar Ligi şampiyonluğunu yaşamış olan İngiltere'nin ünlü kulübü Manchester United, Benfica'ya yenilerek grubunda son sırda yer aldı ve Avrupa kupalarına veda etti

Şampiyonlar Ligi grup maçları oynanan sekiz karşılaşmayla tamamlandı. Gecenin en sürpriz sonucu ise Benfica'ya 2-1 yenilen Manchester United'ın Şampiyonlar Ligi'nden elenmesi oldu. C Grubu'nda mücadele eden takımlardan Werder Bremen, Panathinaikos ve Udinese arasındaki grupta ilk ikiye girme mücadelesinden ise Alman takımı galip ayrıldı. Udinese Barcelona'ya yenilince Panathinaikos'u 5-1 yenen W. Bermen yoluna devam etti.

Şampiyonlar Ligi'nde ilk tur grup mücadeleleri, önceki gün oynanan sekiz maçla tamamlandı. Gecenin en süpriz maçlarından biri Benfica ile Manchester United arasında oynanan karşılaşma oldu. Portekiz temsilcisi 1-0 yenik duruma düştüğü karşılaşmada maçı 2-1 kazanmayı başararak bir üst tura yükselmeyi başardı. İngilizlerin ünlü kulübü Mancheseter United bu sonuçla grupta son sırada kalarak bu yılki Avrupa macerasına veda etti.

Son haftaya kadar dört takımın da ilk iki iddiasını koruduğu D Grubu'nda Villarreal ve Benfica, Şampiyonlar Ligi'ne devam etme hakkını elde etti. Lille UEFA'ya giderken, Manchester United Avrupa yolculuğunun sonuna geldi.

Villarreal son maçında Lille'i 1-0 yendi ve 10 puanla grubu lider olarak tamamladı. Benfica, geriye düştüğü mücadelede Manchester United'ı 2-1 mağlup ederek sekiz puanla ikinci sırayı aldı.

Sparta Prag elendi

A Grubu'nda Juventus, deplasmanda Rapid Vienna'yı 3-1 yendi ve 15 puanla grubu birinci sırada bitirdi. Bayern Münih Club Brugge ile 1-1 berabere kalınca ikinci sırada kaldı. A Grubu'nda altı maçını da kaybeden Rapid Bükreş Avrupa kupalarından elendi, yedi puanlı Brugge UEFA Kupası'nda devam edecek. B Grubu'nda birinciliğini daha önce garantileyen Arsenal, Ajax ile 0-0 berabere kaldı. UEFA Kupası'na gitmek için Thun'u yenmesi gereken Sparta Prag rakibiyle golsüzlüğü bozamayınca grupta son sırayı aldı ve elendi.

Werder Bremen ikinciliği aldı

C Grubu'nda liderliği daha önce kesinleşen Barcelona'nın ardından ikincilik için çekişen üç takımın mücadelesinde kazanan Werder Bremen oldu. Kendi sahasında Barcelona'dan alacağı bir puan ikincilik için yeten Udinese rakibine 2-0 yenilince Şampiyonlar Ligi'nden elendi. Udinese 3. sırada yer alarak UEFA Kupası'nda devam etme şansı yakalarken, Bremen 5-1 yenilen Panathinaikos Avrupa kupalarına veda etti.

Porto ve Mancheseter'den veda

Şampiyonlar Ligi'nde grup maçları sonunda bu kupada daha önce şampiyon olan Porto ve Manchester United gruplarında son sırada kalarak Avrupa'ya bu sezonluk veda etti. Avrupa'nın en büyük kupasında ilk kez mücadele eden ekiplerden Villarreal, grup birincisi olarak son 16 arasına girerken Betis, Artmedia, Udinese ve Thun, UEFA Kupası'nda yollarına devam edecek.

Elenenler, devam edenler

Şampiyonlar Ligi'nde devam edenler: Milan, PSV, Lyon, Real Madrid, Liverpool, Chelsea, Inter, Rangers, Juventus, Bayern Münih, Barcelona, Villarreal, Benfica, Barcelona, Bremen, Arsenal, Ajax.

UEFA Kupası'na gidenler: Schalke, Betis, Rosenborg, Artmedia, Udinese, Thun, Club Brugge, Lille.

Avrupa'dan elenenler: Fenerbahçe, Sparta Prag, Manchester United, Panathinaikos, Rapid Vienna, Anderlecht, Olympiakos, Porto.

SPOR SERVISI

Lale Orta

Türkiye'nin ilk kadın takımı Dostlukspor'un kalecisi, ilk kadın profesyonel futbol ligi hakemi, FIFA kokartlı ilk Türkiyeli kadın hakem... Yaşamına bir çok başarı sığdırmış. Türkiye'nin kadına karşı bu kadar geri zihniyetine rağmen, bıkmadan usanmadan birçok sıkıntı çekerek, belki tüm toplumun karşısına dikileceğini bilerek, en zor dönemlerde Türkiye kadın futboluna ve kadın hakemlere öncülük yaptı.

En zor süreç insanları ve toplumu alıştırma dönemidir. Toplumun büyük çoğunluğunun ilk gördüğü bir şey ise, yapılan, başta aile bireylerinden tutun herkes sizin karşınızda olacaktır. Eğer gerçekten yaptığınız şeye inanıyorsanız, tüm bu karşı çıkışlarla mücadele edersiniz. Fakat bu mücadele eden kişi için çok yıpratıcı olur. Çünkü sizin mücadele alanınız çok geniştir.

Lale Orta önemli bir kişiliktir. İlk kadın futbol takımının kalecisiydi. Zaten kalecilik mesleği çoğu zaman yalnızlık demektir. Bir de buna kadın kimliğiniz eklendi mi, o iki direk arasında yemediğiniz küfür kalmıyor. Takımın galip gelse ne olacak, bir kadın kalecide bunun mutluluğunu yaşayacak moral kalır mı bunca hakaretten sonra? Düşünün ki daha federasyon bile kadınların bu işi yapabildiklerini görmezlikten geliyorsa. Yani 1980'li yıllar...

Feminspor

■ GAYAL TEKİN ■
gayaltekin@mynet.com

20 yıldır yaşamının büyük çoğunluğunu üzerinde geçirdiği çim sahalara 26 Kasım 2006'da veda etti. Hakemlik hayatı boyunca 60'ı uluslar arası olmak üzere 1500 maç yönetti. 2002' de Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından "Kadın ve Spor 2002 Avrupa Kıtası Büyük Ödülü"nü kazandı. Bir çok uluslararası ödüllere aday gösterildi.

Türkiye'yi uluslararası arenada çok iyi temsil etmesine rağmen, burada verilmesi gereken değerin verilmediği çok açıktır. Her noktada insanını acımasızca harcayan anlayış kadınlar noktasında iyice acımasızlaşıyor ve ilkesizleşiyor. Tüm deneyimlerine ve çok iyi maç yönetmesine rağmen Süper Lig maçlarında (bir ya da iki maç dışında) görev verilmedi Lale Orta'ya. "Adamcılık" MHK'da da iyi işliyor olmalı ki, Lale Orta gibi deneyimli hakemler dışarıda bırakıldı. Bir insana Avrupa'da maç veriliyor da, kendi ülkesinde verilmiyorsa, bunu başka neye yorumlayacağız. Antrenör olmasına rağmen, Türkiye Kadın Milli Takımı'nın başına getirilmedi. Oysaki bunu hak eden birkaç kadın arkadaştan biriydi. Getirilenler onun kadar deneyimli olmadıkları gibi, kadın futbolcuların emeğini de sıfırladılar.

Lale Orta, 5 Kasım'da İspanya ve Belçika takımları arasında oynanan Kadınlar Dünya Kupası Grup Eleme maçında son kez düdük çaldı. Oysaki Lale Orta'lar kolay yetişmiyor. MHK buna izin vermemeliydi.

Ağrı'da ilk tenis kortu açıldı

Ağrı'da ilk tenis kortu sporsevenlerin hizmetine sunuldu. Ağrı Valiliği'nin katkıları ile Vali Lütfü Yiğenoğlu Stadyumu'nda yapılan tenis kortu hizmete girdi. Tenis kortunun yanısıra, okçuluk ve güreş kurslarının önümüzdeki günlerde açılacak olması Ağrı'da spor alternatiflerini artırıyor.

Tenis kortunun açılışına eşofmanlarını giyerek gelen Vali Yusuf Yavaşcan, açılıştan sonra Gençlik Spor İl Müdürü Ayhan Yıldırım ile bir süre tenis oynadı. Ağrı'da ilk defa tenis kortunun hizmete girmesinin çok iyi bir çalışma olduğunu söyleyen Vali Yavaşcan, "Çünkü gençlerimiz artık kahve köşelerinde değil spor tesislerinde boş zamanlarını değerlendirecek. İnşallah spor alternatiflerimizi daha artırırız" dedi.

Tenis kortunun 30 bin YTL'ye mal olduğu belirtilirken, korta geçtiğimiz aylarda kalp krizi sonucu yaşamını yitiren AKP Ağrı Milletvekili M.Melik Özmen'in adının verilmesi bekleniyor. Açılıştan sonra davetliler de uzun süre tenis oynamayı ihmal etmediler.

AĞRI

A GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1.Juventus	6	5	0	1	12	5	15
2. B. Münih	6	4	1	1	10	4	13
3. C. Brugge	6	2	1	3	6	7	7
4. R. Bükreş	6	0	0	6	3	15	0

B GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1. Arsenal	6	5	1	0	10	2	16
2. Ajax	6	3	2	1	10	6	11
3. Thun	6	1	1	4	4	9	4
4. S. Prag	6	0	2	4	2	9	2

C GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1.Barcelona	6	5	1	0	16	2	16
2. W. Bremen	6	2	1	3	12	12	7
3. Udinese	6	2	1	3	10	12	7
4. Panathi.	6	1	1	4	4	16	4

D GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1. Villarreal	6	2	4	0	3	1	10
2. Benfica	6	2	2	2	5	5	8
3. Lille	6	1	3	2	1	2	6
4. M.United	6	1	3	2	3	4	6

E GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1. Milan	6	3	2	1	12	6	11
2. PSV	6	3	1	2	4	6	10
3. Schalke	6	2	2	2	12	9	8
4. Fenerbahçe	6	1	1	4	7	14	4

F GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1. Lyon	6	5	1	0	13	4	16
2. R. Madrid	6	3	1	2	10	8	10
3. Rosenborg	6	1	1	4	6	11	4
4. Olympiakos	6	1	1	4	7	13	4

G GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1. Liverpool	6	3	3	0	6	1	12
2. Chelsea	6	3	2	1	7	1	11
3. Betis	6	2	1	3	3	7	7
4. Anderlecht	6	1	0	5	1	8	3

H GRUBU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1. Inter	6	4	1	1	9	4	13
2. G. Rangers	6	1	4	1	7	7	7
3. Artmedia	6	1	3	2	5	9	6
4. Porto	6	1	2	3	8	9	5

Fenerbahçe forvetsiz kaldı

PSV Eindhoven karşısında Anelka ve Nobre'nin sakatlanmasıyla Fenerbahçe, Kayseri Erciyes maçı öncesi büyük sıkıntı yaşıyor. Bu iki forvetin sakatlanması ve Semih'in de cezalı olması Daum'u forvette kimi oynatacağı konusunda kara kara düşündürüyor.

PSV'ye 2-0 kaybettiği maç sonrası lige dönen ve Erciyes ile deplasmanda yapacağı zorlu karşılaşmaya gözünü diken Fenerbahçe'nin korktuğu başına geldi. Hollanda deplasmanında sakatlanan Nobre ve Anelka'nın dün çekilen MR'ları sonucu iki oyuncunun da Erciyes karşısında forma giyemeyeceği ifade edildi. Adalesinde yırtık tespit edilen Brezilyalı golcünün devreyi kapattığı bildirildi. Kulüp doktoru Kavukçu'nun sağ baldırında kas sakatlığına bağlı ödem oluştuğunu açıkladığı Anelka'nın ise Erciyes'e gitmek istemediği için sakatlığını öne sürdüğü iddia edildi.

Biryol'da kondisyon açığı

Semih'in de cezalı olması nedeniyle forvet hattında büyük kriz yaşayan Fenerbahçe'de teknik direktör Christoph Daum da yeni arayışlar içine girdi. Alman çalıştırıcının bir süredir takımla idmanlara çıkan Zafer Biryol'u da 18 kişilik maç kadrosuna alacağı ancak transfer edildikten sonra sakatlık nedeniyle bugüne kadar hiç forma giyemeyen Zafer'in fizik-kondisyon açığı nedeniyle bu oyuncuya 11'de görev vermeyeceği bildirildi. Takım içinde alternatif üretmeyi düşünen Daum'un forvette Tuncay-Alex ikilisine şans tanıyacağı belirtildi. ISTANBUL

En zengin İngiliz futbolcu Beckham

Dünyadaki tüm İngiliz futbolcular ve Ingiltere Premier Ligi'nde forma giyen oyuncular içinde en fazla servetin, 111 milyon euro ile David Beckham'a ait olduğu belirtildi.

Real Madrid'in yıldız futbolcusunu Arsenal'da forma giyen Hollandalı Bergkamp 55 milyon euro ile izlerken, üçüncü sırada ise Newcastle United'lı Owen 44 milyon euro ile yer aldı.

Sıralamada 41 milyon euroluk servetiyle Manchester United'ta oynayan Fowler dördüncü, Arsenal'da forma giyen Cambell da 38 milyon euro ile beşinci oldu. Manchester United'in yıldızları Ferdinand, Giggs ve Van Nistelroy ise 30 milyon euroluk servetleriyle sekizinciliği paylaştı.

LONDRA

Ortega'ya talip bulunamıyor

Arjantin Ligi takımlarından Newell 's Old Boys tarafından satışa konulan Fenerbahçe 'nin eski oyuncusu Ariel Ortega 'nın talibi çıkmadı.

Fenerbahçe 'nin 3 yıl önce 25 milyon dolar ödeyerek transfer ettiği Arjantinli yıldız, takımı Newell Old Boys tarafından 1 milyon 900 bin dolara satış listesine konuldu. Ancak Ortega 'ya şu ana kadar bir talip çıkmadı. River Plate kulübü ise 31 yaşındaki Ortega için sadece 1 milyon dolar ödeyebileceğini açıkladı. Arjantin gazeteleri ise Old Boys 'un, River Plate 'in teklifini kabul etmek zorunda kalacağını yazdı. Gazeteler, Arjantinli oyuncuyu transfer ettikten 1 yıl sonra 3,5 milyon dolara Newell 's Old Boys satan Fenerbahçe 'nin transfer taksitlerini bile almakta büyük zorluklar çektiğini sayfalarına taşıdı. BOINES AİNES

Spor Bakanları Türkiye'de toplanacak

Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan Doğu Avrupa Ülkeleri 1. Spor Bakanları Toplantısı ve 20. Balkan Spor Uzmanları Kongresi'nde alınan kararla, 2006 yılında gerçekleştirilecek toplantı ve kongrenin Türkiye'de yapılmasına karar verildi.

Selanik'te 1-4 Aralık tarihleri arasında yapılan toplantı ve kongreye, Gençlik ve Spor Genel Müdürü Mehmet Atalay, Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Ali Babacan ve Spor Uzmanı Yakup Yıldırım katıldı. Toplantıda 2006 yılında düzenlenecek Doğu Avrupa Ülkeleri 2. Spor Bakanları Toplantısı ve 21. Balkan Spor Uzmanları Kongresi'nin Türkiye'de yapılmasına karar verildi. ANKARA - CİHAN

Ülkede Özgür
GÜNDEM

Cihan Yayıncılık, Basın, Reklam, Film San. Tic. Ltd. Şti. Adına İmtiyaz Sahibi: Ali Gürbüz
Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Uçar **Sorumlu Yazıişleri Müdürü:** Hasan Bayar **Haber Müdürü:** Hüseyin Deniz
Merkez: Katip Mustafa Çelebi Mah. Abdullah Sok. 3/8 Beyoğlu İstanbul
Tel: 0 212 244 13 38 Faks: 0 212 244 13 47
Haber Merkezi: 0 212 251 86 54 Faks: 0 212 251 86 17
İlan Reklam: 0 212 244 34 85 Faks: 0 212 244 13 47
Baskı İstanbul: Gün Matbaacılık, Sefaköy Telsizler Mev. Akasya Sok. No: 23/A Küçükçekmece-İstanbul
Adana: Arslan Güneydoğu Matbaacılık, İstiklal Mah. İstiklal Cad. No 44 Seyhan-Adana
Genel Dağıtım: Merkez Dağıtım. Yaygın süreli yayındır.

NÜFUSBİLİM DERNEĞİ, NAMUS KONULU ARAŞTIRMASININ SONUÇLARINI AÇIKLADI

'Namus' anlayışı ürkütüyor

Araştırmaya göre, kadın bedeni namus ile özdeş tutuluyor. Kadınların namusa bakış açısı erkeklar kadar katı değil

Nüfusbilim Derneği tarafından yapılan araştırma, Türkiye'de 'namus' kavramının 'kadın, kadın bedeni, kadının cinselliği ve kontrol edilmesi' olarak algılandığını ortaya koydu.

Istanbul, Adana, Urfa ve Batman'ı kapsayan araştırma, BM Kalkınma Programı desteğiyle, namus cinayetleri ve toplumun namus anlayışını daha geniş bir çerçeveye oturtabilmek amacıyla yapıldı.

Araştırmada öncelikle, kentlerin "sosyo-ekonomik" yapılarındaki farklılıkların namusa aykırı davranışların niteliğini ve sonuçlarını belli ölçülerde etkilediği ortaya çıktı.

Görüşme yapılan kentlerin hepsinde namus kavramı, "kadın, kadın bedeni, kadının cinselliği ve kontrol edilmesi" ile bağdaştırıldı.

Kadının namusu ise "kadının bekareti, evlilik dışı cinsel ilişki yaşamaması, düzgün giyinmesi, bir kadından beklenen şekilde davranması, geleneklere uygun görevlerini yerine getirmesi" olarak vurgulandı.

Gençler daha katı

Bu konuda çoğunlukla genç erkekler ifadelerinde daha katı düşünceler sergilerken, orta yaşlı erkekler ise nispeten daha hoşgörülü.

Araştırmaya göre, kadınların kontrol edilmesi noktasında, kırsal bölgelerden kente göç etmiş olan genç erkekler, kadınların giyiniş biçimleri, okula gönderilip gönderilmeyecekleri, çalışıp çalışmayacakları gibi konuları daha çok önemsiyor.

Araştırmada, özellikle de 18-25 yaş arasındaki erkeklerin boşanma ve bekaret konusundaki fikirlerinin oldukça sert ve hoşgörüsüz olduğu gözlendi.

Anneler kızlarını destekliyor

Araştırmaya göre, okur-yazar olmayan, köyde yetişmiş, güçlü dini bağları olan yaşlı kadınlar ile kapalı geleneksel bir çevrede yaşayan eğitimsiz genç kadınlar dışındaki kadınların namus konularındaki ifadeleri genç erkeklere göre daha az bağnazlık taşıyor.

Kadınların büyük bir kısmı namus kavramını kadın cinselliğine dayandırsa da, çoğunluğu bekar bir kadının sevgilisiyle kaçıp evlenmesinin namusa aykırı bir hareket olduğunu düşünmüyor.

Bunun yanında anneler kızlarının okula gitmesini destekliyor ve kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesini engelleme çabası olarak gösteriyor. Kadınlar özellikle evlilikte sadakatsizlik durumunda boşanılması gerektiğine işaret ediyor.

Dört farklı bakış açısı:

❑ Namus cinayetlerine tam destek verenler: Bu kişiler açıkça namusa aykırı davranışta bulunmuş kişilerin ölümü hak ettiğini ve namus adına öldürmenin kaçınılmaz olduğunu söylüyor.

❑ Namus cinayetlerine şartlı destek verenler: Bu gruptakiler, öldürmenin doğru olmadığını, kimsenin öldürmek istemeyeceğini ancak kişilerin böyle bir 'namusa aykırı davranış' ile karşılaştığında ne yapacağının önceden belli olmayacağını belirtiyor.

❑ Namus cinayetlerine sosyal baskının yol açtığına inananlar: Bu gruptakiler, sosyal baskı sonucunda namus için öldürmenin kaçınılmaz hale geldiğini savunuyorlar.

❑ Namus cinayetlerine tamamen karşı olanlar: Bu gruptakiler, 'namusa aykırı davranış' olsa dahi insanların öldürülmemesi gerektiğini ifade etmektedirler. Bu grubun bir kısmı olayı dine dayandırarak, kimsenin Allah'ın verdiği canı almaya hakkı olmadığını söylüyorlar.

Namus cinayetleri

Araştırmaya göre, aile meclisi kararlarının geçerli olduğu "töre"cinayetleri, bireysel bir eylem olduğu düşünülen diğer namus cinayetlerinden ayrı olarak ele alınıyor.

İstanbul'da görüşülen kişiler, namus nedeniyle işlenmiş cinayetleri, kendilerinden oldukça uzakta başka birilerinin sorunu olarak değerlendiriyor ve olayı Bölge'deki toplumsal yapının özellikleri, geri kalmışlık ve çeşitli yoksunluklar ile bağlantılandırıyor.

Diğer namus cinayetleri ise her yerde gerçekleşebilen, kaçınılmaz ve daha bireysel olarak görülüyor. Aldattığı için karısını kıskançlık sonucu öldüren bir erkeğin durumuna, 'herkesin başına gelebilecek bir olay' olarak yaklaşılıyor. **İSTANBUL**

Korkma...

"Korkaktan kork" demişler. Korkağın acımasızlığından, korkağın vicdansızlığından. Korkağın nedensiz, mantıksız tepkilerinden. Korkağın sevgisizliğinden. Korkağın köleliğinden. Korkağın ihanetinden.

Sizin durumunuz bu. Korkuyorsunuz. Hem de her şeyden. Kuştan, yeşil bir filizden, dostça bir gülümsemeden, denizin köpüklerinden, birleşen ellerden korkuyorsunuz.

Ölülerden korkuyorsunuz. Sayıları on binlerce. Kiminin bacağı kopmuş, kiminin gözleri akmış toprağa. Kimi de hastane odalarında son kez gülümsemiş hayata. Ölülerin ailelerinden korkuyorsunuz. Geçenlerde Yüksekova'da yürüyen yüz bin insandan. Gözyaşlarını içine akıtanlardan. Barış güvercinleri uçuranlardan, acılarla bilgeleşenlerden...

Uykunuz kaçıyor geceleri... Zindanlara kapattığınız on binlerce insandan korkuyorsunuz. Onların çaydan toprak yapmasından, kuşlara yem vermesinden, kitap okumasından, yazı yazmasından, güneşe gülümsemesinden korkuyorsunuz.

Direnişle ve özgürlük iddiasıyla karşılaştığınızda, iyice vahşileşiyorsunuz. Birileri çıkıp "ben kendim gibi olmak, doğallığımla gelişmek istiyorum" dediğinde, örneğin Kürtçe konuştuğunda, korkunuz krize dönüşüyor ve kendi hiçliğinizi daha çok hissediyorsunuz. Öldürdüm zannettiğiniz küçük kardeşin yeniden dirildiğini görünce hortlak görmüş gibi oluyorsunuz ve yok etme güdüleriniz şahlanıyor: İnsanlara ölüm saçıyorsunuz.

Ama bakın, bu ülkenin, bu şehirlerin, bu köylerin insanları sizin gibi değiller. Ölmesini biliyorlar. Belki de en iyi bildikleri şey ölmek. Daha da ölecekler maalesef. Çözüm için somut bir adım atmadığınız her saniye ölüm demek. Bilmediğinizden değil, korkunuzdan adım atamıyorsunuz.

■ PINAR SELEK ■
pinarselek@hotmail.com

Barıştan korkuyorsunuz. Tarihsel, güncel sorunlarla ve kendinizle yüzleşmekten kaçıyorsunuz. Işıktan kaçan hamam böcekleri gibisiniz. Bu nedenle ordunun arkasına gizleniyorsunuz. "Daha büyük, daha güçlü silahlar!" diye bağırıyorsunuz.

Siz ölümü temsil ediyorsunuz, korkak beyler. Ama ölmekten de korkuyorsunuz.

Tanrı inancınız yok. Fakat Allah'tan da korkuyor, bu nedenle katliamlara besmeleyle başlıyor, aminle bitiriyorsunuz.

İnandığınız, inanmadığınız her şey sizi korkutuyor. Yüzünüz sapsarı, gözleriniz anlamsız bakıyor. Ölenlerin gözlerindeki anlamdan korkuyorsunuz.

Korktuğunuz için, iktidarı bırakmıyorsunuz. Yoksa aramıza gelseniz, kendinizi kanatları kesilmiş, tüyleri yolunmuş karga gibi hissedersiniz.

Kimbilir, belki de siyasete bulaşmadan önce, kendi kendinizi aşağılıyor ve sıradanlığın dayanılmaz küçüklüğü içinde, çevrenize karşı psikopatik bir nefret duyuyordunuz. Belki konuşsaydık, kişiliğinizi çözümlemede size yardımcı olabilirdik. Sizi, solungaçsız bir kurbağa ya da kabuksuz bir yengeç olmadığınıza inandırmaya çalışırdık.

Kendinizi hiçbir hayvana benzetmeyin. Çünkü sesiniz doğadaki tüm canlılardan farklı. Dikkat edin, akbabaların midesi bulanabilir. Vahşi hayvanlar, etinizi yemek için değil, iştahlarını kapatmayın diye sizi öldürebilirler.

Korkmayın korkmayın, ormanlar buralara çok uzak.

Deve kuşu gibi başınızı toprağa gömünce tüm dünyanın da kör olacağını sanmaya başlıyorsunuz. Akılınız tutuluyor.

Ya biz? Birer acı dağına dönüşmüş ruhlarımız kabul etmese de, her gün sizin sesinizi duymak zorunda kalıyoruz. Sesiniz, kulağımızı tırmalıyor. Çipil çipil gözlerinizden vebalı farelerin zehri akıyor. Arkamızı dönemiyoruz. İstemesek de sizi görüyoruz.

Ve düşünüyoruz....

Bu acizlik, bu aşağılık duygusu nasıl tedavi edilebilir?

Üstelik tepeden tırnağa korku ve nefret kesmiş bu adamlar silahlarını üzerimize doğrultmuşken...

Af Örgütü yarışma düzenliyor

Uluslararası Af Örgütü (AI) Türkiye Şubesi, namus cinayetlerle ilgili duyarlılığı artırmak amacıyla Güldünya Tören'e atfen "Güldünya'ya Sesleniş" başlıklı mektup yarışması düzenleyeceğini açıkladı.

Yaş ve cinsiyet kısıtlaması olmayan mektup yarışmasında, katılım için en önemli ölçüt, yazım dilinin toplumsal cinsiyet duyarlı olması, kadına yönelik şiddeti olağan bulan, kabul eden ve kabullenen toplumsal bakış açısının değişmesine yönelik bir yaklaşımla yazılması.

Aylin Aslım, Emine Yaman, Halime Güner, Ilkay Bahçetepe, Leyla İpekçi, Leyla Pervizat, Nebahat Akkoç, Şevket Akdemir, Yeşim Denizel ve Yıldırım Türker'in seçici kurulda yer aldığı yarışmanın sonuçları 8 Mart 2006'da açıklanacak.

"Güldünya'ya Sesleniş" başlıklı mektup yarışmasına son katılım tarihi 5 Şubat 2006 olarak açıklandı. **ISTANBUL**

'Menopoza karşı kalsiyum alın'

IMEDEEN adlı ilaç firması tarafından 'Menopoz Dönemi' konulu bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Menopiz ve Osteoporoz Derneği Başkanı Prof. Dr. Erdoğan Ertüngealp, kadınların bol miktarda kalsiyum alması ve güneş ışınlarından yeterli miktarda faydalanması gerektiğini söyledi.

IMEDEEN adlı ilaç firması, "Menopoz Dönemi" konulu bilgilendirme toplantısı düzenleyerek, "Imedeen Prime Renewal" adlı yeni ürünlerinin tanıtımını yaptı. Hyatt Regency Hotel'de yapılan toplantıya Menopiz ve Osteoporoz Derneği Başkanı Prof. Dr. Erdoğan Ertüngealp, Sanatçı Derya Baykal ve IMEDEEN yetkililerinden Enis Topçuğlu katıldı.

Prof. Dr. Ertüngealp, menopozun temel nedeninin östrojen hormonu eksikliği olduğunu belirterek, östrojen yokluğunun kalbe, damarlara ve cilde ciddi etkilleri olduğunu söyledi. Ertüngealp, menopoz en önemli belirtilerinin kemik erimeleri, unutkanlık, cilt bozulmaları ve nedensiz sinirlenme ve ağlamalar ile

uyku bozukluğu olduğunu ifade etti. Yapılan araştırmalara değinen Ertüngealp, Türkiye'deki kadınların menopoza girme yaş ortalamasının 48, Avrupa ülkelerindeki menopoz yaş ortalamasının ise 51-59 olduğunu belirtti. İklimin ve beslenmesinin menopoz yaşını etkilediğine dikkat çeken Ertüngealp, kadınların bol miktarda kalsiyum alması ve güneş ışınlarından yeterli miktarda faydalanması gerektiğini söyledi.

Tiyatro sanatçısı Derya Baykal da, menopozun olumsuz etkisinin azaltılması amacıyla kadınların sağlıklarına dikkat etmesi gerektiğini belirterek, "Daha iyi bir yaşlılık için kadınlar hormon bakımını yapmalı" dedi.

Menopoz yaşı föktörleri:

✓ Kanser tedavisi görmüş ve kemoterapi uygulanmış olanlarla şeker hastası kadınların erken menopoza girme ihtimali yüksektir. Ayrıca troidle ilgili hastalıklar ve kromozomlarla ilgili bozukluklar da erken menopozda önemli bir faktördür.

✓ Çocuk sahibi olunamayan vakalarda kullanılan ilaçlar yüzünden erken menopoza girilme riski vardır. Doğum kontrol haplarının kullanımı ise erken menopoz riskini azaltır. Hiç doğum yapmamış kadınların, çocuğu olanlara göre erken menopoza girme riski yüksektir.

✓ Kabakulak gibi enfeksiyonları geçiren kadınların yumurtalıklarında da enfeksiyon görülmektedir. Bu da yumurtalık tahribatına sebep olarak erken menopoza yol açma riskini arttırır.

✓ Sigara kullananlarda menopozun 1.5 ile 2 yıl daha erken gerçekleşiyor. Erken menopozda ırsiyet de önemli bir faktördür. Anne erken menopoza girmişse, çocuğun da bu döneme erken girme ihtimali yüksektir.

✓ Erken menapoza yol açan çevre faktörleri yok edilebilir. Erken menopozun kabus olarak algılanmaması gerekir. Sigaradan mutlaka kaçınılmalıdır. Dengeli ve düzenli beslenilmelidir.

✓Aşırı kilolu ya da aşırı zayıf olmak erken menopozu tetikler.

İSTANBUL - DİHA

Michelle Bachelet

Şili'ye kadın başkan geliyor

Pazar günü Şili'de yapılacak başkanlık seçimlerinde kampanya dönemi sona ererken; yapılan son kamuoyu yoklamaları ülkenin yeni cumhurbaşkanının bir kadın olabileceğini gösteriyor.

Seçimlerin en şanslı adayı, 54 yaşındaki kadın siyasetçi Michelle Bachelet. Bachelet seçimleri kazandığı taktirde ülkenin ilk kadın cumhurbaşkanı olacak. Kamuoyu yoklamalarına göre, erkek politikacıların egemenliğindeki Şili'de Bachelet, yüzde 40 oranında bir halk desteğine sahip bulunuyor.

Bu rakamın, Bachelet'in en yakın iki rakibinin alacağı düşünülen oyların toplamının iki katına işaret ederken, Bachelet'in bu iki sağcı rakibi ise ülkenin en zengin işadamlarından biri olan Sebastian Pinera ve Santiago'nun eski belediye başkanı Jaoquin Lavin.

Seçimi kazanması kesin gözüyle bakılan Bachelet'in son haftalarda puan kaybettiği gözlenirken rakibi Pinera'nın ise desteğini artırdığı gözleniyor. Gözlemciler, Bachelet'in ilk turda cumhurbaşkanı seçilemeyeceğini, bu durumda seçimde ikinci tura gidileceğini söylüyorlar.

Bachelet, seçimle iktidara gelmiş ilk sosyalist cumhurbaşkanı Salvador Allende'yi deviren askeri faşist diktatör Augusto Pinochet döneminde işkence görmüş bir politikacı. Bachelet'in bu özelliğiyle, Şililileri geçmişleriyle uzlaştırabileceği düşünülüyor. **SANTİAGO**

Uçan Süpürge Tekirdağ'daydı

Uçan Süpürge'nin "Köprüler Kuruyoruz" projesinin 71.etabı Tekirdağ'da gerçekleştirildi.

Tekirdağ Belediye Kültür Merkezi'nde yapılan toplantıda kadına yönelik şiddet konusu masaya yatırıldı. Platforma yetkililerin yanı sıra çok sayıda öğrenci ve kadın katıldı.

Illerde yaptıkları toplantılara erkeklerin fazla katılmadığını belirten Uçan Süpürge kadın platformu üyeleri, bu katılımın ilk kez Tekirdağ'da olmasının şaşırtıcı olduğunu belirterek, paltforma katılan 30 kişilik erkek gruba teşekkür etti. Karşılıklı sohbet havasında gerçekleşen toplantıda, erkek grubun bir anda salonu terk etmesine tepki gösteren platform üyeleri, yapılan bu davranışı protesto olarak niteledikleri belirttiler. Salonda esen soğuk havayı, programa katılan protokol üyeleri dağıttı.

Ağırlıklı olarak namus cinayetleri, kadının toplumda 2. sınıf insan muamelesi görmesi konularının işlendiği toplantıda, Tekirdağ'ın, diğer illerin aksine Avrupa görüşüne daha yakın olduğu vurgulandı.

Sinevizyon gösterilerinin de yer aldığı toplantıda; "Kız çocuğu dünyaya getirmek" ve "kadına uygulanan şiddet" konulu kadın yönetmenlerin çektiği kısa metrajlı filmler yer aldı. Platformun son bölümünde Tekirdağ'da yaşayan kadınların sorunlarına yer verildi. **TEKİRDAĞ - CİHAN**